

**IZVJEŠTAJ O RADU I STANJU MINISTARSTVA
KAPITALNIH INVESTICIJA
za 2021. godinu**

Podgorica, jul 2022. godine

SADRŽAJ

1. UVOD	8
2. DIREKTORAT ZA ENERGETIKU I ENERGETSKU EFIKASNOST	8
2.1 Realizovane obaveze iz programa rada Vlade.....	8
2.1.2 Tematski dio	9
2.2 Realizovani materijali koji nijesu u program rada Vlade, a koje je Vlada razmatrala	9
2.3 Podzakonska akta	10
2.4.1 Energetska efikasnost u Crnoj Gori (MEEP).....	11
2.4.2 Program energetske efikasnosti u javnim zgradama – faza II (EPPB II)	12
2.4.3 Unaprjeđenje energetske efikasnosti u javnim zgradama (PEPPB)	13
2.4.4 Program Energetski efikasan dom	15
2.5 Postupanje u upravnim stvarima	15
3. DIREKTORAT ZA RUDARSTVO, GEOLOGIJU I UGLJOVODONIKE	17
3.1 Realizacija obaveza iz programa rada vlade crne gore za 2021. godinu	17
3.1.1 Normativni dio	17
3.1.2 Tematski dio	17
3.2 Realizovane obaveze u 2021. koje nijesu utvrđene programom rada vlade	20
3.2.1 Normativni dio	20
3.3 Izvještaj o upravnim predmetima za 2021. godinu.....	21
3.3.1 Uprava za ugljovodonike.....	22
3.4 Ocjena stanja i predlog mjera.....	22
4. DIREKTORAT ZA ŽELJEZNIČKI SAOBRAĆAJ	22
4.1 Unaprjeđenje rada	23
4.2 Nadzor	24
4.3 Imovina željezničke infrastrukture AD Podgorica	29
4.4 Agencija za zaštitu konkurencije.....	32
5. DIREKTORAT ZA DRUMSKI SAOBRAĆAJ	33
5.1 Normativne aktivnosti (podzakonski akti)	33
5.2 Tekuće aktivnosti	34
5.3 Međunarodne aktivnosti ministarstva kapitalnih investicija	34
5.3.1 Multilateralni sporazumi.....	35
5.3.2 Bilateralna saradnja	35
5.4 Direkcija za inspeksijski nadzor u drumskom saobraćaju	35
6. DIREKTORAT ZA DRŽAVNE PUTEVE	36

6.1 Zakonodavni okvir.....	36
6.2 Ostale aktivnosti.....	387
6.3 Međunarodni odnosi i saradnja sa međunarodnim institucijama	387
6.4 Izvještaj o radu inspekcije za državne puteve.....	38
6.5 Aktivnosti na realizaciji projekta auto-puta Bar-Boljare	3939
6.6 Aktivnosti na realizaciji projekta Jadransko-jonskog auto-puta duž crnogorskog primorja / Brza saobraćajnica.....	4039
6.7 Uprava za saobraćaj	40
7. DIREKTORAT ZA POMORSKI SAOBRAĆAJ I UNUTRAŠNJU PLOVIDBU.....	411
7.1 Normativni dio	411
7.2 Međunarodna saradnja	42
7.3 Sporazumi.....	433
7.4 Pomorska privreda	443
7.5 Upravni postupci.....	444
7.6 Projekti.....	455
7.7 Bezbjednosna zaštita luka (isps kod).....	46
7.8 Nacionalni odbor za olakšice u pomorstvu	466
7.9 Paris mou	46
7.10 Sistem kvaliteta u skladu sa stcw konvencijom i/10 regulativa	477
7.11 Imsas audit.....	47
7.12 Prihodi lučkih kapetanija bar i Kotor.....	488
7.13 Inspekcija.....	4949
7.14 Budžet dzpsiup za 2022. godinu.....	4949
7.15 Tekuće aktivnosti i prijedlozi.....	50
8. DIREKTORAT ZA VAZDUŠNI SAOBRAĆAJ	511
8.1 Nadzor	511
8.2 Normativni dio	51
8.2.1 Zakon o izmjenama i dopunama zakona o vazdušnom saobraćaju	51
8.2.2 Zakon o izmjenama i dopunama zakona i obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju.....	522
9. DIREKTORAT ZA KAPITALNE INVESTICIJE	
9.1 PROJEKTI - IPA CAP 2017.....	53
9.1.1 Tehnička podrška u pripremi investicionih projekata u sektoru saobraćaja (PPF).....	54
9.1.2 Rekonstrukcija prekogranične željezničke stanice Bijelo Polje na željezničkoj pruzi Vrbnica-Bar.....	54

9.1.3 Tehnička podrška u jačanju kapaciteta i usklađivanju nacionalnog zakonodavstva sa EU legislativom u sektoru transporta.....	56
9.1.4 Nabavka opreme za zaštitu mora od zagađenja.....	57
9.1.5 Nabavka opreme za poboljšanje sigurnosti pomorske i unutrašnje plovidbe u CG (VTMIS II).....	57
9.1.6 Jedinstveni nacionalni pomorski prozor (NMSW).....	58
9.2 ZAPADNOBALKANSKI INVESTICIONI OKVIR– WBIF.....	59
9.3 PROJEKTI PREKOGRANIČNE SARADNJE.....	60
9.3.1 INTERREG IPA CBC IT-AL-MNE.....	60
9.3.2 INTERREG ADRION.....	62
9.3.3 INTERREG MEDITERRANEAN.....	63
9.4 OSTALI PROJEKTI.....	64
9.4.1 EUIF – Studija izvodljivosti za multimodalnost u Luci Bar.....	64
9.4.2 Podrška promjeni paradigme ka niskokarbonskom saobraćaju u Crnoj Gori.....	64
9.5 IPA – Programiranje.....	65
9.5.1 IPA TASK MENADŽMENT I PROGRAMIRANJE.....	66
9.6 AKTIVNOSTI VEZANE ZA TRANSPORTNU ZAJEDNICU (TCT).....	67
10. ODJELJENJE ZA BORBU PROTIV KORUPCIJE.....	71
11. ODJELJENJE ZA UNAPREĐENJE KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA.....	73

1. UVOD

Shodno odredbama Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl.list CG“ br. 118/20) Vlada Crne Gore formirala je Ministarstvo kapitalnih investicija.

Ministarstvo kapitalnih investicija u skladu sa aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji (Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji) za obavljanje poslova iz djelokruga svoje nadležnosti osniva organizacione jedinice.

Novim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, Ministarstvo kapitalnih investicija preuzima dvije organizacione jedinice od nekadašnjeg Ministarstva ekonomije (**Direktorat za energetiku i energetske efikasnosti i Direktorat za rudarstvo, geologiju i ugljovodonike**).

Takođe, između ostalog, a radi kordiniranja neposrednog rada na pripremi i reviziji strateških i programskih dokumenata, projektnih ideja, koji se dijelom ili u potpunosti finansiraju iz EU fondova, zatim radi planiranja, pripremanja, praćenja i analize kapitalnih investicija koji se finansiraju iz dostupnih fondova, nadzora i unapređenja međunarodnih aktivnosti Ministarstva posebno u procesu sprovođenja politike pridruživanja i pristupanja EU, saradnje sa relevantnim međunarodnim finansijskim i drugim savjetodavnim institucijama, planiranja i koordinacije aktivnosti te praćenja smjernica i propisa Evropske unije (EU), kao i predlaganja odgovarajućih mjera u cilju harmonizacije aktivnosti sa datim strateškim smjernicama, harmonizacije domaćih propisa sa propisima EU i druge nadležnosti, Ministarstvo osniva i **Direktorat za kapitalne investicije**, kao novu organizacionu cjelinu.

Novom unutrašnjom organizacijom u cilju obezbjeđenja unapređenja efikasnosti rada ministarstva sa aspekta suzbijanja korupcije u skladu sa postojećim normativnim okvirom i međunarodnim standardima, kao i radi utvrđivanja razvojne politike pravnih lica čiji je osnivač država i predlaganja sistemskih mjera za efikasniji rad, formiraju se i dva samostalna odjeljenja: **Odjeljenja za borbu protiv korupcije i Odjeljenja za unapređenje korporativnog upravljanja**.

2. DIREKTORAT ZA ENERGETIKU I ENERGETSKU EFIKASNOST

2.1 Realizovane obaveze iz programa rada Vlade

2.1.1 Normativni dio

- Predlog zakona o nadzoru nad veleprodajnim tržištem električne energije i prirodnog gasa
- Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije

2.1.2 Tematski dio

- Informacija o stepenu realizacije Nacionalnog akcionog plana korišćenja energije iz obnovljivih izvora do 2020. godine za period 2018-2019. godina, sa Izvještajem o realizaciji Nacionalnog akcionog plana korišćenja energije iz obnovljivih izvora do 2020. godine za period 2018-2019. godina, 22.07.2021.godine;
- Informacija o aktivnostima na realizaciji projekta povezivanja elektroenergetskih sistema Crne Gore i Italije podmorskim kablom, 20.05.2021. i 28.10.2021. godine;
- Informacija o realizaciji projekta intenzivne revitalizacije elektrodistributivne mreže, 20.05.2021. i 17.11.2021. godine;
- Informacija o aktivnostima na realizaciji projekta termoenergetskog kompleksa u Pljevljima, 25.06.2021. i 16.12.2021. godine;
- Informaciju o aktivnostima na realizaciji projekata obnovljivih izvora energije, 08.07.2021. i 17.11.2021. godine;
- Informacija o stepenu realizacije Nacionalnog akcionog plana korišćenja energije iz obnovljivih izvora do 2020. godine za 2020. godinu, 23.12.2021. godine;
- Informacija o aktivnostima na realizaciji projekata iz oblasti energetske efikasnosti
- Izvještaj o realizaciji Akcionog plana energetske efikasnosti Crne Gore za period 2019-2021, za 2020. godinu

2.2 Realizovani materijali koji nijesu u program rada Vlade, a koje je Vlada razmatrala

- Informacija o aktivnostima na realizaciji projekta povezivanja elektroenergetskih sistema Crne Gore i Italije podmorskim kablom, 20.05.2021. i 28.10.2021. godinu;
- Informacija o realizaciji projekta intenzivne revitalizacije elektrodistributivne mreže, 20.05.2021. i 17.11.2021. godine;
- Informacija o aktivnostima na realizaciji projekta termoenergetskog kompleksa u Pljevljima, 25.06.2021. i 16.12.2021. godine;
- Informaciju o aktivnostima na realizaciji projekata obnovljivih izvora energije, 08.07.2021. i 17.11.2021. godine;
- Informacija o stepenu realizacije Nacionalnog akcionog plana korišćenja energije iz obnovljivih izvora do 2020. godine za 2020. godinu, 23.12.2021.godine;
- Informacija o praćenju realizacije Ugovora o zakupu zemljišta za izgradnju solarne elektrane Briska Gora u Opštini Ulcinj sa Predlogom četvrte izmjene Ugovora o zakupu zemljišta za izgradnju solarne elektrane, 22.07.2021.godine;
- Informacija o potrebi obezbjeđenja nedostajućih sredstava za “Crnogorskog opertora tržišta električne energije - Podgorica” d.o.o., 30.07.2021. godine;
- Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za period 2016 – 2020 za sprovođenje Strategije razvoja energetike do 2030. godine, za 2020. godinu, 30.07.2021.;

- Informacija o davanju saglasnosti za promjenu vlasničke strukture u društvu “Hydro Lještanica” doo vezano za realizaciju Ugovora o koncesiji za izgradnju malih hidroelektrana na vodotoku Lještanica, 30.07.2021. godine;
- Informacija o regulisanju obaveza prema “Crnogorskom opertoru tržišta električne energije- Podgorica” doo, sa Predlogom odluke o dodjeli budžetskih sredstava za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije, 28.10.2021.godine;
- Informacija o Predlogu aneksa br. 1 ugovora o povjeravanju poslova snabdijevanja poslednjeg izbora i ranjivih kupaca električnom energijom, sa Predlogom aneksa br. 1 ugovora o povjeravanju poslova snabdijevanja poslednjeg izbora i ranjivih kupaca električnom energijom, 28.10.2021.godine;
- Informacija o statusu dužničko-povjerilačkih odnosa energetskih subjekata sa predlogom rješenja s Nacrtom sporazuma o rješavanju dužničko-povjerilačkog odnosa između “Crnogorskog elektroprenosnog sistema” AD, Podgorica i “Montenegro bonus” d.o.o. Cetinje, 04.11.2021.godine;
- Predlog za stavljanje Zaključka Vlade Crne Gore broj: 04-5389/3 od 12.11.2021. godine i broj: 07-75 od 25. aprila 2019. godine, van snage, 17.11.2021. godine;
- Informacija o projektu izgradnje malih hidroelektrana na vodotoku Crnja, 23.12.2021.;
- Informacija o realizaciji Ugovora o koncesiji za izgradnju mHE na dijelu vodotoka Skrbuša, 29.12.2021.godine;
- Plan davanja koncesija za korišćenje voda za izgradnju hidroelektrana u Crnoj Gori za 2021. godinu
- Koncesioni akt za davanje koncesije za korišćenje vode iz akumulacije Otilovići za izgradnju male hidroelektrane
- Informacija o projektu izgradnje hidroelektrane Komarnica

2.3 Podzakonska akta

- Predlog odluke o Energetskom bilansu Crne Gore za 2022. godinu, 1.12.2021. godine;
- Pravilnik o tehničkim zahtjevima eko dizajna uređaja za grijanje i hlađenje vazduha, visokotemperaturnih procesnih čilera i ventilator-konvektora (“Službeni list CG”, broj 111/2021 od 21.10.2021.godine
- Pravilnik o tehničkim zahtjevima eko dizajna za profesionalne rashladne ormare, ormare za brzo hlađenje ili zamrzavanje, kompresorsko-kondenzatorske jedinice i procesne čilere (“Službeni list CG”, broj 111/2021 od 21.10.2021.godine).
- Pravilnik o izmjenama Pravilnika o vrsti proizvoda koji utiču na potrošnju energije za koje je obavezno označavanje energetske efikasnosti (“Službeni list CG”, broj 135/2021, od 24. XII 2021.godine);
- Pravilnik o zahtjevima eko dizajna za servere i uređaje za skladištenje podataka (“Službeni list CG”, broj 135/2021, od 24. XII 2021.godine);
- Pravilnik o tehničkim zahtjevima eko dizajna za računare (“Službeni list CG”, broj 135/2021, od 24. XII 2021.godine).

- Uredba o načinu i visini elemenata na osnovu kojih se formiraju maksimalne cijene naftnih derivata(“Službeni list CG”, broj 23/21 i 27/21).
- Odluku o dodjeli budžetskih sredstava za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i visokoeфикаsne kogeneracije, 01.07.2021. godine;
- Predlog uredbe o prestanku važenja uredbe o načinu ostvarivanja i visini podsticajnih cijena za električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora i visokoeфикаsne kogeneracije, 26.07.2021. godine;
- Pravilnik o izmjenama i dopuni pravilnika o kvalitetu i kontroli kvaliteta tečnih goriva naftnog porijekla.

2.4 Projekti

2.4.1 Energetska ефикаsnost u Crnoj Gori (MEEP)

Projekat „Energetska ефикаsnost u Crnoj Gori – druga faza“ (MEEP 2) je nastavak implementacije projekta „Energetska ефикаsnost u Crnoj Gori“ (MEEP 1), a u okviru koga je energetski je adaptirano 25 javnih objekata. Adaptirane objekte koristi oko 100.000 korisnika (učenici, pacijenti, zaposleni u obrazovnim i zdravstvenim ustanovama) odnosno 16% stanovništva Crne Gore. U adaptaciju ovih objekata uloženo je 9,58 miliona eura.

Realizacija MEEP 2 je počela u septembru 2018. godine, sa ciljem da se poboljšaju energetske karakteristike 18 zdravstvenih objekata, a radiće se i na uspostavljanju:

- monitoring sistema za praćenje, koji će na prvom mjestu pratiti nivo komfora u zdravstvenim objektima i
- održivog sistema finansiranja projekata energetske ефикаsnosti u javnom sektoru. Održivi sistem finansiranja, omogućiće da se nakon realizacije druge faze projekta, radovi na primjeni mjera energetske ефикаsnosti u ostalim zdravstvenim objektima, finansiraju iz ušteda koje se ostvaruju u adaptiranim zdravstvenim objektima.

Tokom 2021. godine, implementirane su sledeće aktivnosti:

- Završeni su radovi na unapređenju energetske karakteristike objekata: Specijalne bolnice Risan, Specijalne bolnice Dobrota i Doma zdravlja Tivat, ukupne vrijednosti radova 1.149.356,49 EUR-a.
- Rađena je evaluacija pristiglih ponuda za odabir izvođača radova za realizaciju mjera energetske ефикаsnosti u objektima: Opšta bolnica Nikšić, Dom zdravlja Danilovgrad i Dom zdravlja Mojkovac.
- Raspisan je tender za odabir izvođača radova za realizaciju mjera energetske ефикаsnosti u objektu Doma zdravlja Podgorica-Golubovci.
- Pripremljena je tehnička dokumentacija za pripremu tendera za odabir izvođača radova na objektu Zdravstvena stanica Žabljak.
- Izrađena je tehnička dokumentacija, i to:

- detaljni energetska audit za objekat Dom zdravlja Herceg Novi, i prvi nacrt za Dom zdravlja Podgorica-Blok V;
 - tehnički monitoring i verifikacija postignutih ušteda i izvještaji o tehničkom monitoringu sa poređenjem vrijednosti PRIJE i POSLIJE investicije za objekte: Dom zdravlja Ulcinj i Opšta bolnica Bar;
 - plan mjerenja prije i poslije adaptacije za objekat Dom zdravlja Herceg Novi;
 - tehnički monitoring prije adaptacije za objekat Dom zdravlja Herceg Novi.
- Započeta je izrada tehničke dokumentacije, i to:
- U toku je izrada uporednog izvještaja PRIJE i POSLIJE investicije za objekte: Specijalna bolnica Dobrota, Specijalna bolnica Risan i domovi zdravlja Tivat.
 - detaljni energetska auditi za objekat: Dom zdravlja Podgorica- Konik;
 - glavni projekti za objekte: Dom zdravlja Bar i Dom zdravlja Herceg Novi;
 - plan mjerenja prije i poslije adaptacije za domove zdravlja: Podgorica – Blok V i Podgorica – Konik;
 - tehnički monitoring prije adaptacije za domove zdravlja: Podgorica – Blok V i Podgorica – Konik.
- Završen je ugovor „Izrada inventara javnih objekata za potrebe sprovođenja energetske efikasnosti (EE4GreenMNE). Ovom aktivnošću uspostavljen je inventar javnih objekata, sa neophodnim pratećim podacima, a kako bi se pratila potrošnja energije i vode i razvio set održivih mjera za postizanje optimalne potrošnje u objektima. Prikupljeni su podaci za 1.730 objekata.
- U dijelu realizacije aktivnosti izrade dugoročnog mehanizma održivog finansiranja projekata energetske efikasnosti, urađeni su izvještaji: „Predlog modela za dugoročno finansiranje projekata energetske efikasnosti u javnom sektoru“ i „Detaljni dizajn odabranog finansijskog održivog mehanizma“.

Pripremljen je opis posla za Konsultanta za izradu operativnog priručnika i drugih internih akata neophodnih za funkcionisanje usvojenog modela dugoročnog finansiranja projekata energetske efikasnosti. Opis posla je usvojen od strane Ministarstva kapitalnih investicija, Eko fonda i Svjetske banke.

2.4.2 Program energetske efikasnosti u javnim zgradama – faza II (EEPPB II)

Program energetske efikasnosti u javnim zgradama – faza II", se implementira po osnovu Ugovora o kreditu, Ugovora o grantu i Posebnog ugovora, potpisanih između Vlade Crne Gore i KfW banke u decembru 2014.godine. Programom je obuhvaćena primjena mjera energetske efikasnosti u odabranim obrazovnim i socijalnim ustanovama i administrativnim objektima, kao i implementacija pratećih mjera. Za implementaciju programa obezbijedena su sredstva iz kredita KfW banke u vrijednosti od 20 miliona eura, i donacija u vrijednosti od 2,743 miliona eura.

Cilj programa je optimizacija potrošnje energije uz stvaranje uslova komfora, poboljšanje uslova za boravak i rad korisnika i doprinos održivom razvoju Crne Gore.

Program je implementiran u periodu od januara 2015. godine do decembra 2020.godine. U okviru programa realizovano je sledeće:

- izvedeni su radovi na primjeni mjera energetske efikasnosti u 12 obrazovnih ustanova (O.Š.“Milorad Musa Burzan“, O.Š.“Božidar Vuković Podgoričanin“, Srednje stručne škole „Vaso Aligrudić“, „inž. Marko Radević“ i „Spasoje Raspopović“, Gimnazija „Slobodan Škerović“, Resursni centar za djecu i mlade „Podgorica“, Resursni centar „1.jun“ u Podgorici, O.Š.“Bedri Elezaga, Vladimir, Ulcinj, O.Š. „Njegoš“ Cetinje, Gimnazija „Petar I Petrović Njegoš“ i JPU „Irena Radević“ u Danilovgradu, O.Š „Aleksa Đilas Bećo“ i S.M.Š. „Vuksan Đukić“ u Mojkovcu), zatim jednoj socijalnoj ustanovi (Zavod „Komanski most“ Podgorica) i jednom administrativnom objektu (zgrada državnih organa na Rimskom trgu u Podgorici). Vrijednost izvedenih radova iznosi 17,6mil eura;

Tokom 2021. godine, realizovane su sledeće aktivnosti:

- Završeno je izvođenje radova na rekonstrukciji JPU „Naša radost“ Herceg Novi, a vrijednost izvedenih radova na ovom objektu iznosi 2,4 mil eura;
- Završen je softver za proračun energetske performansi zgrada, u toku izrada troškovno optimalne analize;
- U toku je implementacija Centralnog informacionog sistema za monitoring potrošnje energije i vode u javnim sektoru. Vrijednost ugovorenih radova za centralni informacioni sistem iznosi 3 miliona eura.

Vrijednost konsultantskih usluga, što obuhvata i nabavku softvera za proračun energetske performansi zgrada iznosi 3,48 miliona eura.

Nedostajuća sredstva su obezbijedena iz budžeta Crne Gore i iz kredita za projekat „Unapređenje energetske efikasnosti u javnim zgradama“.

Projekat je zvanično zatvoren u decembru 2021.godine. Preostale aktivnosti biće obuhvaćene projektom „Unapređenje energetske efikasnosti u javnim zgradama“.

2.4.3 Unapređenje energetske efikasnosti u javnim zgradama (PEEPB)

Projekat "Unapređenje energetske efikasnosti u javnim zgradama" se realizuje se po osnovu Ugovora o kreditu i Ugovora o grantu, potpisanih između Vlade Crne Gore i KfW banke, u decembru 2019.godine i Posebnog ugovora, potpisanog u avgustu 2020.godine.

Za potrebe realizacije projekta opredjeljena su sredstva iz kredita KfW banke u iznosu od 45 miliona eura, donacija Evropske unije u iznosu od 4,5 miliona eura i sopstveni doprinos u iznosu od 10 miliona eura.

Projektom će biti obuhvaćene sledeće aktivnosti:

1. izgradnja administrativnog objekta površine 5000-8000 m², za potrebe državnih organa, koji će biti projektovan i izgrađen po najvećim evropskim standardima energetske efikasnosti;
2. rekonstrukcija i adaptacija administrativnih objekata u nadležnosti Uprave za imovinu u cilju ispunjavanja obaveza iz Uredbe o rekonstrukciji službenih zgrada, koje su proizašle iz transponovanja EU Direktive o energetskej efikasnosti;
3. rekonstrukcija i adaptacija obrazovnih i socijalnih ustanova sa ciljem optimizacije potrošnje energije i poboljšanja uslova za boravak i rad korisnika, a sve u cilju ispunjenja obaveza definisanih Zakonom o efikasnom korišćenju energije;
4. implementacija Centralnog informacionog sistema za monitoring potrošnje energije i vode u javnom sektoru i podrška javnom sektoru u uspostavljanju sistema za energetske menadžment, što takođe predstavlja zakonom definisanu obavezu;
5. implementacija niza pratećih mjera, koje su podrška implemetaciji zakonske regulative, a koje su većinom proizašle iz EU Direktive o energetskej efikasnosti i Direktive o energetskim performansama zgrada,
6. prateće konsultantske usluge.

Planirano je da se veći dio sredstava iz kredita koristi za finansiranje radova na primjeni mjera energetske efikasnosti, dok bi se preostala sredstva koristila za finansiranje pratećih radova, neophodnih za pripremu objekata za primjenu mjera energetske efikasnosti ili za njihovu zaštitu, odnosno radova na poboljšanju uslova za boravak i rad korisnika.

Osim navedenog, za potrebe finansiranja radova koje je neophodno izvesti na pojedinim objektima, a koji se ne mogu finansirati iz sredstava kredita, planirano je da Vlada Crne Gore obezbjedi sopstveni doprinos u iznosu od 10 miliona eura. Sredstva iz sopstvenog doprinosa će se pretežno koristiti za:

1. nabavku zemljišta i plaćanje usluga komunalnog opremanja za izgradnju novog objekta, kao i za nabavku namještaja i opreme;
2. sufinansiranje rekonstrukcije objekta H u Domu za stare „Grabovac“ u Risnu;
3. unapređenje uslova za rad u obrazovnim ustanovama (dodatni radovi na obezbjeđenju pristupačnosti, radovi na unapređenju računarske mreže, dodatna sredstva za rekonstrukciju sportskih sala, dodatna sredstva za rekonstrukciju učionica i sl.).

Cilj projekta je poboljšanje energetske efikasnosti u odabranim administrativnim zgradama, obrazovnim i socijalnim ustanovama, kao i podrška u ispunjavanju obaveza propisanih Zakonom o efikasnom korišćenju energije, a koje su proizašle iz EU direktiva. Osim navedenog, smatra se da će postizanje cilja projekta doprinijeti smanjenju emisije gasova sa efektom staklene bašte i postizanju planiranog nacionalno određenog doprinosa (INDC/ PNOD). Takođe, očekuje se i pozitivan uticaj na upošljavanje domaćih građevinskih i konsultantskih firmi, što treba da doprinese održavanju kontinuiteta njihovih prihoda, kao i očuvanju postojećih i stvaranju novih radnih mjesta.

U periodu od januara 2021. do decembra 2021.godine sprovedene su sledeće aktivnosti na implementaciji projekta:

- Ugovor za vršenje detaljnih energetskih pregleda je potpisan u decembru 2020.godine. Konsultant je izvršio preliminarno ocjenjivanje objekata i pripremio rang listu objekata, nakon čega je počela izrada Detaljnih energetskih pregleda;
- Sproveden je tenderski postupak za odabir Konsultanta na implementaciji projekta (poziv objavljen u julu 2020.godine, pretkvalifikacioni postupak je okončan u novembru 2020.godine), i pripremljen je ugovor.

- U februaru 2021.godine počela je realizacija Centralnog informacionog sistema za monitoring potrošnje energije i vode u javnom sektoru.
- Započete su aktivnosti na doradi troškovno-optimalne analize, po primjedbama revidenta, nakon čega treba da uslijedi definisanje klasa zgrada i sertifikovanje objekata.

2.4.4 Program Energetski efikasan dom

Podrška domaćinstvima za unapređenje energetske efikasnosti obezbijedena je kroz četvrtu fazu programa "Energetski efikasan dom", za čiju realizaciju su obezbijedena sredstva iz budžeta Crne Gore u iznosu od 200.000 €, a koja su bila namijenjena za subvenciju kamate za kredite za:

- kupovinu i ugradnju sistema za grijanje na moderne oblike biomase (pelet, briket);
- kupovinu i ugradnju visokoefikasnih toplotnih pumpi za grijanje objekta,
- kupovinu i ugradnju split i multisplit sistema za grijanje/hlađenje objekta,
- kupovinu i ugradnju termoizolacije na fasadi stambenog objekta,
- kupovinu i ugradnju energetski efikasne fasadne stolarije.

Realizacija ove faze programa "Energetski efikasan dom" je počela u oktobru 2021. godine, nakon sprovođenja tenderske procedure izbora kvalifikovanih izvođača radova i procedure izbora banaka i potpisivanja Sporazuma o saradnji sa svim partnerima u programu. U okviru programa "Energetski efikasan dom", građani su bili u prilici da apliciraju za beskamratne kredite do maksimalnog iznosa do 10.000 eura, sa periodom otplate do 6 godina, za sprovođenje prethodno navedenih mjera energetske efikasnosti u svojim domaćinstvima.

U periodu oktobar-decembar 2021. godine partnerske banke su odobrile 136 kredita za građane za implementaciju mjera energetske efikasnosti. Ukupan iznos kamata i naknada koji je pokriven iz Budžeta Crne Gore za implementaciju mjera energetske efikasnosti u 136 domaćinstava je 73868,36 eura.

Prethodno navedeni podaci, kao i dosadašnje iskustvo u implementaciji sličnih podsticajnih projekata, pokazuju da se svijest građana o efektima primjene mjera energetske efikasnosti u značajnoj mjeri povećava. Građani postaju svjesniji da primjenom mjera energetske efikasnosti predviđenih programom "Energetski efikasan dom", upotrebom energetski efikasnih tehnologija, koji su pritom i ekološki prihvatljivije, mogu da u značajnoj mjeri povećaju komfor i daju značajan doprinos smanjenju emisija gasova sa efektom staklene bašte.

Pored toga, projekti poput programa "Energetski efikasan dom" imaju višestruke benefite, poput obezbjeđivanja povoljnih kredita za građane, uvođenje visoko-efikasnih tehnologija, uspostavljanje tržišta modernih tehnologija u Crnoj Gori, jačanje saradnje između domaćih kompanija i banaka.

2.5 Postupanje u upravnim stvarima

Direktorat za energetiku i energetske efikasnosti je u upravnim stvarima, odlučujući po zahtjevima stranaka, o činjenicama o kojima se vodi službena evidencija, shodno odredbama Zakona o energetici i Pravilnika o programu i načinu polaganja stručnog ispita radne osposobljenosti za održavanje i rukovanje energetskim postrojenjima, uređajima i opremom („Službeni list CG“ br.19/14 i 17/21), u **prvostepenom upravnom postupku** blagovremeno, u roku od 30 dana donio **446** rješenja, od čega 443 rješenja kojima se odobrava i

3 rješenja kojima se odbija polaganje stručnog ispita radne osposobljenosti za eksploataciju, rukovanje i održavanje energetskih postrojenja, uređaja i opreme iz oblasti energetike (elektroenergetike i termoenergetike), a takođe izdao **249** Uvjerenja o položenom stručnom ispitu.

U skladu sa odredbama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG“ br. 64/17, 44/18, 63/18, 11/19 i 82/20), Pravilnika o načinu vršenja stručnog nadzora nad građenjem objekata („Službeni list CG“ broj 48/18) i Pravilnika o načinu vršenja revizije složenih inženjerskih objekata za proizvodnju, prenos i distribuciju električne i toplotne energije („Službeni list CG“ broj. 2/19), ovaj direktorat je odlučujući o zahtjevima stranaka **u prvostepenom upravnom postupku** blagovremeno, u roku od 30 dana, donio **143** rješenja o ispunjenosti uslova za obavljanje poslova ovlašćenog inženjera, revizora, vršioca stručnog nadzora i tehničkog pregleda za složeni inženjerski objekat, kao i za određivanje vršioca revizije tehničke dokumentacije i vršioca tehničkog pregleda složenog inženjerskog objekta.

Na osnovu Zakona o energetici („Službeni list CG“ br. 5/16, 51/17 i 82/20) i Pravilnika o uslovima koje treba da ispunjava pravno lice za istraživanje i mjerenje potencijala obnovljivih izvora energije („Službeni list CG“ broj 52/17), odlučujući po zahtjevima stranaka, ovaj direktorat je **u prvostepenom upravnom postupku** blagovremeno donio **3** rješenja o izdavanju energetskih dozvola, od kojih 2 rješenja kojim su izdate dozvole za istraživanje i mjerenje potencijala vjetra i 1 rješenje kojim je odbijen zahtjev, iz razloga što podnosilac istog, ovom organu nije dostavio dopunu dokumentacije u određenom roku.

Na osnovu Zakona o efikasnom korišćenju energije („Službeni list CG“ br. 57/14 i 25/19) i Pravilnika o uslovima za izvođenje obuke, sticanje ovlašćenja i načinu vođenja registra za vršenje energetskih pregleda („Službeni list CG“ broj 75/15), u okviru ovog direktorata, obrazovana je Komisija, koja je takođe **u prvostepenom upravnom postupku**, blagovremeno donijela **2** rješenja, od kojih je jednim izdato ovlašćenje za vršenje energetskih pregleda zgrada, a drugim ovlašćenje za vršenje energetskih pregleda sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju.

Takođe je blagovremeno donijeto još **208 prvostepenih rješenja**, od kojih 15 rješenja o isplati sredstava „Elektroprivredi Crne Gore“ AD Nikšić, kao snabdjevaču poslednjeg izbora, na osnovu realizovanih subvencija potrošačima za utrošenu električnu energiju iz kategorije ranjivih kupaca, shodno Uredbi o snabdjevanju ranjivih kupaca električne energije („Službeni list CG“ br. 81/18) i Ugovora o povjeravanju poslova snabdjevaču poslednjeg izbora i ranjivih kupaca električnom energijom broj 310-832/2019-9 od 21.11.2019.godine i Aneksa broj 1 Ugovora o povjeravanju poslova snabdjevaču poslednjeg izbora i ranjivih kupaca električnom energijom broj 03-302/21-12377/1 od 15.11.2021.godine i 193 rješenja o obračunu koncesione naknade za korišćenje hidroenergetskog potencijala vodotoka, u skladu sa odredbama Zakona o koncesijama („Službeni list CG“ br. 8/09 i 73/19) i predmetnih ugovora o koncesiji.

Pored navedenog, na osnovu rješenja Ministarstva kapitalnih investicija broj 03-302/21-7696/1 od 30. juna 2021.godine, prenijeta su ovlašćenja Direktoratu za energetiku i energetske efikasnosti, da postupa **u drugostepenom upravnom postupku**, po žalbama izjavljenim na rješenja Uprave za inspeksijske poslove – Odsjeka za elektroenergetsku i termoenergetsku inspekciju. S tim u vezi, ovaj direktorat je blagovremeno, u zakonom propisanom roku od 45 dana od dana prijema žalbe, donio **2** rješenja kojima su poništena prvostepena rješenja navedenog organa - Odsjeka za elektroenergetsku inspekciju i predmeti vraćeni na ponovni postupak i to jedno iz procesnih, a drugo iz materijalnih razloga. Takođe je u 2021.godini, Upravni sud Crne Gore odlučujući o upravnom sporu, po tužbama na rješenja ovog organa, a podnijetim u prethodnoj godini, donio **3** rješenja kojima je postupak obustavljen, iz razloga što je punomoćnik tužioca odustao od podnijete tužbe.

3. DIREKTORAT ZA RUDARSTVO, GEOLOGIJU I UGLJOVODONIKE

3.1 Realizacija obaveza iz programa rada vlade crne gore za 2021. godinu

3.1.1 Normativni dio

Normativnim dijelom Programa rada Vlade Crne Gore za 2021. godinu planiran je:

Predlog zakona o mjerama sigurnosti operacija prilikom istraživanja i proizvodnje ugljovodonika u podmorju- Vlada Crne Gore je na 52. sjednici od 29. XII 2021. godine utvrdila Predlog Zakona o mjerama sigurnosti prilikom istraživanja i proizvodnje gljovodonika u podmorju. Ovim zakonom Crna Gora će se u nacionalno zakonodavstvo transponovati Direktiva 2013/30/EZ o sigurnosti naftnih i gasnih operacija u podmorju. Predlog zakona je upućen Supštini Crne Gore na razmatranje i donošenje.

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o rudarstvu- radna grupa je u toku 2021. godine radila na Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o rudarstvu. Dana 21.02.2022. godine objavljen je poziv na javnu raspravu o Nacrtu zakona.

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o geološkim istraživanjima.- radna grupa je u toku 2021. godine radila na Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o geološkim istraživanjima. Dana 13.04.2022. godine objavljen je poziv na javnu raspravu o Nacrtu zakona.

3.1.2 Tematski dio

Obaveze utvrđene Tematskim dijelom Programa rada Vlade Crne Gore za 2021. godinu:

- **Informacije o aktivnostima u oblasti koncesija – rudarstvo, geologija i ugljovodonici**

1. Istraživanje i proizvodnja ugljovodonika u Podmorju Crne Gore

Po Programu rada Vlade Crne Gore, Ministarstvo kapitalnih investicija je kvartalno izvještavalo Vladu Crne Gore o stanju u oblasti istraživanja i proizvodnje ugljovodonika.

Na 42. sjednici od 7. oktobra i na 52. sjednici od 23. decembra 2021. godine Vlada Crne Gore je razmotrila i usvojila Informacije o aktivnostima na realizaciji projekta-Istraživanje i proizvodnja ugljovodonika u Podmorju Crne Gore

Crna Gora je potpisala dva (2) ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika u podmorju Crne Gore, i to:

- Ugovor o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika za blokove 4118-4; 4118-5; 4118-9; 4118-10, ukupne površine 1.228 km², koji je 14. IX 2016. zaključen s kompanijama Eni Montenegro BV, Holandija i Novatek Montenegro, BV Holandija.

Vlada Crne Gore je na sjednici od 29. XII 2021. godine odobrila zahtjev koncesionara za produženje prvog Perioda istraživanja, odnosno Faze istraživanja, za šest mjeseci. Prvi Period Faze istraživanja traje do 14. III 2022. godine.

Izbušena je prva istražna bušotina do dubine od 5.954 m. Sve formacije prognozirane seizmičkom interpretacijom za sad su nabušene, što je dobar pokazatelj kvalitetnog pristupa obradi seizmičkih podataka. Rezervoar formacija je probušen, ali bušotina je dala negativne rezultate.

Koncesionari su po osnovu Ugovora o koncesiji u obavezi da u toku prvog Perioda istraživanja izbuše još jednu bušotinu čija je planirana dubina 1.045 m.

- Ugovor o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika u podmorju Crne Gore za blokove 4219-26 i 4218-30. Ugovor je zaključen 15. marta 2017. godine sa kompanijom Energean Montenegro Limited, Kipar.

Zaključenim ugovorom o koncesiji je predviđeno da Faza istraživanja traje ukupno sedam godina sa dva perioda istraživanja (podfaze) od po tri (3) i četiri (4) godine.

Na zahtjev koncesionara Vlada Crne Gore je, u skladu sa Zakonom o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika ("Službeni list Crne Gore", br. 1/10, 40/11, 62/13) i Ugovorom o koncesiji, odobrila dvaputa produženje Faze istraživanja, odnosno prvog Perioda istraživanja, za period od godinu dana, tj. ukupno za dvije godine. Shodno navedenim produženjima, prvi Period istraživanja traje ukupno pet (5) godina, do 15. marta 2022. godine, dok Faza istraživanja sada ukupno traje devet (9) godina, do 15.03.2026. godine.

Koncesionar je, u skladu sa Ugovorom o koncesiji, u toku Prvog perioda Faze istraživanja, realizovao obaveze predviđene u okviru Obaveznog radnog program.

U skladu sa Zakonom o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika i Ugovorom o koncesiji, Energean je dužan da obezbijedi novog partnera koji će biti prihvatljiv za Vladu Crne Gore kako bi ušao u Drugi period Faze istraživanja.

2. Koncesije za istraživanje i proizvodnju čvrstih mineralnih sirovina

Ministartvo kapitalnih investicija je u II i IV kvartalu, u skladu sa Programom rada Vlade, dostavilo Informaciju Vladi Crne Gore o stanju u oblasti koncesija po osnovu zaključenih ugovora sa predlogom mijera, koje je Vlada usvojila.

Na kraju 2021. godine, Vlada Crne Gore imala je zaključen 51 ugovor o koncesiji za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju čvrstih mineralnih sirovina.

U toku 2021. godine:

- Zaključeno je dva (2) ugovora o koncesiji, sa koncesionarima:
- DOO "Tujko"- Kotor, Ugovor o koncesiji za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju pojave mineralne sirovine tehničko- građevinskog kamena "Čukače", *Prijestonica Cetinje*; zaključen 8.03.2021. godine
- DOO "Kobra"- Budva, Ugovor o koncesiji za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju pojave mineralne sirovine arhitektonsko- građevinskog kamena "Jovanovići", *Opština Danilovgrad*, zaključen 9.03.2021. godine;

- Zaključen je Ugovor o prenosu ugovora o koncesiji za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju pojave nemetalne mineralne sirovine tehničko- građevinskog kamena "Možura-Orlovo", opština Bar, kojim je izvršen prenos koncesije na novog koncesionara, uz saglasnost Koncedenta.
- Zaključeno je pet (5) aneksa ugovora o koncesiji.
- Radskinuta su dva (2) ugovora o koncesiji zbog neizvršavanja ugovornih obaveza od strane Koncesionara (za ležište „Kameno more“- koncesionar AD „Račica“- Tivat i ležište "Petnjik"- komncesionar DOO Rudnici Berane-Berane;
- Sporazumno je raskinut jedan (1) ugovor o koncesiji (ležište "Bobik", Prijestonica Cetinje) na način da su se ugovorne strane usaglasile da nemaju bilo kakvih međusobnih potraživanja ili zahtjeva;
- Izvršena je kontrola otkopanih količina mineralne sirovine arhitektonsko-građevinskog kamena na pet (5) ležišta i tehničko-građevinskog kamena na 14 ležišta, kao i kontrola kvaliteta crvenog boksita iz rejonu Nikšićke župe na ležištima: "Biočki stan", "Đurakov do 1", "Štitovo II", opština Nikšić, u sklopu obaveze praćenja izvršavanja ugovornih obaveza;
- Raspisana je javna rasprava za Nacrt plana davanja koncesija za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina za 2021. godinu, koja je trajala u periodu od 7. do 22. juna 2021. godine, nakon čega je Vlada donijela Plan davanja koncesija 30. jula 2021. godine;
- Održano je 10 Javnih rasprava o koncesionim aktima za lokacije iz donesenog Plana davanja koncesija za 2021. godinu (lokacije: "Varišta-Velja glava", Opština Herceg Novi, "Ober", Opština Bijelo Polje, "Platac", Opština Kotor, "Bušnje", Opština Pljevlja, "Ristova punta", Opština Ulcinj, "Piševska rijeka 1", "Piševska rijeka 2" i "Žoljevica", Opština Andrijevića, "Mataruge", Opština Pljevlja, i "Milošev krš", Prijestonica Cetinje);
- Vlada Crne Gore je usvojila 2 koncesiona akta ("Ober", "Ristova Punta");

Na kraju 2021. godine bio je zaključen 51 ugovor o koncesiji, po osnovu 32 ugovora koncesionari su vršili proizvodnju mineralne sirovine u 2021. godini, dok se po osnovu 19 ugovora vrše detaljna geološka istraživanja mineralnih sirovina ili su u postupku dobijanja odobrenja, kako bi se stekli uslovi za eksploataciju.

Ukupno obračunata koncesiona naknada za 2020. godinu iznosi **3.335.582,15 €**, od čega stalni dio iznosi **2.652.395,08 €**, dok promjenjivi dio iznosi **683.187,07 €**. Stalni dio koncesione naknade za 2021. godinu iznosi **3.066.682,59 €**, dok će se obračun promjenjivog dijela koncesione naknade za 2021. izvršiti u toku II kvartala 2022. godine, u skladu sa zakonom.

- **Plan davanja koncesija za 2022. godinu-** poziv na javnu raspravu o Planu davanja koncesija u 2022. Godini objavljen je dana 28. decembra 2021. Godine. Vlada CG je na sjednici od 31.03.2022. godine donijela Plan davanja koncesija za 2022.

3.2 Realizovane obaveze u 2021. koje nijesu utvrđene programom rada vlade

3.2.1 Normativni dio

Ministarstvo kapitalnih investicija je u decembru 2021. godine donijelo **Pravilnik o sadržaju i načinu dostavljanja elaborata o izvršenim istraživanjima ugljovodonika** koji je objavljen u „Službenom listu Crne Gore“, broj 132/2021 od 21. decembra 2021. godine. Ovim pravilnikom propisan je bliži sadržaj elaborata o rezultatima izvršenih istraživanja ugljovodonika sa tumačenjem podataka i analizom rezultata i dokumentacijom koja sadrži podatke i informacije dobijene u postupku istraživanja i način dostavljanja elaborata.

3.2.2 Tematski dio

Program geoloških istraživanja za 2021. godine

Zakonom o geološkim istraživanjima utvrđeno je da se poslovi geoloških istraživanja od interesa za Crnu Goru vrše prema programima koje utvrđuje Ministarstvo. Programom geoloških istraživanja u Crnoj Gori za 2021. godinu predviđena je realizacija projekata i tema iz oblasti: osnovnih geoloških istraživanja, osnovnih i detaljnih geoloških istraživanja mineralnih sirovina van eksploatacionih polja i razvojnih istraživanja.

Većina projekata iz Programa geoloških istraživanja je realizovana u toku 2021. godini, dok je Aneksom Ugovora za preostale projekte defnisan novi rok realizacije.

3.2.3 Redovne aktivnosti

Direktorat za rudarstvo, geologiju i ugljovodonike je vršio aktivnosti u skladu sa Zakonom o koncesijama, Zakonom o rudarstvu, Zakonom o geološkim istraživanjima, Zakonom o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika i drugim propisima, i to:

- Izdavanje i ovjera licenci za izvođenje rudarskih radova i licenci za izradu rudarskih projekata, licence za projektovanje i izvođenje geoloških istraživanja;
- Izdavanje potvrde o ovjerenim rezervama;
- Organizovanje polaganja stručnih ispita u skladu sa Zakonom o rudarstvu i Zakonom o geološkim istraživanjima;
- Davanje stručnih uputstva, mišljenja i tumačenja iz oblasti detaljnih geoloških istraživanja, rudarstva, istraživanja i proizvodnje ugljovodonika i koncesija, drugim organima državne uprave, lokalnoj samoupravi, koncesionarima, zainteresovanim investitorima i strankama;
- Sprovođenje tenderske procedure za postupke dodjele koncesije u oblasti čvrstih mineralnih sirovina;
- Kontrola nad vršenjem povjerenih poslova, u skladu sa odredbama Zakona o državnoj upravi;
- Odlučivanje po žalbi na pojedinačne upravne akte koje u prvom stepenu donosi JU Zavod za geološka istraživanja, rudarska i geološka inspekcija;

- Program pristupanja Crne Gore, učešće u radu u:
 - Poglavlju 15 – Energetika
 - Poglavlju 27 – Zaštita životne sredine

- Organizovanje tehničkih pregleda izgrađenih rudarskih objekata i postrojenja i izdavana odobrenja za upotrebu istih objekata;
- Organizovanje revizije rudarskih projekata;
- Izdavanje odobrenja za eksploataciju mineralnih sirovina i izvođenje radova po rudarskim projektima;
- Izvršen obračun koncesionih naknada po osnovu zaključenih ugovora o koncesiji za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina (SDN za 2021., i PDN za 2020.);
- Kontrola otkopanih količina mineralnih sirovina.
- Izdavanje odobrenja za vršenje detaljnih geoloških istraživanja tla za potrebe izgradnje objekata;
- Izdavanje odobrenja za vršenje detaljnih geoloških istraživanja mineralnih sirovina;
- Organizovanje revizije i ovjera Elaborata o kategoricaziji, klasifikaciji i proračunu rezervi mineralnih sirovina;

Poslove iz tačaka 9-16 u 2021. godini, shodno Uredbi o povjeravanju dijela poslova iz nadležnosti Ministarstva ekonomije JU Zavod za geološka istraživanja, obavljala je JU Zavod za geološka istraživanja. U toku prethodne godine JU Zavod za geološka istraživanja donijela je:

Odobrenje za geološka istraživanja mineralnih sirovina	9
Odobrenje za geološka istraživanja tla (geotehnika)	36
Odobrenje za hidrogeološka istraživanja	3
Odobrenje za izvođenje radova prema rudarskom projektu.....	18
Odobrenje za eksploataciono polje	6
Rješenje za reviziju rudarskog projekta	10
Rješenje za nužna odstupanja za izvođenje rudarskih radova.....	2
Rješenje za produženje roka za izvođenje geoloških istražnih radova.....	3
Rješenje za produženje roka za izradu rudarske tehničke dokumentacije.....	2
Rješenje za reviziju elaborata o rezervama mineralnih sirovina.....	16
Saglasnosti na geotehničke elaborete	11
Rješenje o formiranju stručnog tima za kontrolu otkopanih količina	1
Rješenje za ocjenu inicijative za dodjelu koncesije	5
Rješenje o prihvatanju inicijativa za dodjelu koncesije.....	3
Rješenje o formiranju komisije za utvrđivanje količine jalovine.....	1
Rješenje o ispravci rješenja	1

Postupajući po službenoj dužnosti donijeto je 65 rješenja i to:

Rješenje o formiranju stručnog tima za kontrolu otkopanih količina.....	5
Rješenje o obračunu stalnog dijela koncesione naknade.....	32
Rješenje o obračunu promjenljivog dijela koncesione naknade	28

Ukupno **192** rješenja.

3.3 Izvještaj o upravnim predmetima za 2021. godinu

Prema postupku	Broj predmeta
Prvostepeni upravni postupak	55
Drugostepeni upravni postupak	0

3.3.1 Uprava za ugljovodonike

Broj pokrenutih upravnih postupaka u 2021. godini iznosi 32 od kojih se 24 odnose na slobodan pristup informacijama a 8 na koncesiona rješenja
Broj pokrenutih postupaka po službenoj dužnosti iznosi 3.

3.4 Ocjena stanja i predlog mjera

Crna Gora ima solidan geološki potencijal za istraživanje i pronalazak novih ležišta mineralnih sirovina. Na teritoriji Crne Gore do sada je utvrđeno 26 vrsta mineralnih sirovina. Dosadašnjim geološkim istraživanjima utvrđene su rezerve raspoloživih mineralnih sirovina na različitim nivoima, od eksploatacionih do potencijalnih. U dokumentu Državni plan eksploatacije mineralnih sirovina 2019-2028., koji je izrađen u saradnji Ministarstva ekonomije i JU Zavoda za geološka istraživanja– Podgorica, definisane su mineralne sirovine od izuzetnog značaja za ekonomski razvoj, način njihove valorizacije čime su stvorene pretpostavke za unapređenje rudarske djelatnosti i obezbjeđenje održivog korišćenja neobnovljivog mineralnog resursa zasnovanog na njegovom dugoročnom korišćenju.

Rudarska djelatnost treba da se razvija kroz racionalno upravljanje mineralnim resursima u kontekstu održivog razvoja, a u pravcu energetske nezavisnosti i daljeg ekonomskog razvoja. Ističemo i značaj planskih i urbanističkih dokumenata sa potrebnim geološkim osnovama od interesa za državu, počev od opštinskih prostorno-urbanističkih planova u primorskim opštinama do planova generalne regulacije.

Za efikasnije sprovođenje politike u oblasti koncesija čiji su predmet geološka istraživanja i eksploatacija mineralnih sirovina, neophodno je dalje kadrovsko jačanje Direktorata za rudarstvo i geološka istraživanja i JU Zavoda za geološka istraživanja Crne Gore, inoviranje propisa koji regulišu ovu oblast (u toku je postupak izrade predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o rudarstvu i Zakona o geološkim istraživanjima, uz akcenat da je neophodno izvršiti i izmjene i dopune postojećeg Zakona o koncesijama), institucionalno uspostaviti Upravu za rudarstvo koja bi obavljala stručne poslove iz ove oblasti, te jačati međuresorsku saradnju na državnom nivou i na relaciji lokalna samouprava– Ministarstvo. Takođe, važan segment za kvalitetno sprovođenje politike u ovoj oblasti jeste kadrovsko jačanje inspeksijskih službi čime će se obezbijediti efikasniji inspeksijski nadzor nad primjenom propisa koji regulišu ovu oblast. Pomenuto insitucionalno i kadrovsko jačanje osnažiće planove i strateško opredjeljenje države u sektoru rudarstva.

4. DIREKTORAT ZA ŽELJEZNIČKI SAOBRAĆAJ

Direktorat za željeznički saobraćaj prilikom odlučivanja u upravnom postupku, po službenoj dužnosti vrši uvid, pribavlja i obrađuje podatke iz službenih evidencija i registara, koje vodi ovaj javnopravni organ, Uprava za željeznice i željeznička preduzeća (Željeznička infrastruktura Crne Gore, Održavanje željezničkih voznih sredstava, Željeznički prevoz Crne Gore, Montecargo).

Što se tiče zahtjeva elektronskim putem nije bilo a stranka ima mogućnost da isti podnese na e-mail ministarstva;

- poništenih rješenja nije bilo;
- riješenih predmeta po isteku roka nije bilo;
- ukupan broj riješenih predmeta u roku je 4;
- jedna tužba podnijeta Upravnom sudu;

U pravcu poboljšanja položaja stranaka u postupku, Ministarstvo kapitalnih investicija donijelo je Interno pravilo o prijemu stranaka broj: 01-11/21-7223/1.

- Informisanje stranaka vrši se putem e-maila i neposrednom komunikacijom za svaki predmet ponaosob;
- Na sajtu Ministarstva nalaze se svi obrasci neophodni za pokretanje upravnog postupka za izdavanje rješenja iz Tabele 1.
- Direktorat za željeznički saobraćaj prilikom odlučivanja u upravnom postupku, po službenoj dužnosti vrši uvid, pribavlja i obrađuje podatke iz službenih evidencija i registara, koje vodi ovaj javnopravni organ, odnosno drugi nadležni organ;
- Posebnim zakonom nije definisano da se može donijeti upravni akt bez izjašnjenja stranke, već se primenjuje član 113 Zakona o upravnom postupku;
- U većini slučajeva postupci se okončavaju u zakonskom roku;
- Izazovi su često nepostojanje evidencije kod drugih nadležnih organa, vezanih za radno iskustvo stranaka prilikom donošenja rješenja o ispunjenosti uslova za ovlašćenje inženjere;
- Direktorat za željeznički saobraćaj prilikom odlučivanja u upravnoj stvari, vodi računa o ranijim odlukama koje je donio u bitno istovjetnim upravnim stvarima;
- Ne postoji lice koje je ovlašćeno Aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji da samostalno vodi upravni postupak i samostalno donosi rješenja;
- Službenici Direktorata za željeznički saobraćaj nijesu pohađali obuke za primjenu ZUP-a;

4.1 Unapređenje rada

- Predlog novog Zakona o željeznici, sprovedena javna rasprava, urađena tablica usklađenosti i predlog zakona poslat na mišljenje;
- Nacrt Zakona o bezbjednosti i interoperabilnosti u željezničkom saobraćaju, završen nacrt i formirana radna grupa od predstavnika Ministarstva kapitalnih investicija, Uprave za željeznice i željezničkih kompanija za definisanje konačnog teksta koji će ići na javnu raspravu;
- Urađeni predlozi četiri pravilnika iz oblasti bezbjednosti željezničkog saobraćaja i poslani na mišljenje. Radi se o sljedećim pravilnicima: Pravilnik o saobraćajnim procedurama, Pravilnik o registru dozvola i sertifikata za mašinovođe, Pravilnik o centrima za stručno osposobljavanje i Pravilnik o stručnoj spremi i polaganju stručnih ispita željezničkih radnika;
- U dijelu inspeksijskog nadzora, izvršen je 51 inspeksijski pregled, od čega 45 na zahtjev stranaka i 6 po službenoj dužnosti, u najvećem dijelu u cilju eliminisanja i srječavanja bespravne gradnje u pružnom pojasu;
- U dijelu nadzora nad funkcionisanjem željezničkih kompanija, održavani su sastanci svake sedmice generalne direktorice Direktorata za željeznički saobraćaj sa menadžmentom sva četiri željeznička privredna društva, na kojima su razmatrane tekuće aktivnosti i problemi u funkcionisanju društava. Od najvažnijih aktivnosti sa željezničkim privrednim društvima izdvajamo: pokretanje procedure za postavljanje zaštitne ograde oko stanice Podgorica, kandidovanje projekata za WBIF i IPA fondove, razmatranje stanja poreskog duga, analize postupanja u nezgodama i nesrećama, optimizacija putnih prelaza i kreiranje investicionog budžeta u dijelu kupovine novih vozova, nove mehanizacije za

održavanje pruga, sanacije 13 mostova, 8 tunela i 20 km barske pruge, kao i budžeta za opremanje i modernizaciju depoa i radionica.

Saobraćajna politika vezana za pregovaračko poglavlje 14 u dijelu željezničkog saobraćaja ima za cilj poboljšanje funkcionisanja unutrašnjeg tržišta Evropske unije obezbjeđivanjem sigurnosti, djelotvornosti, dostupnosti i kvaliteta saobraćajnih usluga, zaštite interesa korisnika tih usluga i zaštite životne sredine kao i potrebu nezavisnosti regulatornog tijela u željezničkom saobraćaju. Navedeno ima za posledicu i neophodnost kadrova za sprovođenje pravne tekovine EU i jačanje administrativnih kapaciteta u željezničkom sektoru.

Unapređenje željezničkih veza uključenih u Glavnu željezničku mrežu nameće i potrebu da Crna Gora kroz strategijsko planiranje pripremi zakonodavni okvir i ojača administrativne kapacitete kako bi danom pristupanja EU bila spremna za primjenu pravne tekovine koja se odnosi na 21. Poglavlje –Transevropske željezničke mreže.

4.2 Nadzor

- Uprava za željeznice

Na osnovu Zakona o željeznici, Zakona o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza, Direktiva EU i pregovaračkih poglavlja 14 i 21, Uprava za željeznice funkcioniše sa dva odjeljenja i jednom službom: Odjeljenje za željezničku infrastrukturu i intermodalni transport, Odjeljenje za bezbjednost, interoperabilnost željeznice i žičare i Odjeljenje za regulisanje željezničkog tržišta, licenci, sertifikati i prava putnika kao i Službom za opšte i finansijske poslove. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji sistematizovano je ukupno 16 radnih mjesta.

Trenutno je u toku konkurs Uprave za kadrove koji je otvoren do 10. maja 2022. godine za radno mjesto Direktor Uprave za željeznice, a sadašnji VD direktora Uprave za željeznice je Želimir Radinović.

- Željeznički prevoz Crne Gore AD Podgorica

-prevoz putnika u željezničkom saobraćaju

-realizovani prihodi za prva 4 mjeseca 2022. godine: u lokalnom saobraćaju 320.941,40 eura, u međunarodnom saobraćaju 195.633,81 eura

-Imovina Društva iznosi 33.394.172 €, a odnosi se na stalnu i obrtnu imovinu.

(Najveći dio stalne imovine čini zemljište čija je sadašnja vrijednost 992.820 €, građevinski objekti, čija sadašnja vrijednost iznosi 3.586.492 € i vozna sredstva i oprema čija je sadašnja vrijednost 18.882.935 €.

Obrtna imovina se najvećim dijelom sastoji od: zaliha materijala, rezervnih djelova ukupne vrijednosti 2.529.280 €. Potraživanja se odnose na kupce u zemlji u iznosu od 449.439 €, kupce u inostranstvu u iznosu od 565.305 €, kao i potraživanja prema inostranim željezničkim upravama u iznosu od 3.329.686 €, potraživanja prema poreskoj upravi za više plaćeni PDV u iznosu od 1.241.095 €.)

- Održavanje željezničkih voznih sredstava AD Podgorica

- AD Održavanje željezničkih voznih sredstava je prvi kvartal 2022.godine završilo sa negativnim rezultatom poslovanja, koji iznosi 94.386 € i manji je za 110.267 € u odnosu na uporedni period prošle godine.

Norma časovi su veći za 21,58% u odnosu na uporedni period prethodne godine.

Zbog loše likvidnosti i visokih poreskih dugova Društvo je u stalnom riziku prinudne naplate potraživanja od javnih vlasti. Uprava prihoda i carina je dana 16.03.2022.godine blokirala poslovne račune Društva od 16.03.2022.g. do 30.03.2022.godine i naplatila 50.902,42 € po osnovu PDV-a.

Dana 30.04.2022.godine Opština Nikšić je blokirala poslovne računa društva radi prinudne naplate prireza na porez u ukupnom iznosu od 3.500 €. Računi su i dalje u blokadi jer se nisu obezbijedila sredstva za izmirenje ove obeveze.

Društvo ima nenaplaćena potraživanja od Montecarga u iznosu od 762.787 € što je ujedno i najveći problem u trenutnom poslovanju jer je likvidnost izuzetno ugrožena.

Broj zaposlenih je povećan sa 186 na kraju prethodne godine, na 189 izvršilaca u aprilu mjesecu.

Za poslovanje Društva na nivou održivosti, cijena norma časa kao glavnog indikatora poslovanja treba da bude u prosjeku 20,00€/nč, a trenutno iznosi 13,00€/nč.

- Željeznička infrastruktura Crne Gore AD Podgorica

Status aktivnih projekata koji se finansiraju iz Zapadnobalkanskog investicionog okvira

- April 2022 -

r.b.	Naziv projekta	Kratak opis	Vrijeme realizacije	Iznos investicije	Stanje projektne dokumentacije
1.	(IPF6) WB13-MNE-TRA-01 ŽELJEZNIČKA PRUGA BAR–VRBNICA (Sanacija tunela, Projektna dokumentacija (Komponenta 2))	Glavni projekat, tenderska dokumentacija	10.10.2018. ÷ 28.08.2021.	1,530,000 €	Završen.

2.	(IPF6) WB16-MNE-TRA-01 ZAMJENA SIGNALNO-SIGURNOSNIH UREĐAJA NA 5 ŽELJEZNIČKIH STANICA PRUGE PODGORICA – BAR (Glavni projekat)	Glavni projekat, tenderska dokumentacija, PIU podrška	31.05.2018. ÷ 31.01.2021.	1,500,000 €	Završen.
3.	(IPF6) WB17-MNE-TRA-01 ZAMJENA SIGNALNO-SIGURNOSNIH UREĐAJA NA 11 ŽELJEZNIČKIH STANICA PRUGE PODGORICA – VRBNICA (Glavni projekat)	Glavni projekat	28.06.2018. ÷ 15.01.2021.	1,000,000 €	Završen.
4.	(IPF6) WB17-MNE-TRA-01 SANACIJA KLIZIŠTA RATAČ (glavni projekat)	Glavni projekat	28.06.2018. ÷ 09.2021	500,000 €	Projekat je formalno završen. U toku je Tehnička kontrola glavnog projekta.
5.	(IPF9) WB20-MNE-TRA-02 Mediteranski koridor, Željeznička interkonekcija R2 Crna Gora-Albanija, Dionica od Podgorice do granice sa Albanijom (Studija izvodljivosti, Idejni projekat, ESIA i PIU podrška)	Studija izvodljivosti, ESIA	19.05.2020. ÷ 19.08.2021.	1,300,000 €	Pripremljen je i odobren „Option Analysis Report“ izvještaj kojim je definisan Scenario 3B (Puna modernizacija sa izgradnjom dodatnog evakuacionog tunela) kao poželjni. Na osnovu toga se pristupilo izradi Idejnog rješenja po EU pravilima i detaljnoj Studiji izvodljivosti. Dostavljeni su i ESIA Izvještaj o obimu (Scoping Report) i Plan angažovanja zainteresovanih strana (Stakeholder Engagement Plan-SEP). U aprilu je održan Sastanak o napretku na kojem je prezentovana Studija izvodljivosti za scenario 3B i prateće Idejno rješenje. Na sastanku je dogovoreno da se Scenario 3A takođe razmotri na nivou Studije izvodljivosti i Idejnog rješenja. Projektni tim će provjeriti raspoložive resurse i informisati Korisnika početkom maja.
6.	(IPF9) WB21-MNE-TRA-01 MODERNIZACIJA ŽELJEZNIČKE RUTE (pravca) 4, GOLUBOVOVCI-BAR (Studija izvodljivosti, Idejni projekat, ESIA, Glavni projekat)	Glavni projekat, ESIA, PIU podrška	21.04.2021. ÷ 21.04.2023.	3,000,000 €	Pripremljeni su i odobreni Početni izvještaj (Inception report), Izvještaj o osnovama za projektovanje (Design Baseline Report) i ESIA Izvještaj o obimu (Scoping Report). Obavljena su geo-radar ispitivanja i dostavljeni su rezultati. Kompletna geodetska snimanja trase u završena. Održan je sastanak sa Zainteresovanim stranama i dogovorene naredne aktivnosti. Pripremljeni su i nacrt Strategije nabavki (Procurement Strategy) i Plana angažovanja zainteresovanih strana (Stakeholder Engagement Plan-SEP) i dostaviće se Korisniku tokom maja 2022.

7.	(IPF9) WB24-MNE-TRA-01: Koridor Istok (Orijent)/Istok-Med, Željeznička interkonekcija R4 Crna Gora-Srbija, dionica Bar-Vrbnica	Studija izvodljivosti, ESIA, Idejni projekat, Tenderska dokumentacija za napajanje, Sistemski i video nadzor	2020 ÷ 2021	500,000 €	Projektni zadatak je odobren od strane EIB-a 27. oktobra 2021. godine i projekat je dodijeljen IPF11 tehničkoj pomoći na sprovođenje. Početni sastanak (Kick-off Meeting) je održan 28. aprila 2022. godine.
8.	(IPF5) WB14-MNE-TRA-02 Rehabilitacija betonskih mostova	Glavni projekat, tenderska dokumentacija	23.02.2017. ÷ 31.12.2019.	3,000,000 €	Završen
9.	(IPF4) WB13-MNE-TRA-01 Specijalna inspekcija 106 tunela, komponenta 1	Inspekcija	06.04.2016. ÷ 11.07.2017.	1,000,000 €	Završen
10.	(IPF4) WB10-MNE-TRA-01 Unapređenje pouzdanosti i sigurnosti linije Bar-Vrbnica	Glavni projekat za zamjenu signalne opreme u stanici Podgorici, Inspekcija 90 betonskih mostova, PIU podrška	18.11.2014. ÷ 29.06.2016.	1,000,000 €	Završen
11.	WB-IG00-MNE-TRA-01 Interkonekcija Crna Gora-Srbija, dionica Bar/Vrbnica	(20 miliona EUR kredit EIB-a i 20 miliona EUR grant WBIF) Zamjena signalne opreme u stanici Podgorica, Rehabilitacija kosina, betonskih mostova, tunela Podrška razvoju sistema	2017 ÷ 2022	40,000,000 €	Završeno: zamjena signalne opreme u stanici Podgorica i rehabilitacija kosina; U toku: implementacija ugovora za rehabilitaciju mostova i tunela. Prva grupa prioritetnih mostova je završena (ukupno 5 mostova), druga grupa prioritetnih mostova je završena (ukupno 6 mostova), treća grupa prioritetnih mostova je u toku (ukupno 13 mostova, radovi počeli u novembru 2020. godine, sa rokom izvođenja od 20 mjeseci). U toku je i rekonstrukcija 8 tunela (prva grupa prioritetnih tunela koja je podjeljena u dva lota). Tokom implementacije projekta, koji se finansira iz kreditnog aranžmana 20+20 (20 mil kredit EIB i 20 mil grant WBIF), uočeno je da je prilikom pripreme aplikacije u 2015. god. došlo do narazumjevanja svih uključenih strana (tj. ŽICG i kreditora/donatora) po pitanju načina popunjavanja aplikacije za grant, posebno imajući u vidu da se radilo o prvoj takvoj rundi

		upravljanja imovinom i informacionog sistema imovine u železničkom sektoru			<p>investicionaog granta. Nerazumjevanje se odnosilo na način popunjavanja par tabela u okviru aplikacije.</p> <p>U tom smislu, nedavno se pokazalo se da se aplikacija odnosi samo na finansiranje radova, i pored toga što aktivnost uključuje tehničku pomoć u vidu građevinskog nadzora, koja isto tako može da bude prihvatljiva za finansiranje u okviru granta.</p> <p>Da bi se riješila nastala situacija, po savjetu EIB, ŽICG je uradila, Amandmand GAF-a, koji je poslat WBIF-u na saglasnost. Po dobijanju komentara od WBIF Sekretarijata, ŽICG je izvršila traženje izmjene i poslala GAF MKI. MKI je poslalo GAF NIPAC-u da ga proslijedi nadležnima u WBIF Sekretarijatu na odobrenje.</p> <p>Usled dejstva „više sile“ nastale kao posledica Restriktivnih mjera Evropske Unije usled krize u Ukrajini Izvođač Limited Liability Company “MMS International” iz Ruske Federacije je najavio raskidanje ugovora na Rehabilitaciji 4 tunela – Lot#2</p>
12.	Stabilizacija kosina na pruzi Nikšić-Podgorica	EBRD Stabilizacija kosina 1,042,459.95 EUR (radovi) 299,999,00 EUR (nadzor)	2020-2021	1,042,460 €	Gradjevinski radovi su završeni. Preostao je administrativni završetak projekta.
13.	WB-IG03-MNE-TRA-02 Interkonekcija Crna Gora-Srbija, dionica Bar/Vrbnica	(13,53 miliona EUR kredit KFW-a i 16,27 miliona grant WBIF) Gornji stroj dionice Lutovo-Bratonožići-Bioče i rekonstrukcija 3 čelična mosta	2021 ÷ 2024	29,796,000 €	<p>KFW se povukao iz projekta.</p> <p>ŽICG je pripremila Amandman GAF-a koji uključuje izmjenu Vodeće finansijske institucije sa KfW na EIB, kao i druge potrebne izmjene u skladu sa instrukcijama EIB.</p> <p>ŽICG je poslala GAF MKI sa molbom da ga proslijedi NIPAC-u koji treba da ga dostavi nadležnima u WBIF Sekretarijatu na odobrenje/komentare.</p> <p>MFSS i MKI su 29. Marta 2022. god. uputili EIB-u zvanični Zahtjev za finansiranje projekta.</p> <p>„EIB je započela rad na pripremi projekta WB-IG03-MNE-TRA-02 zajedno sa projektom WB-IG05-MNE-TRA-01 kao objedinjenog EIB projekta. EIB očekuje da dobije odobrenje Borda EIB na kredit u trećem kvartalu 2022, i da potpiše ugovore o grantu i kreditu u četvrtom kvartalu 2022. god.“</p>
14.	WB-IG05-MNE-TRA-01 Dionica Bar-Vrbnica, tuneli i mostovi na sjeveru Crne Gore	(16,5 miliona kredit EIB-a i 17,9 miliona grant WBIF) Rekonstruk	2021 ÷ 2024	34,400,000 €	<p>MFSS i MKI su 29. Marta 2022. god. uputili EIB-u zvanični Zahtjev za finansiranje projekta.</p> <p>„EIB je započela rad na pripremi projekta WB-IG03-MNE-TRA-02 zajedno sa projektom WB-IG05-MNE-TRA-01 kao objedinjenog EIB projekta. EIB očekuje da dobije odobrenje Borda EIB na kredit u trećem kvartalu 2022, i da potpiše ugovore o grantu i kreditu u četvrtom kvartalu 2022. god.“</p>

		cija 10 čeličnih mostova i 8 tunela			
15	Projekat „Rekonstrukcije prekogranične željezničke stanice Bijelo Polje na željezničkoj pruzi Vrbnica-Bar“, koji obuhvata: - Izradu Glavnog projekta i nadzor radova – u vrijednosti od 202.670,00 € - Reviziju Glavnog projekta – u vrijednosti od 10.000,00 €. - Izvođenje radova – u vrijednosti od 1.883.459,42 €	Ugovor o radovima se finansira iz Godišnjeg akcionog programa IPA-e za 2017. godinu za Crnu Goru u okviru instrumenta pretpristupne podrške IPA II	01.12.2022 ÷ 15.02.2023	1,883,459 €	Izvođenje radova na adaptaciji i rekonstrukciji pogranične željezničke stanice u Bijelom Polju je započeto 15.02.2022. i trajeće godinu dana
16	EBRD: Nabavka mehanizacije za održavanje građevinske i elektrotehničke infrastrukture, i opreme za pomoćni voz	Nabavka mehanizacije za održavanje građevinske i elektrotehničke infrastrukture, i opreme za pomoćni voz	2021 ÷ 2024.	11,000,000 €	Planom budžeta za 2022. godinu je planirano izdavanje garancija Države u vrijednosti od 11 miliona EUR, za potrebe nabavke željezničke mehanizacije. toku su aktivnosti: na pripremi i definisanju plana nabavki, nacrtu ugovora o finansiranju na relaciji Banka-Investitor (ŽICG).

4.3 Imovina željezničke infrastrukture AD Podgorica

Ministarstvo kapitalnih investicija upoznato je sa složenim problemom koji je nastao iskknjižavanjem imovine sa Željezničke infrastrukture na Državu, od strane Uprave za nekretnine kroz sprovođenje Zakona o državnoj imovini.

Vlada Crne Gore je na sjednici od 07. februara 2019. godine razmotrila Predlog programa izgradnje, rekonstrukcije i modernizacije željezničke infrastrukture i zadužila Upravu za nekretnine da se imovina sa

Države Crne Gore vrati na Željezničku infrastrukturu. Odlučeno da Uprava za nekretnine nije u mogućnosti da sprovede postupak vraćanja imovine sa Države na Željezničku infrastrukturu.

Održan sastanak u aprilu 2022.godine sa Zaštitnikom imovinsko-pravnih interesa Crne Gore i očekujemo informacije od Željezničke infrastrukture, koje treba dalje dostaviti Savjetu za privatizaciju a onda Vladi Crne Gore.

Mišljenja smo da je Željeznička infrastruktura AD, sa razlogom apostrofirala ovaj problem promjene podataka u posjedovnim listovima i da treba sa državnog nivoa da se nađe održivo rješenje, koje postoji u sličnom obliku još u nekim preduzećima. Argumentacija Ministarstva finansija i Uprave za imovinu je zasnovana na primjeni Zakona o državnoj imovini iz 2009. godine i Zakona o željeznici. Zakonski, nema ništa sporno, ali je trebalo razmotriti konsekvence, koje se odnose na akcionarski kapital, kojim je raspolagala Željeznička infrastruktura.

Akcionari su kroz vaučersku privatizaciju ili kupovinom akcija dovedeni u situaciju da će imovina ovog akcionarskog društva drastično manje vrijedjeti nego na dan sticanja akcija. U skladu sa Zakonom o privrednim društvima treba da se uradi umanjenje akcijskog kapitala, što će izazvati reakciju manjinskih akcionara. **Ministarstvo kapitalnih investicija ovo ne može da riješi bez predloga Ministarstva finansija i socijalnog staranja i jasnog stava Vlade Crne Gore po ovom pitanju.**

- Neophodna finansijska sredstva za Željezničku infrastrukturu iz Budžeta za 2022.godinu

Željezničkoj infrastrukturi je za bruto zarade zaposlenih na godišnjem nivou potreban iznos od cca 7,1 milion eura, u koji su uključene i obaveze koje Društvo ima po osnovu isplata zaposlenima koji ostvaruju sudskim putem.

Budžetom za 2022.godinu odobrena sredstva su 6,5 miliona eura, a ukupna neophodna sredstva za realizaciju planiranih aktivnosti i uredno servisiranje očekivanih obaveza za 2022. godinu iznose 11,450 miliona eura, što će Željeznička infrastruktura dostaviti i detaljno obrazloženje koje treba uputiti Ministarstvu finansija i socijalnog staranja da bi se bezbjednost željezničkog saobraćaja održala na zadovoljavajućem nivou.

- Montecargo AD Podgorica

AD MONTECARGO je prva tri mjeseca 2022. godine ostvario pozitivan rezultat poslovanja. Naime razlika između prihoda i rashoda je 206.524 eura u korist prihoda. U ovom periodu se vrši investiciona opravka dvije elektro lokomotive u vrijednosti od 800.000,00 eura, koje će biti do kraja maja u saobraćaju.

U toku se velike investicije na teretnim vagona u smislu redovnih opravki i modernizacije vagona. U navedenom periodu je prevezeno 341.481 tona robe, što je za 80,6 % više u odnosu na isti period 2021. godine. Ostvareni prihodi po osnovu prevoza robe su za 105% veći u odnosu na isti period 2021. godine.

Boksit za UNIPROM METALI iz Nikšića i bakarni koncentrat iz Bora za Luku Barsu dominantne robe u prevozu.

Planovi za ostatak poslovne godine su raspisivanje tendera za još dvije elektro lokomotive (investiciona opravka).

- Dugovanja prema Upravi prihoda i carina:

AD Održavanje željezničkih voznih sredstava na dan 22.03.2022. godine iznosi 3.591.295,42 eura

AD Željeznički prevoz Crne Gore na dan 22.03.2022. godine iznosi 6.884.269,79 eura

AD Željeznička infrastruktura Crne Gore na dan 01.03.2022. godine iznosi 3.016.269,83 eura

AD Montecargo na dan 31.01.2022. godine iznosi 1.551.895,90 eura

-UKUPAN DUG: 15.043.730,94 eura

-Ministarstvo finansija i socijalnog staranja pozvalo je dana 20.04.2022. godine sve poreske dužnike da do 3. juna 2022. godine podnesu zahtjev za reprogram poreskog potraživanja u roku od 45 dana. Sva društva dostaviće izjašnjenje Direktoratu za željeznički saobraćaj.

- Pitanje bezbjednosti željezničkog saobraćaja

Izvršni direktori sva 4 željeznička preduzeća obavezuju se da do kraja mjeseca maja 2022.godine dostave Direktoratu za željeznički saobraćaj i Upravi za željeznice godišnje izvještaje o stanju bezbjednosti.

- Direkcija za inspeksijski nadzor:

Nadzor nad odvijanjem željezničkog saobraćaja i žičarama u Crnoj Gori, Ministarstvo kapitalnih investicija trenutno vrši preko Glavnog inspektora za željeznički saobraćaj (jedan izvršilac) u skladu sa Zakonom o željeznici ('SI List CG' 27/13), Zakonom o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza ('SI List CG' 1/14), Pravilnikom o uslovima za žičare za prevoz lica ('SI list CG' 42/2014) i Zakonom o skijalištima ('SI List CG' 40/11, 21/14).

Inspeksijski pregledi u tekućoj godini odnosili su se na:

- analizu poštovanja utvrđenog i objavljenog reda vožnje,
- analizu vanrednih događaja koji su se događali na prugama u Crnoj Gori,
- investiciono i tekuće održavanje željezničke infrastrukture,
- kontrolu nelegalnog izvođenja radova i gradnje objekata u infrastrukturnom i pružnom pojasu,
- kontrola ispravnosti i održavanja signalno-sigurnosne tehnike sa posebnim osvrom na putne prelaze, kao i telekomunikacione tehnologije,
- analizu rada službi unutrašnjih kontrola željezničkih društava (Upravljača infrastruktorom, operatera i održavanja željezničkih voznih sredstava),
- uvid u vršenje redovnih i kontrolnih pregleda željezničkih voznih sredstava,
- pripremu za saobraćaj putničkih vozova u polaznim stanicama,
- rad tehničko preglednih jedinica
- kontrola komercijalno – transportnih poslova u željezničkim društvima (ŽPCG i Montecargo).
- analiza putnih prelaza i mjera koje treba preuzeti u cilju bezbjednosti učesnika u drumskom saobraćaju.

- Detaljna analiza lučkih kolosjeka Luke Bar i Port of adria.

Što se tiče broja inicijativa koji su upućeni Glavnom inspektor za željeznički saobraćaj, ističe se da ih je ukupno bilo 51, zaključno sa 04.05.2022. godine, od kojih je 17 riješeno na način što su donijeta rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka, dok je 34 postupaka u radu. Navedene inicijative odnose se na nedozvoljeno građenje objekata u infrastrukturnom – pružnom pojasu, nanošenjem velike materijalne štete ŽICG.

Glavni grad ne postupa po rješenjima Glavnog inspektora, što za posljedicu ima nepoštovanje propisa iz oblasti željezničkog saobraćaja, u skladu sa čim je obaviješten gradonačelnik g-din Ivan Vuković, dopisom broj: UP IN 05/2-711/22-179/3 od 10.03.2022. godine.

Takođe, drugoj polovini marta izvršena je detaljna analiza lučkih kolosjeka A.D. Luke Bar i A.D. Port of adria, u kojoj je utvrđeno niz nedostataka i nepravilnosti, koji direktno utiču na ugrožavanje bezbjednosti željezničkog saobraćaja. Kao rezultat toga donijeta su rješenja za oba pravna lica, u kojima su određene mjere za otklanjanje nepravilnosti i rokovi za postupanje po istim.

Tekuće godine su obišta skijališta "Savin kuku" - Durmitor, "Vučje" – Nikšić, "Lokve" – Berane, "Hajla" – Rožaje, "Kolašin 1600" i Kolašin 1450", gdje je izvršen uvid u tehničku ispravnost čeličnih užadi i ski liftova, kao mašinska i elektrotehnička postrojenja.

Svakodnevno se Glavnom inspektor upućuje veliki broj inicijativa za uklanjanje objekata, ograda itd. u infrastrukturnom – pružnom pojasu, koji predstavljaju opasnost za bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja.

U Direkciji za inspeksijski nadzor u željezničkom saobraćaju sve poslove u izvještajnoj godini izvršavao je Glavni inspektor i pored sistematizovanih radnih mjesta inspektor I (1 izvršilac) I inspektor III (2 izvršioca), koja nijesu popunjena. Navedeno ukazuje na potrebu, imajući u vidu složenosti predmeta koji prispjevaju, da je, pored službenika znanja saobraćajne struke, potrebno angažovati diplomiranog pravnika na nekim od navedenih slobodnih radnih mjesta tako da bi se mnogo više postiglo, u cilju očuvanja urednosti i bezbjednosti željezničkog saobraćaja u Crnoj Gori, kao i skijališta Crne Gore.

4.4 Agencija za zaštitu konkurencije

- Izdavanje državnih garancija za nabavku novih vozova

Drzava je dužna da obezbijedi prevoz putnika željeznicom na javnoj mreži pruga i za to su potrebna pouzdana i bezbjedna vozna sredstva (lokomotive, kola, elektromotorni vozovi).

Clj izdavanja garancija je da se obezbijedi nesmetana nabavka navedenih sredstava i garantuje cjenovno pristupačan, pouzdan i bezbjedan javni prevoz putnika željeznicom. Ovakav vid finansiranja je u skladu sa Uredbom EZ 1370/2007 jer bi se sprovodio kroz Ugovor o obavezima javnog prevoza, koji se primjenjuje od 2016. godine u Crnoj Gori. Agenciji je Ministarstvo dostavilo u decembru 2021. godine I do dana današnjeg nije dato mišljenje koje se odnosi na 14 miliona eura, koji su potrebni Željezničkom prevozu za nabavku novih vozova a Evropska banka za obnovu i razvoj će biti glavni nosilac kreditnog aranžmana. Takođe, nije dato ni mišljenje za 32 miliona eura koje su potrebni Željezničkoj infrastrukturi i Održavanju željezničkih vozničkih sredstava a potrebni su za remont pruge Vrbnica-Bar, sanaciju 13 mostova I 8 tunela, opremanje i

modernizaciju radionica i Depoa(objedinjena dva investiciona granta iz fonda za Zapadni Balkan, po zahtjevu Evropske investicione banke, koja preuzima grant od KFW banke).

5. DIREKTORAT ZA DRUMSKI SAOBRAĆAJ

5.1 Normativne aktivnosti (podzakonski akti)

Direktorat za drumski saobraćaj je u 2021. godini donijelo, u okviru svoje nadležnosti, sljedeća podzakonska akta:

- Pravilnik o vrednovanju i razvrstavanju vozila u kategorije starodobnih vozila ("Sl. list CG", br. 10/2021);
- Plan održavanja minimalnog broja polazaka prevoznika u javnom međugradskom linijskom prevozu putnika "Službeni list CG", br. 140/2021,
- Pravilnik o obrazcu zahtjeva za izdavanje ovlaštenja za radionice za tahografe("Sl. list CG", br. 55/2021),
- Pravilnik o obrazcu, sadržaju i načinu vođenja evidencije o pruženim uslugama radionice za tahografe ("Sl. list CG", br. 55/2021),
- Pravilnik o tehničkim zahtjevima za vozila koja se uvoze ili prvi put stavljaju na tržište u Crnoj Gori ("Sl. list CG", br. 5/2015, 63/2018, 10/2019 - Odluka US CG, 68/2020 i 16/2021),
- Pravilnik o posebnim uslovima za vozila kojima se obavlja javni prevoz u drumskom saobraćaju i prevoz za sopstvene potrebe ("Sl. list CG", br. 12/2021),
- Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o određivanju minimalnog vremena trajanja vožnje ("Sl. list CG", br. 19/2022).
- Pravilnik o određivanju minimalnog vremena trajanja vožnje ("Sl. list CG", br. 16/2019 i 19/2022)

Pripremljeni podzakonski akti:

- Pripremljen novi Pravilnik o tehničkim i izvođačkim zahtjevima za tahografe, tahografske listiće i memorijske kartice,
- Pripremljen novi Pravilnik o uslovima u pogledu prostora, opreme i alata radionice za tahografe,
- Pravilnik o načinu obavljanja pregleda ispitivanja, popravke i demontaže tahografa,
- Pravilnik o kategorizaciji autobuskih stanica,
- Pravilnik o bližim uslovima koje moraju ispunjavati autobuske stanice
- Pravilnik o raspodjeli dozvola za prevoz tereta

Napomena: pravilnici iz oblasti socijalnog zakonodavstvo i tahografa nijesu usvojeni jer se čeka izmjena Evropskog Sporazum o radu posade na vozilima koja obavljaju međunarodne drumske prevoze (AETR) koji treba da implementira novu regulative o "pametnim tahografima".

5.2 Tekuće aktivnosti

Kako je izašao novi paket regulativa u 2020 godini za oblast socijalno zakonodavstvo i tahorafe (tj. Reg ulativa 2020/1054), tako smo izradili prvi nacrt novog “Zakona o radnom vremenu i pauzama u toku radnog vremena mobilnih radnika i tahogafa u drumskom prevozu” sa ciljem usklađivanja sa novim paketom regulative.

Ministarstvo je ovlastilo pet radionica za tahografe za obavljanje poslova ugradnje, podešavanja, ispitivanja, pregleda, popravke, demontaže ili zamjene tahografa, ispitivanje ograničavača brzine i druge poslove iz oblasti tahografa. Ovlašćivanjem radionica za tahografe postići će se veća kontrola uređaja za evidentiranje u drumskom saobraćaju (tahografa), a samim tim i zaštita vozača, zdrave konkurencije između preduzeća, povećanja bezbjednosti saobraćaja na putevima i dr.

Ministarstvo je Rješenjem ovlastilo Crnogorski savez oldtajmer vozila kojim se omogućava da vrši postupak vrednovanja i razvrstavanja vozila u kategorije starodobnih vozila i izdaje FIVA identifikacione kartice koje omogućavaju dalju proceduru registrovanja oldtajmer vozila. Nacionalno udruženje oldtajmera postalo je zvanično tijelo koje u skladu sa važećom zakonskom regulativom može da obavlja predmetni postupak i izdaje FIVA identifikacione kartice za oldtajmer vozila.

Izradili nacionalni programa za „Pametne tahografe“ Napomena: Ono što je bitno naglasiti iz dijela socijalnog zakonodavstva i tahografa, jeste da smo Izradili nacionalni programa za „Pametne tahografe“ koji definiše okvir u kome će se odvijati procesi izrade i izdavanja tahografskih kartica. Na pomenuti “Nacionalni program” dobili smo pozitivno Mišljenje od Evropske komisije.

Jednokratna pomoći Prevoznicima koji obavljaju javni prevoz putnika u drumskom saobraćaju. Pripremljeno 133 pozitivna rešenja, za 795 autobusa po 500 eura. Što predstavlja 397500 eura pomoći.

TAIEX Regionalna radionica u vezi unapređenja transportnih tokova na željezničkim graničnim prelazima. U Podgorici je organizovana Regionalna radionica u vezi unapređenja transportnih tokova na željezničkim graničnim prelazima. Događaj je organizovao Generalni direktorat Evropske komisije za susjedstvo i pregovore o proširenju u saradnji sa Ministarstvom za kapitalne investicije Crne Gore, Stalnim sekretarijatom Transportne zajednice i CEFTA Sekretarijatom. Događaj je pratilo 111 učesnika.

Ukupan broj obrađenih predmeta po osnovu Zakona o prevozu u drumskom, saobraćaju, Zakona o radnom vremenu i pauzama u toku radnog vremena mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u drumskom saobraćaju i Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima (tj. broj izdatih licenci, izvoda licenci, dozvola za javni prevoz putnika, sertifikata o homologaciji motornih vozila, saglasnosti za nesprovođenje postupka homologacije i broja odbijenih zahtjeva) za 2021 godinu iznosi: 3060 rješenja.

5.3 Međunarodne aktivnosti ministarstva kapitalnih investicija

- TAIEX Regionalna radionica u vezi unapređenja transportnih tokova na željezničkim graničnim prelazima
- Održana obuka sluzbenika CG, Srbije i BIH u oblasti radnog vremena mobilnih radnika i tahografa,
- Održani bilateralni sastanci o drumskom prevozu sa BIH, Republikom Hrvatskom i Republikom Srbijom,
- Održana obuka u vezi uvođenja pametnog tahografa,
- Održan sastanak radne grupe Crne Gore i Republike Albanije za pitanja graničnih prelaza,
- Održan trening i prezentacija za službenike Direktorata za drumski saobraćaj u vezi završetka

Projekta Obnova glavne saobraćajne infrastrukture - Reforma usluga međugradskog drumskog transporta putnika,

- Održan Tehnički sastanak delegacije Crne Gore sa predstavnicima Sekretarijata Transportne zajednice i Republike Albanije, na graničnim prelazima Sukobin i Božaj
- TEHNIČKI SASTANAK INTER-RESORSKE RADNE GRUPE CRNE GORE I REPUBLIKE ALBANIJE ZA PITANJA GRANIČNIH PRELAZA PODGORICA, 28. aprila ove godine
- Sastanak tehničkog komiteta za olakšice transporta, Transportna zajednica
- TAIEX Regionalna radionica u vezi unapređenja transportnih tokova na željezničkim graničnim prelazima
- Održana obuka sluzbenika CG, Srbije i BIH u oblasti radnog vremena vozača
- Održani bilateralni sastanci o drumskom prevozu sa BIH, Republikom Hrvatskom i Republikom Srbijom

5.3.1 Multilateralni sporazumi

Ugovor o međunarodnom povremenom prevozu putnika običnim putničkim autobusima (Interbus Ugovor) – vanlinijski prevoz putnika

CEMT (Konferencija Evropskih Ministara Transporta - Pariz) – prevoz tereta

5.3.2 Bilateralna saradnja

Crna Gora ima sa svim evropskim državama bilateralne sporazume za prevoz terete i putnika.

To su sporazumi iz SFRJ, SRJ i od kad je Crna Gora nezavisna država.

5.4 Direkcija za inspekcijski nadzor u drumskom saobraćaju

Poslove inspekcijskog nadzora u oblasti drumskog saobraćaja vršila su tri inspektora za drumski saobraćaj i rješenjem ministra privremeno je bio ovlašćen jedan službenik prema ovlašćenjima iz Zakona o inspekcijskom nadzoru, Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju i drugim propisima.

Prema odredbama Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju, inspektor je ovlašćen da:

- pregleda: motorna vozila; autobuske stanice; glavna autobuska stajališta; autobuska stajališta; teretne stanice; ugovore; prevozne isprave; licence; izvode licence; dozvole; odobrenja, rješenja, redove vožnje i drugu dokumentaciju koja omogućava uvid u poslovanje prevoznika, lica koje upravlja autobuskom stanicom, glavnim autobuskim stajalištem ili teretnom stanicom, kao i da utvrđuje identitet tih lica;
- naredi otklanjanje nedostataka u vezi: ispunjavanja propisanih uslova za obavljanje javnog prevoza putnika i tereta; prevoza za sopstvene potrebe; uslova za rad autobuskih stanica, glavnih autobuskih stajališta i teretnih stanica; uredne kontrole tehničke ispravnosti vozila; pridržavanja reda vožnje; izvršavanja zadataka i poslova stručnog i voznog osoblja.

Pored ovog Zakona, ova Inspekcija vrši nadzor nad primjenom: Zakona o radnom vremenu i pauzama u toku radnog vremena mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u drumskom saobraćaju; Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima, kao i Pravilnika o tehničkim zahtjevima za vozila koja se uvoze ili

prvi put stavljaju na tržište u Crnoj Gori (provjerava se da li je kod istih vršena homologacija, odnosno da li posjeduje odgovarajuće isprave o tehničkoj usaglašenosti; AETR Sporazuma (Evropski sporazum o radu posade na vozilima koja obavljaju međunarodni drumski prevoz, zaključen u Ženevi 01. jula 1970. godine), CEMT Ugovora (Evropska konferencija ministara transporta); INTERBUS Ugovora (ugovora o međunarodnom prevozu putnika običnim i putničkim autobusima); Međunarodnih bilateralnih sporazuma iz oblasti drumskog saobraćaja zaključenim sa državama iz okruženja, državama EU i ostalim.

U tabelarnom prikazu dat je pregled izvršavanja zakona iz nadležnosti Inspekcije za drumski saobraćaj za period od 01.01.2022. do 05.04.2022. godine:

2021							
A. ZAKON O PREVOZU U DRUMSKOM SAOBRAĆAJU							
PREVOZ PUTNIKA	Broj kontrola	Broj prijava	Br.prekrš. NaI.	Iznos PN u €	Br.Rješenja	Br.isključenja	Prigovori/Zalbe NAPOMENA
Međunarodni prevoz putnika	942	2	7	5150	0	0	0
Međugradski prevoz putnika	5426	16	60	35050	0	0	0
Vanlinijski prevoz	712	7	31	38890	0	0	0
PREVOZ TERETA							
Međunarodni prevoz tereta	1261	0	18	12400	0	0	0
Unutrašnji prevoz tereta	1249	0	156	40750	0	0	0
Vanredni prevoz	19	0	0	0	0	0	0
STANICE							
Autobuske stanice	108	2	0	0	0	0	0
Teretne stanice	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO	9717	27	272	132240	0	0	0
B. ZAKON O RADNOM VREMENU VOZAČA							
PREVOZ PUTNIKA	Broj kontrola	Broj prijava	Br.prekrš. NaI.		Br.Rješenja	Br.isključenja	Prigovori/Zalbe NAPOMENA
Kontrola vozila	773	0	55	16650	0	0	0
Kontrola u sjedištu firme	0	0	0	0	0	0	0
PREVOZ TERETA							
Kontrola vozila	3059	0	630	107600	0	0	0
Kontrola u sjedištu firme	2	2	10	11500	0	0	0
UKUPNO	3834	2	695	135750	0	0	0
C. ZAKON O BEZBJEDNOSTI SOBRACAJA-HOMOLOGACIJA							
KONTROLA TEHNIČKE ISPRAVNOSTI	Broj kontrola	Broj prijava	Br.prekrš. NaI.		Br.Rješenja	Br.drugih mjera	Prigovori/Zalbe NAPOMENA
AUTOBUSI	1	0	0	0	0	0	0
TERETNA MOTORNA VOZILA	0	0	0	0	0	0	0
KONTROLA OVLAŠĆENIH PRAVNIH LICA	Broj kontrola	Broj prijava	Br.prekrš. NaI.		Br.Rješenja	Br.drugih mjera	Prigovori/Zalbe NAPOMENA
PRAVNO LICE ZA HOMOLOGACIJU	0	0	0	0	0	0	0
TEHNIČKE STANICE	15	3	15	10690	0	10	0
KONTROLA PRIVREDNIKA							
Kontrola uvoznika vozila	0	0	0	0	0	0	0
Kontrola uvoznika djelova	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO	16	3	15	10690	0	10	0
D. ZAKON O ZAŠTITI POTROŠAČA							
KONTROLA PRIVREDNIKA							
Kontrola uvoznika vozila	20	0	0	0	0	0	0
Kontrola uvoznika djelova	120	4	67	25760	4	0	0
UKUPNO	140	4	67	25760	4	0	0
E. ZAKON O ZAŠTITI STANOVNIŠTVA OD ZARAZNIH BOLESTI							
KONTROLA PRIVREDNIKA							
Kontrola prevoznika	2043	1	2	5030	0	0	0
Kontrola fizička lica	1338	0	32	3200	0	0	0
UKUPNO	3381	1	34	8230	0	0	0
UKUPNO KONTROLA (A+B+C+D+E)	17088	37	1083	312670	4	10	0
							IZVJEŠTAJ SAČINIO INSPEKCIJA ZA DRUMSKI SAOBRAĆAJ

6. DIREKTORAT ZA DRŽAVNE PUTEVE

6.1 Zakonodavni okvir

Direktorat za državne puteve je u 2021. godini pripremio 13 podzakonskih akata, i to::

- Pravilnik o biciklističkoj infrastrukturi (“Sl. list CG”, br. 77/2021),
- Pravilnik o načinu i postupku izdavanja dozvole za vanredni prevoz (“Sl. list CG”, br. 77/2021),
- Pravilnik o minimalno-bezbjednosnim uslovima koje treba da ispunjavaju tuneli (“Sl. list CG”, br.109/2021),

- Pravilnik o načinu ocjene uticaja državnih puteva na bezbjednost saobraćaja, reviziji i provjeri bezbjednosti državnog puta ("Sl.list CG", br.122/2021),
- Pravilnik o bližem načinu, tehničkim zahtjevima, posebnim uslovima i elementima interoperabilnosti elektronske naplate putarine ("Sl.list CG", br. 133/2021),
- Odluka o visini, načinu i uslovima plaćanja naknada za korišćenje državnih puteva ("Sl.list CG", br. 27/2021),
- Odluka o naknadama za korišćenje opštinskih puteva i djelova državnih puteva koji prolaze kroz naselje na teritoriji opštine Pljevlja ("Sl.list OP", br. 41/2021),
- Odluka o naknadama za korišćenje opštinskih puteva opštine Mojkovac ("Sl.list OP", br. 42/2021),
- Odluka o naknadama za korišćenje opštinskih puteva opštine Danilovgrad ("Sl.list OP", br.43/2021),
- Odluka o naknadama za korišćenje opštinskih puteva na teritoriji opštine Bijelo Polje ("Sl.list OP", br. 46/2021),
- Odluka o naknadama za korišćenje opštinskih puteva opštine Tuzi ("Sl.list OP", br. 46/2021),
- Odluka o visini, načinu i uslovima plaćanja naknada za korišćenje opštinskih puteva opštine Kolašin ("Sl.list OP", br. 47/2021),
- Odluka o naknadama za korišćenje opštinskih puteva Glavnog grada Podgorica ("Sl.list OP", br.47/2021).

Takođe, u skladu sa Programom rada Vlade u 2021. godini pripremljeni su i na Vladi usvojeni sljedeći dokumenti:

- Program razvoja i uvođenja inteligentnih transportnih sistema u drumskom saobraćaju u Crnoj Gori (2022.-2026.),
- Izvještaj o realizaciji plana redovnog i investicionog održavanja, rekonstrukcije i izgradnje državnih puteva za 2020. godinu sa Prijedlogom plana redovnog i investicionog održavanja, rekonstrukcije i izgradnje državnih puteva za 2021. godinu,
- Informacija o statusu realizacije projekta auto-puta Bar-Boljare.

Postupajući na osnovu člana 193 stav 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl.list CG“, br.64/17,44/18,63/18,11/19,82/20) i člana 194 stav 3 istog zakona, za izvještajni period izdavana su rješenja o ispunjenosti uslova za ovlašćenog inženjera za složeni inženjerski objekat – autoputevi, magistralni, regionalni, tuneli i mostovi kao i rješenja o ispunjenosti uslova za revizora odnosno vršioca tehničkog pregleda za složeni inženjerski objekat. U ovom periodu broj izdatih rješenja za ovlašćenog inženjera i revizora za složene inženjerske objekte iznosio je 35 od čega je 33 usvojeno 2 odbijeno, 1 žalba i 2 predmeta obustavljena.

Takođe, postupajući na osnovu člana 65 stav 2 Zakona o putevima („Sl.list CG“, br.82/20) izdavana su rješenja o ispunjenosti uslova za ovlašćenog inženjera za izradu tehničke dokumentacije saobraćajne signalizacije i opreme puta, kao i za revizora tehničke dokumentacije saobraćajne signalizacije i opreme puta, njih ukupno 11 pozitivno riješenih, žalbi nije bilo.

6.2 Ostale aktivnosti

Direktorat za državne puteve, od pisanja projektnih prijava do same implementacije, neposredno prati (i upravlja) realizaciju projekata iz oblasti putne infrastrukture, koji se finansiraju iz dostupnih EU fondova (Investicioni okvir za Zapadni Balkan / Western Balkans Investment Framework - WBIF, IPA, bilateralne donacije), i to:

- Studija opravdanosti za čitav autoput Bar-Boljare uključujući cost-benefit analizu,
- Idejni projekat za dionicu Mateševo-Andrijevića sa Elabortom procjene uticaja na životnu sredinu (i društvo),
- Idejni projekat za dionicu Smokovac-Farmacija sa Elabortom procjene uticaja na životnu sredinu i društvo,
- Studija opravdanosti za Jadransko-jonski koridor kroz Albaniju i Crnu Goru,
- Idejni projekat za obilaznicu oko Budve,
- Izrada Glavnog projekta rekonstrukcije puta Šćepan polje-Plužine.

Kroz ugovor "Technical assistance for capacity support to the transport sector and EU acquis alignment in Montenegro" pripremljeni su sljedeći dokumenti:

- Program razvoja i uvođenja inteligentnih transportnih sistema u drumskom saobraćaju 2022-2026,
- Pravilnik o minimumu bezbjednosnih uslova za tunele,
- Pravilnik o načinu ocjene uticaja državnih puteva na bezbjednost saobraćaja, reviziji i provjeri državnog puta,
- Izvještaj o identifikaciji crnih tačaka,
- Metodologija detekcije crnih tačaka i opasnih dionica na putnoj mreži Crne Gore,
- Metodologija za mjerenje indikatora bezbjednosti na putevima.

6.3 Međunarodni odnosi i saradnja sa međunarodnim institucijama

- Direktorat za državne puteve učestvuje u radu pregovaračke strukture za pregovaračko poglavlje 14 – Saobraćajna politika i pregovaračko poglavlje 21 - Trans-evropske mreže, u okviru kojih su predstavnici ovog Direktorata koordinatori za oblast puteva,
- Direktorat za državne puteve aktivno učestvuje u aktivnostima u okviru dva tehnička komiteta na nivou Transportne zajednice Jugoistočne Evrope (TZ) i to Tehničkog komiteta za puteve i Tehničkog komiteta za bezbjednost na putevima. Za obje pomenute oblasti na nivou TZ su definisani akcioni planovi, na čijoj realizaciji Crna Gora ostvaruje značajan napredak.

6.4 Izvještaj o radu inspekcije za državne puteve

Obaveze i ovlašćenja, način i postupak vršenja inspekcijuskog nadzora u Ministarstvu kapitalnih investicija utvrđene su odredbama Zakona o putevima, Zakona o inspekcijuskom nadzoru, Zakona o opštem upravnom postupku, kao i drugim propisima iz djelokruga rada Ministarstva.

Inspekcijuski nadzor vrši se u oblastima određenim zakonom kod fizičkih lica, nevladinih organizacija, privrednih društava i drugih oblika obavljanja privrednih djelatnosti, javnih preduzeća, javnih ustanova i drugih pravnih lica, državnih organa i službi, organa državne uprave, organa lokalne samouprave, organa lokalne uprave i službi opštine, Glavnog grada, Prijestonice i drugih oblika lokalne

samouprave. Inspekcijski nadzor se vrši u pogledu pridržavanja zakona, drugih propisa i opštih akata, kao i preduzimanja upravnih i drugih mjera i radnji u cilju da se utvrđene nepravilnosti otklone i obezbijedi pravilna primjena propisa.

U okviru Ministarstva saobraćaja i pomorstva, inspekcijski nadzor nad stanjem državnih puteva (magistralni i regionalni putevi) vrši Inspekcija za državne puteve. U svom radu inspekcija primjenjuje Zakon o inspekcijskom nadzoru ("Sl.list RCG", br. 39/03) i Zakon o putevima ("Sl.list CG", br. 82/20).

Inspekcijski nadzor nad stanjem državnih puteva (magistralni i regionalni putevi) vršila su četiri inspektora za državne puteve u skladu s odredbama Zakona o inspekcijskom nadzoru, Zakona o putevima i drugim propisima.

Prema odredbama Zakona o putevima, inspektor je ovlašćen da:

- Pregleda radove na rekonstrukciji i održavanju javnog puta, njegovog dijela i putnog objekta;
- Pregleda tehničku i drugu dokumentaciju za rekonstrukciju i održavanje javnog puta, njegovog dijela i putnog objekta;
- Kontroliše izvođenje radova redovnog održavanja puteva, koji su predmet ugovora o održavanju javnih puteva;
- Kontroliše stanje javnog puta, njegovog dijela i putnog objekta;
- prati pravilno održavanje javnog puta, njegovog dijela i putnog objekta u skladu sa tehničkim i drugim propisima i uslovima kojima se osigurava sposobnost javnog puta, njegovog dijela i putnog objekta za nesmetano i bezbjedno odvijanje saobraćaja;
- Kontroliše uslove odvijanja saobraćaja na javnom putu;
- Kontroliše pravilno i redovno sprovođenje propisanih mjera zaštite javnog puta;
- Prati primjenu tehničkih propisa, tehničkih normativa i standarda i normi kvaliteta prilikom izvođenja radova i upotrebe materijala kod rekonstrukcije i održavanja javnog puta;
- Kontroliše da li izvođač radova na rekonstrukciji javnog puta, njegovog dijela i putnog objekta vodi knjigu inspekcije i građevinski dnevnik na propisan način;
- Provjerava da li se javni put, njegov dio i putni objekat koristi na osnovu izdate
- Upotrebne dozvole, da li je izdata na propisan način.

Analiza inspekcijskih pregleda koje je inspekcija za državne puteve obavila u periodu od 01.01-2021 do 31.12-2021. godine, a za koje se vodi uredna evidencija po svakom predmetu data je kroz ovaj izvještaj.

- Ukupno je donijeto 40 zapisnika koji su stekli svojstvo izvršnosti;
- Donijeto je 42 rješenja i 18 dopisa i izvještaja kojima je ukazano subjektima nadzora o neophodnosti preduzimanja mjera iz njihove nadležnosti;
- Pored toga u istom periodu donijeto je i 16 zapisnika kojima su naložene mjere, a koje su na licu mjesta izvršne bez donošenja rješenja.

Donešeno je i 7 zaključaka kojim je odlučivano o pitanjima koja su se pojavila u toku postupka o inspekcijskog nadzora

6.5 Aktivnosti na realizaciji projekta auto-puta Bar-Boljare

Detaljnim prostornim planom auto-puta Bar-Boljare (2008.) (u daljem tekstu: „DPP“) definisana je etapna realizacija projekta auto-puta Bar-Boljare:

I faza: Smokovac-Mateševo,

II faza: Mateševo-Andrijevića i Smokovac – Tološi – Farmaci (obilaznica oko Podgorice),

III faza: Andrijevića – Boljare,

IV faza: Podgorica – Đurmani

Nastavljaju se radovi na izgradnji prve dionice Smokovac-Mateševo auto-puta Bar-Boljare, za koju je do kraja decembra 2021. godine završeno oko 98,5% radova, i isplaćeno je ukupno 777.104.568,00€ za obim stvarno izvedenih glavnih radova. Kontinuirano se preduzimaju aktivnosti i na stvaranju pretpostavki za realizaciju ostalih dionica auto-puta Bar-Boljare, i u toku 2019. godine je počela izrada Idejnog projekta i Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu i društvo za dionicu Mateševo - Andrijevića, Studije opravdanosti za čitav autoput Bar-Boljare uključujući cost-benefit analizu, i nastavljena je izrada Idejnog projekta i Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu i društvo za dionicu Smokovac-Farmacija (obilaznica oko Podgorice), i za sve prethodno navedeno su obezbijedena bespovratna sredstva Investicionog okvira za Zapadni Balkan u ukupnom iznosu od 6.790.000,00 €.

6.6 Aktivnosti na realizaciji projekta Jadransko-jonskog auto-puta duž crnogorskog primorja / Brza saobraćajnica

Nastavljene su aktivnosti na izradi Studije opravdanosti za Jadransko-jonski koridor kroz Crnu Goru i Albaniju koja se finansira bespovratnim sredstvima Investicionog okvira za Zapadni Balkan u ukupnoj vrijednosti od 3.500.000,00 €, od čega se na Crnu Goru odnosi 1.000.000,00 €. Inicirana je izrada Idejnog rješenja i Studije procjene uticaja na baštinu (Heritage Impact Assessment) za prelaz preko Bokotorskog zaliva i preko Paštrovačke gore koja će po uobičajenoj proceduri biti dostavljena i UNESCO-u na razmatranje. Započela je izrada projektne dokumentacije za obilaznicu oko Budve, kao prioritetnu na trasi Brze saobraćajnice, i koja je takođe finansirana bespovratnim sredstvima Investicionog okvira za Zapadni Balkan ukupne vrijednosti 2.500.000,00 €.

6.7 Uprava za saobraćaj

U svojim postupanjima, Uprava za saobraćaj je, vodilo računa o odredbama Zakona o upravnom postupku, kojima su propisana prava stranaka, pogotovo u dijelu saslušanja stranke, a pri tom vodeći računa o zakonitosti, ekonomičnosti i efikasnosti upravnog postupanja.

Svim zainteresovanim licima i strankama, o čijim pravima i obavezama se odlučuje u postupcima, koji se vode pred Upravom, kao i licima kojima su potrebni određeni podaci radi zaštite svojih interesa, omogućen je neposredan i telefonski kontakt sa državnim službenicima svakog radnog dana u periodu od 7 do 15 časova, a takođe sve potrebne informacije se mogu dobiti i uvidom na sajt Uprave za saobraćaj, što doprinosi lakšem i efikasnijem ostvarivanju prava i interesa.

Standardi postupanja i ponašanja zaposlenih definisani su: Zakonom o državnim službenicima i namještenicima, Zakonom o radu i Etičkim kodeksom državnih službenika i namještenika Uprave za saobraćaj. Takođe, saglasno posebnim uputstvom starješine organa Uprave za saobraćaj o postupanju sa strankama i Uputstvom o rasporedu radnog vremena, radu sa strankama i načinu vođenja evidencije o dolasku na posao i prisustva na radu regulisana su organizaciona rješenja i tehnička pitanja unutar organa uprave koja su u funkciji efikasnijeg ostvarivanja prava i interesa građana.

Takođe, omogućen je pristup osobama sa invaliditetom, kretanje sa psima vodičima, osobama koje koriste Brajevo pismo, prilaz zgradi liftom čime je omogućen pristup svim prostorijama.

S tim u vezi, ističemo sljedeće:

Postupajući u skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama („Sl.list CG“br.44/12 i 030/17), ovaj organ je primio ukupno 27 predmeta po zahtjevima građana, pravnih lica i drugih stranaka, od čega je riješeno svih 27 predmeta (21 rješenja kojima se usvaja zahtjev i 6 rješenja kojima se odbija zahtjev), izjavljenih žalbi je 3 od kojih su sve 3 usvojene.

Uprava za saobraćaj postupajući u skladu Zakonom o putevima (»Sl.list CG«, br.82/2020), prije svega u skladu sa članom 17 kojim su taksativno nabrojane nadležnosti i postupanje iz oblasti državnih puteva (izdavanje saglasnosti za priključak na državnom putu, saglasnosti za postavljanje cjevovoda, vodovoda, električnih, telefonskih i dr. vodova, saglasnosti za prekope, i sl.), ovaj organ je u izvještajnom periodu od 01.januar 2021.godine do 31.decembra 2021. godine, primio ukupno 859 predmeta po zahtjevima građana, pravnih lica i drugih stranaka, od čega je riješeno svih 859 predmeta, (donijeto je 179 saobraćajne saglasnosti, jedan zahtjev je odbijen, dok je 679 zahtjeva riješeno u formi dopisa), izjavljenih žalbi je bilo 2 ukupno (od toga 2 proslijeđene drugostepenom organu, od kojih je 1 usvojena a 1 nije) rješenja za obistavi saobraćaj je bilo 162, takođe su donešena 142 rješenja po službenoj dužnosti kojima je određena godišnja naknada za za korišćenje komercijalnih objekata kojima je omogućen prilaz sa državnog-magistralnog puta, od čega je bilo 20 žalbi, na osnovu kojih je 1 postupak obustavljen, 19 je riješeno u ponovnom postupku kao i 1 prigovor na osnovu kojeg je obustavljen postupak.

Takođe, vezano za član 17 pomenutog zakona, a u vezi sa članom 73 istog zakona, koji se odnosi na izdavanje dozvole za obavljanje vanrednog prevoza na državnom putu, Uprava za saobraćaj je primila ukupno 1250 predmeta po zahtjevima građana, pravnih lica i drugih stranaka, (1244 rješenja kojima se usvaja zahtjev i 6 rješenja kojima se odbija zahtjev) izjavljenih žalbi nije bilo.

Postupajući u skladu sa Zakonom o prevozu u drumskom saobraćaju („Sl.list CG“br.71/17 i 67/19), ovaj organ je u izvještajnom periodu od 01.01.2021.godine do 31.12.2021. godine, primila ukupno 1719 predmeta po zahtjevima građana, pravnih lica i drugih stranaka od čega je riješeno svih 1719 predmeta, (1718 rješenja kojima se usvaja zahtjev), izjavljenih žalbi je bila 1 koja je odbacena.

Za ovaj organ, karakteristično je i to što pored zahtjeva stranaka rješava i po službenoj dužnosti. Uprava za saobraćaj je u izvještajnom periodu od 01.01.2021.godine do 31.12.2021. godine donijela ukupno 44 rješenja po službenoj dužnosti, od čega je riješeno svih 44 predmeta, izjavljenih žalbi nije bilo.

Status i stepen realizacije infrastrukturnih projekata (magistralnih i regionalnih puteva) dat je kroz Izvještaj o realizaciji Programa izgradnje, rekonstrukcije, održavanja i zaštite magistralnih i regionalnih puteva za 2021. godinu, koji je usvojen na Vladi u I kvartalu ove godine.

7. DIREKTORAT ZA POMORSKI SAOBRAĆAJ I UNUTRAŠNJU PLOVIDBU

7.1 Normativni dio

U izradi:

- Zakon o Lukama;
- Zakon o zaštiti mora od zagađenja sa pomorskih objekata;
- Zakon o unutrašnjoj plovidbi;

- Predlog zakona o potvrđivanju Protokola o spremnosti, reagovanju i saradnji u slučajevima zagađenja opasnim i štetnim materijama, 2000 (OPRC-HNS Protokol). Materijal je fazi pripreme za razmatranje na sjednicama KEPiFS-a i Vlade CG.
- U toku je analiza potrebnih izmjena i dopuna Zakona o jahtama;
- U skraćenoj proceduri pripremljen Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe. Hitne izmjene rađene su zbog nemogućnosti izdavanja SID kartica (ID kartice za pomorce), jer pomenutim propisom nije bila predviđena mogućnost ovog ministarstva da pristupi CRS-u (Centralni registar stanovnika). Ujedno, izmjenama su regulisani inspektori u okviru lučke kapetanije, kao i problem koji su imali turistički brodovi u smislu zakonitog poslovanja u toku sezone.

Podzakonska akta:

- Prijedlog Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o vrstama zvanja i ovlašćenja, uslovima za sticanje zvanja i izdavanje ovlašćenja za članove posade broda (usaglašavanje na nivou RG u toku);
- Prijedlog Pravilnika o načinu vršenja tehničkog pregleda jahti (započeto usaglašavanje sa SZZ);
- Prijedlog Pravilnika o načinu baždarenja jahte (započeto usaglašavanje sa SZZ),
- Prijedlog Pravilnika o identifikacionim pomorskim ispravama (u fazi pripreme i čeka se donošenje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe, koji će omogućiti multidisciplinarni pristup, odnosno korišćenje baze podataka MUP-a (CRS) u cilju izrade identifikacionih isprava pomoraca u skladu sa ILO 185) i
- Prijedlog Pravilnika o službenoj odjeći zaposlenih u lučkim kapetanijama (započeto usaglašavanje sa SZZ).

7.2 Međunarodna saradnja

• Transportna zajednica

U dijelu aktivnosti koje se odnose na saradnju sa Transportnom zajednicom, ista se kontinuirano odvijala. Održan je i drugi sastanak Tehničkog odbora za vodeni transport i multimodalnost u Lisabonu, 20. aprila tekuće godine. Pomenute aktivnosti tiču se usklađivanja našeg zakonodavstva sa EU legislativom u dijelu pomorstva i unutrašnjih plovnih puteva, kao i aktivnosti koje se odnose na infrastrukturu i multimodalnost više vidova saobraćaja.

• Evropska Agencija za Pomorsku Bezbijednost (EMSA)

EMSA je je agencija EU zadužena za smanjenje rizika od pomorskih nesreća, zagađenja mora sa brodova i gubitka ljudskih života na moru pomažući u sprovođenju relevantnog zakonodavstva EU.

EMSA pruža tehničku ekspertizu i operativnu pomoć za poboljšanje pomorske bezbjednosti, spremnosti i reagovanja na zagađenje, pruža vladama i pomorskoj administraciji detaljno, pouzdano znanje o tome što se dešava na moru, u realnom vremenu, kako bi im pomogla da efikasno sprovede pomorsku politiku.

Obavlja se svakodnevna elektronska komunikacija vezano za tehničku pomoć pomorskoj administraciji. U februaru ove godine delegacija MKI bila u zvaničnoj posjeti EMSA-i, kad je dogovoreno da se intenzivira dalja saradnja, pri čemu je agencija iskazala spremnost za potrebnu pomoć u svim oblastima.

• Unija za mediteran (UfM)

Multilateralni projekt partnerstva 43 zemalja iz Evrope i Sredozemnog bazena: 28 članica Evropske unije i 15 sredozemnih partnerskih članica iz sjeverne Afrike, Bliskog Istoka i Balkana. Cilj ove unije je promovisanje stabilnosti i napretka cijelim Sredozemljem, kao i poboljšanje saradnje između Evrope i zemalja sjeverne Afrike, odnosno Bliskog istoka.

Na nivou Ministarstva imenovana su lica za praćenje Regionalne platforme Unije za Mediteran za transportnu povezanost.

- **ESPO – Evropska organizacija pomorskih luka**

Ministarstvo kapitalnih investicija je decembru mjesecu 2021. godine uputilo pismo namjere da postane zemlja posmatrač, u skladu sa svojim statusom kandidata za članstvo u EU.

Upravni odbor ESPO razmatrao je krajem 2021. godine pismo namjere koje je uputilo ovo ministarstvo i potvrdio spremnost radnih/stručnih tijela da započnu aktivnosti i saradnju sa crnogorskom pomorskom administracijom. **Planirano je status naše zemlje kao posmatrača ESPO bude formalizovan na Generalnoj skupštini ESPO, koja će se održati u junu mjesecu u Valensiji, Španija, a na kojoj je predviđeno učešće delegacije ministarstva.**

Vlada Crne Gore je na sjednici od 2. februara 2022. godine usvojila Informaciju o pristupanju kao posmatrač Crne Gore u Evropsku organizaciju pomorskih luka ESPO zaključcima broj 04-419/2. Istim zaključcima Vlada je zadužila ovo Ministarstvo da nastavi sa aktivnostima u cilju dobijanja statusa posmatrača u ESPO, kao i da izmiri finansijske obaveze prema ESPO u iznosu od 12.531,53 €.

- **Kipar**

Rukovodstvo Ministarstva kapitalnih investicija sastalo se početkom aprila mjeseca ove godine sa ministrom pomorstva Republike Kipar Vasiliosom Demetriadesom. Tokom sastanka dvije strane su izrazile spremnost za jačanje saradnje dvije mediteranske zemlje, uključujući pružanje tehničke ekspertize Crnoj Gori u vezi sa pregovorima o evropskim integracijama. U tom smislu okvirno je dogovorena studijska posjeta predstavnika pomorske administracije Crne Gore Republici Kipar, kao i uspostavljanje saradnje i učešće naše države u Med MoU (Mediteranski memorandum o razumijevanju). Trenutno se radi na SCTW Sporazumu između CG i Republike Kipar, koji se priprema za razmatranje na sjednicama KEPiFS-a i Vlade CG.

7.3 Sporazumi

Sporazumi u vezi međusobnog uvjerenja i sertifikata u skladu sa pravilom I/10 međunarodne konvencije o standardima obuke, izdavanju uvjerenja i vršenju broderske straže pomorac iz 1978. godine sa izmjenama i dopunama (SCTW).

- **Velika Britanija - potpisan;**
- **Republika Kipar** - pripremljen materijal za sjednicu KEPiFS-a i Vlade CG, čeka se mišljenje MFSS-a, MVP dostavljeno pozitivno mišljenje. Nakon usvajanja materijala, može se planirati potpisivanje sporazuma;
- **Republika Francuska** – u toku je priprema materijala za upućivanje na razmatranje i usvajanje na sjednicama KEPiFS-a i Vlade CG, nakon čega slijedi potpisivanje i razmjena sporazuma sa pomorskim vlastima Republike Francuske.

7.4 Pomorska privreda

U prethodnoj godini povećane su najamnine brodova na dnevnom nivou, što je pozitivno uticalo na solventnost pravnih lica „Crnogorska plovidba“ AD i „Barska plovidba“ AD. Pozitivan efekat se ogleda u sposobnosti pomenutih pravnih lica da samostalno izmiruju obaveze koje su prostele iz kreditnog aranžmana sa kineskom EXIM Bankom. Takođe, isti su sposobni da samostalno vrate dug državi koji je nastao kad je država platila rate kredita. S tim u vezi u toku su pregovori sa Ministarstvom finansija u vezi sa plaćanjem zatezne kamate, jer je molba „Crnogorske plovidbe“ AD i „Barske plovidbe“ AD da se oslobode od plaćanja iste.

- **Strategija razvoja pomorske privrede za period 2020-2030. godine**

U dijelu aktivnosti koje proizilaze iz Strategije razvoja pomorske privrede 2020-2030, treba naglasiti da predstoje aktivnosti na formiranju Koordinacionog tijela za implementaciju Strategije razvoja pomorske privrede, koje će imati zadatak da preduzima aktivnosti koje se odnose na prikupljanje, obradu i analizu podataka relevantnih za kvalitetno izvršavanje aktivnosti predviđenih strateškim dokumentom, redovno izvještavanje o stepenu realizacije planiranih mjera/aktivnosti po akcionim planovima, a na osnovu utvrđenih indikatora učinka i rezultata, kvartalna priprema izvještaja o sprovođenju akcionih planova za potrebe resornog ministarstva i godišnja priprema izvještaja o sprovođenju akcionih planova.

Vlada Crne Gore je na sjednici od 19. januara 2022. godine usvojila godišnji izvještaj o sprovođenju Strategije razvoja pomorske privrede za period od 2020. do 2030. godine i Akcioni plan za 2020.-2021. godinu. U skladu sa navedenim biće potrebno formiranje Koordinacionog tijela za implementaciju Strategije razvoja pomorske privrede 2020 – 2030. godine

- **Privredna društva iz oblasti pomorstva**

Privredna društva iz oblasti pomorskog saobraćaja su: “Barska plovidba” AD Bar; “Crnogorska plovidba” AD Bar; “Luka Bar” AD Bar; “Marina” AD Bar; “Prekookeanska plovidba” AD Bar; „Azalea Pomorski Trening Centar“ doo Bijela – Herceg Novi.

U narednom periodu očekuju nas redovne skupštine akcionara privrednih društava u kojima država posjeduje akcijski kapital. **Već su zakazane „Luka Bar“ AD (20.05.) i trening centar Azalea (30.05.).**

Takođe, u narednom periodu očekuje se zakazivanje skupština i drugih privrednih društava, tako da će biti potrebno da, nakon analiziranja dostavljenih materijala, Vlada CG odredi punomoćnike koji će na skupštinama zastupati akcijski kapital Države, kao i predloge za članove upravljačkih tijela ovih društava.

Uvažavajući kompleksnost ove materije, kao dosta različite i dugotrajne probleme sa kojima se susreću ovi subjekti, smatram da dio naših aktivnosti koji se odnosi na praćenje poslovanja privrednih društava iz ove oblasti, adekvatno upravljanje državnim kapitalom, kao i konstantni nadzor moraju biti jedan od prioriteta i da treba obratiti posebnu pažnju na taj dio. U tom smislu, posebno treba kadrovski ojačati kapacitete Ministarstva, kako bi na kvalitetniji način mogli da rješavamo neke od problema koji postoje duži niz godina u oblasti pomorske privrede.

7.5 Upravni postupci

Rješavanje po zahtjevima za izdavanje rješenja iz nadležnosti Direktorata

Na osnovu čl. 193 stav 2 i 194 stav 3 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG”, broj 64/17, 44/2018, 63/2018, 11/2019 i 82/2020), u nadležnosti ovog Direktorata je i izdavanje rješenja kojima se utvrđuje ispunjenost uslova za obavljanje ovlašćenog inženjera, odnosno revizora i vršioca tehničkog pregleda za složeni inženjerski objekat – luke. U toku protekle godine, u ovim postupcima, doneseno je više rješenja, bliže opisanih u tabeli ispod:

Broj podnijetih zahtjeva	Broj riješenih zahtjeva	Broj izdatih rješenja za ovlašćenog inženjera	Broj izdatih rješenja za revizora/vršioca tehničkog pregleda
13	13	6	7

Na osnovu člana 26b stav 3 Zakona o lukama („Službeni list CG”, broj 51/08, 40/11, 27/13 i 18/19), podnesena su dva zahtjeva zainteresovanih lica za rezanje brodova „Adal“ i „Dubravica“ i oba su blagovremeno rješenja.

Takođe, donošena su i rješenja po zahtjevima „Pomorskog saobraćaja“ DOO, u vezi postupanja inspektora, gdina Grujice Dudića, a blagovremeno je Upravnom sudu Crne Gore dostavljen i odgovor na tužbu istog privrednog društva.

Takođe, Upravnom sudu Crne Gore je odgovoreno na tužbu „Imperio holding“ doo (Lazur marina).

7.6 Projekti

- **ECOWAVES** Ministarstvo kapitalnih investicija je partner na INTERREG ADRION projektu SEAVIEWS (Sector Adaptive Virtual Early Warning System for marine pollution) koji ima za cilj podizanje svijesti javnosti o sprečavanju i upravljanju zagađenjem mora, jačanje kapaciteta i izgradnje kulture upravljanja životnom sredinom. Projekat se finansira iz IPA II i ERDF sredstava, a za Ministarstvo kapitalnih investicija Crne Gore, kao partnera na projektu je opredjeljeno 261.000,00 EUR, od čega je kofinansiranje 221.850,00 EUR, a nacionalna kontribucija 39.150,00 EUR.

Napomena: Projekat vodi Direktor za kapitalne investicija, a jedan od članova Radne grupe za sprovođenje ovog projekta je iz Direktorata za pomorski saobraćaj i unutrašnju plovidbu.

- **Projekat ALMONIT-** Ministarstvo kapitalnih investicija je partner na projektu ALMONIT - MTC (Albanija, Crna Gora, Italija, multi modalna transportna povezanost), koji se implementira u okviru Programa INTERREG IPA CBC (Italija – Albanija - Crna Gora). Cilj projekta je poboljšanje javne infrastrukture kao i unaprijeđenje multimodalnog jezerskog saobraćaja između Crne Gore i Albanije uspostavljanjem linije Virpazar-Skadar, u skopu čega se realizuju aktivnosti na izgradnji Luke Virpazar.

Napomena: Projekat vodi Direktorat za kapitalne investicije, a članovi Radne grupe za sprovođenje ovog projekta su iz Direktorata za pomorski saobraćaj i unutrašnju plovidbu.

7.7 Bezbjednosna zaštita luka (isps kod)

Predstavnici Obalske straže Sjedinjenih Američkih Država, boravili su u posjeti Crnoj Gori u periodu od 21. do 24. juna 2021. godine, u cilju provjere ispunjenosti uslova bezbjednosne zaštite brodova i luka (Međunarodnog kodeksa za bezbjednost brodova i luka ISPS Code). Tom prilikom obišli su Luku Bar AD, Port of Adria AD i Luku Kotor AD i upoznali se sa procedurama praćenja smjernica međunarodnog i nacionalnog zakonodavstva iz ove oblasti.

Predstavnici američke Obalske straže u sklopu američko-crnogorskog Međunarodnog programa bezbjednosti, svake godine borave u posjeti Crnoj Gori, kako bi imali uvid u poštovanje bezbjedonosnih standarda predviđenih kroz Međunarodni kodeks za bezbjednost brodova i luka ISPS Code.

Pomenuti ISPS Code je u nacionalno zakonodavstvo implementiran kroz Zakon o bezbjednosnoj zaštiti brodova i luka, kojim se uređuje način bezbjednosne zaštite brodova i luka za pristajanje i sidrenje brodova, postupci u slučaju događaja kojim se ugrožava ili se može ugroziti bezbjednost broda i luke i druga pitanja od značaja za bezbjednosnu zaštitu brodova i luka.

Nakon posjete predstavnici Obalske straže dostavili su izvještaj sa uočenim nepravilnostima, nakon čega je u Ministarstvu napravljen sastanak sa predstavnicima luka kako bi se dogovorili dalji koraci a u cilju otklanjanja istih.

U kontinuiranoj komunikaciji sa oficirima za bezbjednosnu zaštitu luka dobijamo izvještaje o aktivnostima koje su preduzete u smjeru jačanja bezbjednosne zaštite luka.

U prilogu dostavljamo izvještaj o preduzetim aktivnostima, te napominjemo da su predstavnici „Luka Kotor“ AD, 4. maja 2022. godine, predali predlog plana bezbjednosne zaštite luke na odobrenje.

Sledeća posjeta Obalske straže Sjedinjenih Američkih Država planirana je za period od 13. juna do 16. juna 2022. godine, te je u tom smislu neophodno usmjeriti aktivnosti u tom pravcu, naročito jer je prilikom prošlogodišnje posjete bilo dosta primjedbi koje su upućene lukama u Baru i Kotoru u dijelu bezbjedonosne zaštite, a shodno ISPS Pravilniku – Međunarodnom pravilniku o bezbjedonosnoj zaštiti brodova i lučkih područja. Aktivnosti na primjeni ISPS Code u lukama nakon posjete Američke obalske straže krenule su u pravcu realizacije Akcionog plana koji je napravljen nakon primjedbi koje je imala Američka obalska straža.

7.8 Nacionalni odbor za olakšice u pomorstvu

Vlada Crne Gore je 26. 11. 2021. godine donijela Odluku kojom je osnovala Nacionalni odbor za olakšice u pomorskom saobraćaju koji je formiran u skladu sa Zakonom o sigurnosti pomorske plovidbe.

Nacionalni odbor za olakšice u pomorskom saobraćaju treba da harmonizuje i pojednostavi postupak i procedure prilikom dolaska i odlaska brodova u/iz crnogorske luke.

Takođe, Nacionalni odbor, treba da donosi strateške odluke tokom implementacije Jedinstvenog nacionalnog pomorskog prozora, čija implementacija se očekuje početkom 2023. godine, a poštujući FAL Konvenciju - Konvencija o unapređenju međunarodnog pomorskog saobraćaja, 1965.

7.9 Paris mou

Sekretarijat Pariškog memoranduma (Paris MoU) je organizacija koja se sastoji od 27 pomorskih uprava koje učestvuju i pokrivaju vode evropskih obalnih država i sjevernoatlantskog bazena od Sjeverne Amerike do Evrope, sa sjedištem u Hagu. Misija organizacije je eliminisanje rada brodova ispod standarda kroz usklađeni sastav lučke kontrole.

Godišnje se obavi više od 17.000 inspekcija na stranim brodovima u lukama Pariškog MoU, čime se osigurava da ovi brodovi zadovoljavaju međunarodne sigurnosne i ekološke standarde, te da članovi posade imaju odgovarajuće životne i radne uslove.

PSC (Port State Control) inspeksijski nadzor podrazumijeva inspeksijski nadzor sigurnosti i bezbjednosti plovidbe na stranim plovnim objektima, preventivnim mjerama koje se primjenjuju na tim plovnim objektima radi zaštite životne sredine, kao i uslovima života i rada njihovih posada, u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru, uključujući luke i sidrišta Crne Gore.

Inspeksijskim nadzorom stranih plovnih objekata PSC inspektor utvrđuje ispunjenost zahtjeva međunarodnih konvencija i pripadajućih kodeksa, protokola i rezolucija Međunarodne pomorske organizacije (IMO) i Međunarodne organizacije rada (ILO). Postupak vršenja inspeksijskog pregleda PSC inspektora obavlja se u skladu sa rezolucijom IMO-a i priručnikom koji sadrži procedure, instrukcije, cirkularna pisma i smjernice za PSC inspektora koje donosi Odbor za inspeksijski nadzor Pariškog memoranduma o razumijevanju o kontroli države luke.

Crnogorski PSC Inspektori su značajno unaprijedili svoje znanje na obukama organizovanim od strane Sekretarijata Pariškog Memoranduma, Evropske agencije za pomorske sigurnost i kroz "MaKCs on Moodle" aplikacioni sistem, što je evidentirano u lične zapise svakog PSC Inspektora, kao dio Sistema kvaliteta PSC inspekcije – ISO 9001:2015, sertifikovanog od strane evropski priznatog klasifikacionog zavoda Biro Veritas.

Crna Gora pokušava da pristupi Paris MoU-u godinama unazad, još od 2011. godine. Benefit pristupanja je eliminisanje mjerila u poglavlju 14, koje zahtjeva da budemo punopravni član svih organizacija u dijelu inspekcije evropskog sistema.

U ime Rumunskih mornaričkih vlasti, Sekretarijat Pariškog Memoranduma je pozvao Crnu Goru da prisustvuje 55. sjednici odbora Pariškog memorandum koja će biti održana u Bukureštu, Rumunija, od 16. do 20. maja 2022. godine.

Na toj sjednici crnogorska delegacija će prezentovati Izvještaj o napretku za 2021 godinu, i preuzeti dalje obaveze kako bi u 2023. godini dobila status punopravne članice Pariškog memoranduma. Izvještaj je poslat Sekretarijatu Paris MoU radi razmatranja i usvajanja na Odboru.

Nakon održanog odbora očekujemo da Pariški memorandum u oktobru – novembru ove godine u Crnu Goru pošalje delegaciju (FFM fact finding mission), koja će da utvrdi ispunjenostviih uslova radi pristupanja Crne Gore ovoj orgnaizaciji.

7.10 Sistem kvaliteta u skladu sa stcw konvencijom i/10 regulativa

Preduzimaju se aktivnosti za resertifikaciju Sistema kvaliteta u skladu sa STCW Konvencijom I/10 Regulativa, resertifikacija planirana za avgust 2022. godine.

7.11 Imsas audit

IMO revizori (IMSAS AUDIT) su periodu od 02. do 11. novembra 2019 godine sproveli reviziju pomorskog sistema, a konačni izvještaj o pronađenim nedostacima i preporukama je predstavljen na kraju posjete 11. novembra 2019. godine.

Datumom završnog pisma IMSAS auditora (25. septembar 2020. godine) u kojem se šalje posljednja usaglašena verzija IMSAS Izvještaja sa korektivnim mjerama, započinje period od 3 godine kontinuiranog izvještavanja o realizovanim nedostacima i preporukama shodno usaglašenim korektivnim mjerama. To znači da se period izvještavanja o ispunjenosti nedostataka i preporuka završava 25. septembra 2023. godine.

14. 4. 2022. godine održala sam sastanak sa kolegama iz Direktorata i Uprave pomorske sigurnosti i upravljanja lukama – tehničkog inspektorata, nakon čega je urađena analiza ispunjenosti nedostataka i preporuka IMSAS audita kako bi se preduzimale aktivnosti shodno datim preporukama i napravio pozitivan iskorak, da bi prilikom novog audita dobili dobru ocjenu.

7.12 Prihodi lučkih kapetanija bar i Kotor

• za 2021. godinu

Administrativna taksa.....	80,038.00 €
Prihodi od isprava i pregleda čamaca.....	348,091.04 €
Prihodi od isprava i pregleda čamaca (uplovljenje/isplovljenje brodova)	45,480.00 €
Naknada za korišćenje plovnih puteva (“Vinjete”)	673,559.08 €
Naknada za korišćenje plovnih puteva kod redovnog pregleda čamaca)	2370.10 €
Naknada za polaganje stručnog ispita za sticanje zvanja pomoraca	337,984.8 €
Porez na upotrebu motornih vozila i drugih dobara, plovnih objekata	3.685,68 €
UKUPNO:.....	1,494,349.72€

• 01.12.2021. do 28.04.2022. godine:

- žiro račun Ministarstva kapitalnih investicija br. 832-3161018-57
(administrativna taksa) **13.959,00 €**
- žiro račun Ministarstva kapitalnih investicija br. 832-2031-21
(za isprave i preglede) **53.632,40 €**
- žiro račun Ministarstva kapitalnih investicija br. 832-2031-21
(fakturisano agencijama na ime izdavanja odobrenja
za slobodan saobraćaj i odobrenja za isplavljenje broda) **14.370,00 €**
- žiro račun Uprave pomorske sigurnosti i upravljanja lukama – Lučka kapetanija Bar
br. 832-2017-63
(naknada za korišćenje plovnih puteva) **11.983,35 €**
- žiro račun Uprave pomorske sigurnosti i upravljanja lukama – Lučka kapetanija Bar
br. 832-2017-63
(naknada za korišćenje plovnih puteva kod redovnog pregleda čamaca) **225,22 €**
- žiro račun Poreske uprave CG br. 820-61117-37
(porez na upotrebu motornih vozila i drugih dobara, plovnih objekata) **598,75 €**
- žiro račun Ministarstva kapitalnih investicija br. 832-1134-93
(naknada za polaganje ispita za sticanje zvanja i ovlašćenja pomoraca) **84.863,00 €**

U izvještajnom periodu, na naprijed navedene žiro račune ukupno je uplaćeno 179.631,72 €

7.13 Inspekcija

U gore navedenom periodu Direkcija za inspeksijski nadzor u pomorskom i unutrašnjem plovnom saobraćaju je:

- obavila pregleda brodova i čamaca 103
- napravila zapisnika i sl. zabilješki 81
- donijela rješenja 58
- izdala prekršajnih naloga 25
- naplatila kazni 8.700,00 €.

7.14 Budžet dzpsiup za 2022. godinu

Potprogram 17 019 003

Aktivnost 17 019 003 005 – Novmativno uređenje i inspeksijski nadzor u pomorskom saobraćaju

Broj	Izdatak	Budžet 2022	Korekcija budžeta 2022
4124	Jubilarnе nagrade	980,00	2000,00
4127	Ostale naknade (ispitne komisije)	18.000,00	300.000,00
4147	Konsultantske usluge, projekti i studije	96.826,55	162.000,00
4153	Tekuće održavanje opreme (plovila, vozila osiguranje)	4.801,50	7.000,00
4415	Izdaci za opremu (službena vozila, računarska oprema,...)	1.000,00	50.000,00

Aktivnost 17 019 003 006 – Poslovanje područnih jedinica – Lučke kapetanije Bar i Kotor

Broj	Izdatak	Budžet 2022	Korekcija budžeta 2022
4124	Jubilarnе nagrade	980,00	2.000,00
4141	Službena putovanja	5.106,74	18.000,00
4153	Tekuće održavanje opreme	4.801,50	10.000,00

431	Transferi pojedincima (liječenje, smrt,...)	1.000,00	5.000,00
-----	---	----------	----------

Aktivnost 17 035 001 001 – Upravljanje i administracija MKI

Broj	Izdatak	Budžet 2022	Korekcija budžeta 2022
4193	Izrada i održavanje softvera	4.500,00	20.000,00

- U saradnji sa Upravom pomorske sigurnosti i upravljanja lukama pripremljena je Informacija o zaključivanju Aneksa 2 Ugovora o koncesiji za privredno korišćenje brodogradilišne luke na području K.O. Bijela, koja je 29. decembra 2021. godine usvojena na Vladi Crne Gore i zaključivanjem ovog Aneksa produžen je rok za remedijaciju, što je bila obaveza Koncedenta.
- U dijelu aktivnosti u oblasti koncesija, potrebno je intenzivirati saradnju sa Upravom pomorske sigurnosti i upravljanja lukama, kako bi se nastavile aktivnosti vezane za dodjelu koncesije za prevoz trajektom (Kamenari-Lepetani), kao i u odnosu na već dodijeljene koncesije.

Trenutno je u toku nabavka Analize opravdanosti za prevoz trajektom Kamenari –Lepetani, procijenjene vrijednosti 24.265,14 EUR bez PDV –a. Nakon toga ćemo znati da li preduzimati i koje aktivnosti (proceduru nabavku sprovodi Uprava).

Napomene radi, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja je mišljenjem iz aprila ove godine ukazalo da se usluga prevoza trajektom mora sprovoditi Zakonom o javno – privatnom partnerstvu, a ne shodno Zakonu o koncesijama, kako se do sada radilo, iako je kasnije u medijima navelo da njihovo mišljenje nije obavezno.

U toku je rješavanje otvorenih pitanja u vezi sa koncesionim ugovorima koji se odnose na prvenstvenu koncesiju i poslove pilotaže u Kotoru.

7.15 Tekuće aktivnosti i prijedlozi

- Saradnja sa Unijom poslodavaca odnosno uključivanje Ministarstva kapitalnih investicija u radu pregovaračkih timova koji će raditi na analizi međunarodnih standarda i pozitivnih propisa, kako bi se u krajnjem sagledao status pomorca s aspekta nacionalnog kolektivnog ugovora, a sve u cilju zaključenja Granskog kolektivnog ugovora za pomorski saobraćaj, lučko – pretovarne usluge i luke nautičkog turizma i Granskog kolektivnog ugovora za pomorce na brodovima u međunarodnoj plovidbi;
- Započete aktivnosti u cilju rješavanja problema vezivanja i sidrenja tehničkih plovila;
- Intenzivna komunikacija sa ribarskim udruženjima u cilju rješavanja problema ukrcaja ribara na ribarske brodove;

- Prijedlog da se na većem nivou dogovori da Vlada Crne Gore delegira predstavnika u IMO (Međunarodna pomorska organizacija, krovna institucija za pomorstvo);
- Studijska posjeta Republici Hrvatskoj;
- Studijska posjeta Republici Kipar;
- Rješavanje radnog angažmana kolega u Direktoratu koji su angažovani po ugovoru, u prvom redu inspektora;
- Rješavanje popunjavanja radnog mjesta „Lučki kapetan“ u Lučkoj kapetaniji Kotor (kolega preminuo usljed teške bolesti);
- Dogovoriti prijedlog sastava Odbora direktora Luke Bar AD.

8. DIREKTORAT ZA VAZDUŠNI SAOBRAĆAJ

8.1 Nadzor

Direktorat vrši nadzor nad :

- Aerodromi Crne Gore AD Podgorica
- ToMontenegro DOO Podgorica
- Agencija za civilno vazduhoplovstvo
- Kontrola letenja Srbije i Crne Gore SMATSA DOO Beograd

Obaveza Direktorata je da priprema stručne osnove za izradu podzakonskih akata, donosi opšte akte u skladu sa Zakonom o vazdušnom saobraćaju i akte radi sprovođenja ECAA sporazuma, drugih međunarodnih ugovora, međunarodnog standarda i preporučene prakse iz oblasti civilnog vazduhoplovstva, a naročito standarde ICAO-a, ECA-a, EASA-e i EUROCONTROL-a zajedno sa Agencijom za civilno vazduhoplovstvo.

Shodno Programu pristupanja Crne Gore u obavezi smo da donesemo Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vazdušnom saobraćaju i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju.

8.2 Normativni dio

8.2.1 Zakon o izmjenama i dopunama zakona o vazdušnom saobraćaju

Planiran je za I kvartal 2023.godine. i odnose se na Izmenama i dopunama Zakona o vazdušnom saobraćaju potrebno je usklađivanje Regulative (EU) 2018/1139 Evropskog parlamenta i Savjeta od 4. jula 2018. godine o zajedničkim pravilima u oblasti civilnog vazduhoplovstva i osnivanju Agencije Evropske unije za sigurnost vazduhoplovstva i izmjeni regulativa (EZ) br. 2111/2005, (EZ) br. 1008/2008, (EU) br. 996/2010, (EU) br. 376/2014 i direktiva 2014/30/EU i 2014/53/EU Evropskog parlamenta i Savjeta i stavljanju van snage regulativa (EZ) br. 552/2004 i (EZ) br. 216/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta i Regulative Savjeta (EEZ) br. 3922/91 (tzv. Osnovna regulativa (Basic Regulation – BR)), i sa izmjenama ove Regulative propisanim Delegiranom Regulativom Komisije (EU) 2021/1087 od 7. aprila 2021. godine o izmjeni

Regulative (EU) 2018/1139 Evropskog parlamenta i Savjeta u pogledu ažuriranja upućivanja na odredbe Čikaške konvencije i aktima iz legislative Evropske unije koji proizilaze iz Osnovne regulative,

Regulisanje pitanja vazduhoplovnog osoblja, plovidbenosti vazduhoplova, operacija vazduhoplova, aerodroma i dr., na koje se ne odnosi Osnovna regulativa i aktima iz legislative Evropske unije koji proizilaze iz nje;

Usklađivanje sa aktuelnim standardima i preporučenim praksama Međunarodne organizacija civilnog vazduhoplovstva (International Civil Aviation Organization – ICAO) – ICAO SARPs;

Usklađivanje sa aktima iz ažuriranog Priloga I Multilateralnog sporazum između Evropske zajednice i njenih država članica i Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Republike Bugarske, Republike Hrvatske, bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Republike Island, Republike Crne Gore, Kraljevine Norveške, Rumunije, Republike Srbije i Misije privremene uprave Ujedinjenih nacija na Kosovu o uspostavljanju zajedničkog evropskog vazduhoplovnog područja (ECAA Sporazum).

Formirana je radna grupa koje je u obavezi da pripremi pomenuti Zakon.

8.2.2 Zakon o izmjenama i dopunama zakona i obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazдушnom saobraćaju

planiraje je za II kvartal 2022.godine. Vlada Crne Gore je na sjednici od 8.aprila 2021.godine donijela Odluku o utvrđivanju liste organa nadležnih za inspeksijski nadzor nad sprovođenjem zakona koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača. Zaključkom Vlade Crne broj:04-1798/2 od 08.aprila 2021.godine, zadužuje se Ministarstvo kapitalnih investicija da dostavi Vladi Crne Gore na utvrđivanje Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinskopравnih odnosa u vazдушnom saobraćaju kojim će se, po uzoru na rješenja o pravima licima sa invaliditetom ili smanjene pokretljivosti, utvrditi odredbe o inspeksijskom nadzoru i kaznene odredbe u vezi sa pravima putnika (pravo po osnovu uskraćivanja ukrcanja, otkazivanja ili kašnjenja puta, štete zbog uništenja, gubitka ili oštećenja prtljaga ili stvari datih na prevoz, štete po osnovu kasne isporuke prtljaga i sl.).

Formirana je radna grupa i u toku je priprema Draft verzije Zakona, planira se da tokom sledeće sedmice bude prva verzija Zakona spremna.

Takođe, imamo i Zakon o potvrđivanju izmjena Multilateralnog sporazuma između Evropske Zajednice i njenih država članica, Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Republike Bugarske, Republike Hrvatske, bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Republike Island, Crne Gore, Kraljevine Norveške, Rumunije, Republike Srbije i Misije privremene uprave Ujedinjenih Nacija na Kosovu o uspostavljanju zajedničkog evropskog vazduhoplovnog područja (ECAA Sporazum) koji je dostavljen 13. decembra 2021.godine Skupštini na donošenje.

Shodno Zakonu o vazдушnom saobraćaju („Službeni list CG“, broj 30/12, 30/17 i 82/20) Direktorat je u obavezi da priprema Izveštaje o radu odbora za olakšice, bezbjednost i sigurnost, Finansijske izvještaje i izvještaje o radu preduzeća nad kojim vrši nadzor, kao i sve informacije vezano za pomenute kompanije.

9. DIREKTORAT ZA KAPITALNE INVESTICIJE

9.1 PROJEKTI

IPA CAP 2017

U skladu sa Planom javnih nabavki ugovoreni su svi projekti planirani kroz CAP 2017 u vrijednosti od 12,111,494.00 eura. MKI je jedino ministarstvo koje je uspjelo da ugovori sve projekte iz svoje IPA perspektive što je prepoznato i kroz izvještaje Delegacije EU i Ministarstva finansija i socijalnog staranja.

Kako je ugovorena cifra manja za 1.315.498,42 eura Ministarstvu finansija i NIPAK kancelariji je upućen zahtjev da se preostali budžet rasporedi tako da se minimalizuje dodatno finasiranje iz kapitalnog budžeta za radove na stanici u Bijelom Polju što je načelno i prihvaćeno.

9.1.1 Tehnička podrška u pripremi investicionih projekata u sektoru saobraćaja (PPF) – vrijednost 2.507.647,00 eura (Ugovoreni budžet 1.981.040,00)

Cilj projekta je izrada tehničke dokumentacije za projekte iz saobraćaja kako bi se imali spremni i zreli projekti za realizaciju.

Ugovor je potpisan 15.10.2021.

Delegaciji EU je na ex-ante kontrolu poslat Contract Award Notice, kao i primjerak Ugovora 09.11.2021.

Uvodni sastanak je održan 24.11.2021.

Odluka o formiranju nadzornog odbora poslata 30.11.2021. Takođe, održani su sastanci sa Prestavnicima Capacity building projekta I sa Transportnom zajednicom da se dobije pregled urađenih I planiranih aktivnosti kako bi se PPF projekat što bolje iskoristio.

Service contract Award notice odobren od strane DEU 08.12.2021. godine. Na sajtu DEU (TED) je objavljen 13.12.2021. a na sajtu Ministarstva 14.12.2021.

Sačinjena i preliminarno usaglašena nova lista projekata:

-Izrada tehničke dokumentacije za rešavanje “crnih tačaka”

-Priprema RSA za idejni projekat dionice Mateševo-Andrijevića i idejni projekat Smokovac-Farmaci autoputa Bar-Boljare i RSA za idejni projekat obilaznice oko Budve na trasi Brze saobraćajnice duž crnogorskog primorja („Blue highway“)

-Priprema glavnog projekta za sekcije : Trebešica-Lutovo, Bioče-Podgorica i Podgorica-Golubovci (uključujući most 96 i stanicu Golubovci)

-Priprema glavnog projekta za EVP Nikšić

-Izrada Glavnog projekta rekonstrukcije i adaptacije stanične zgrade u Podgorici, sa revizijom istog na pruzi Vrbnica-Bar

Lista potencijalnih projekata za pripremu sačinjena i poslata PPF ekspertima na komentare. Posljednja verzija Uvodnog izvještaja (Inception report) i Akcionog plana je dostavljena na komentare 29.04.2022.

9.1.2 Rekonstrukcija prekogranične željezničke stanice Bijelo Polje na željezničkoj pruzi Vrbnica-Bar (3 ugovora):

Cilj projekta: Kroz ovaj projekat radiće se na adaptaciji stanične zgrade željezničke stanice Bijelo Polje, za potrebe smještaja i funkcionisanja državnih organa i željezničkih kompanija Crne Gore i Republike Srbije.

1.Izrada glavnog projekta i nadzor nad izvođenjem radova i rekonstrukcija zajedničke prekogranične stanice Bijelo Polje – vrijednost 202.670,00 eura

Ugovor za izradu glavnog projekta je potpisan 21.10.2020.

Dana 11.06.2021. iz Uprave javnih radova dostavljen nam je dopis projektanta URBI.PRO d.o.o. od 08.06.2021. godine, koji se odnosi na zbirnu rekapitulaciju sa obrazloženjem procijenjene vrijednosti radova za projekat “Rekonstrukcija graničnog prelaza na željezničkoj pruzi u Bijelom Polju”. Za taj projekat inicijalnim budžetom predviđena su sredstva u iznosu od 1.165.000,00€, a projektant je nakon finalne izrade glavnog projekta procijenio vrijednost radova na 1.927.456,33€. Dopis sa zahtjevom za dodatno finasiranje poslat Ministarstvu finansija i socijalnog staranja 29.06.2021.

Tokom implementacije ugovora pripreme glavnog projekta i nadzora radova pojavila se potreba za Adendumom na ugovor (kako bi se, između ostalog, ugovaraču nadoknadila usluga ažuriranja Idejnog rešenja koje nije bilo predviđeno u početnom ugovoru). Izmjena budžeta je predložena na sledeći način:

- 4.930,00 € - uštede iz ugovora o uslugama “ Priprema glavnog projekta i nadzor radova na adaptaciji i rekonstrukciji zgrade prekogranične željezničke stanice, Bijelo Polje Crna Gora“ kao razlika između početnog predviđenog budžeta od EUR 200.000,00 i ugovorenog budžeta od EUR 195.070,00.
- 2.670,00 € - smanjenje raspoloživog iznosa iz ugovora za izvođenje radova „Radovi na rekonstrukciji Prekogranične železničke stanice u Bijelom Polju“.

Da bi se odobrio Adendum ugovora bilo je neophodno izmijeniti Aneks Akcionog dokumenta CAP 2017 koji sadrži budžet za implementaciju projekta. Dopis sa izmijenjenim Aneksom Akcionog dokumenta CAP 2017 poslata NIPAK kancelariji na dalje procesuiranje ka Delegaciji EU 29.06.2021.

Iz UJR-a dostavljen zahtjev za R&A vizu za završni izvještaj 1 faze ugovora "Completion report Stage I -Design Phase" 24.09.2021. Ista je potpisana i poslata istog datuma.

2. Revizija Glavnog projekta za adaptaciju i rekonstrukciju pogranične željezničke stanice u Bijelom Polju – vrijednost 10.000,00 eura

Ugovor za reviziju je potpisan 29.04.2021.

Revizija Glavnog projekta je započeta prije potpisivanja ugovora (23.04.2021.)

Dana 21.06.2021. dostavljen je završni izvještaj revizije, koji je u saglasju sa već dobijenim informacijama o prekoračenju budžeta.

Dana 21.06.2021. dostavljen je završni izvještaj revizije glavnog projekta.

Read and approved visa za Reviziju Glavnog projekta poslata UJR-u 15.09.2021.

3. Izvođenje radova rekonstrukcije pogranične željezničke stanice u Bijelom Polju – vrijednost 1.930.000,00 eura (Ugovoreni budžet 1.883.459,00)

Pripremni sastanak za evaluaciju tendera za projekat: "Izvođenje radova na adaptaciji i rekonstrukciji pogranične željezničke stanice u Bijelom Polju" je održan 14.10.2021. Ponude otvorene 15.10.2021.

Evaluacija ponuda za Izradu glavnog projekta je završena i Izvještaj je poslat Delegaciji EU 29.10.2021.

Evaluacioni Izvještaj je Delegacija EU zvanično odobrila 1.11.2021.

Ugovor za izvođenje radova je potpisan 01.12.2021.

Zvanični početak radova je 15.02.2021.

9.1.3 Tehnička podrška u jačanju kapaciteta i usklađivanju nacionalnog zakonodavstva sa EU legislativom u sektoru transporta – vrijednost 3.661.177,00 eura (Ugovoreni budžet 3.659.900,00)

Ciljevi projekta:

Prvi cilj projekta je podrška i priprema nacionalnog zakonodavstva i strategija u skladu sa EU legislativom.

Drugi cilj je podrška povećanju kapaciteta za planiranje i upravljanje institucija koje su uključene u implementaciju transportnih politika i projekata.

Sve aktivnosti vezane za komponentu 1 (usklađivanje sa EU legislativom) u 2021. su sprovedene bez velikih prepreka. Aktivnosti vezane za komponentu 2 (aktivnosti na izgradnji kapaciteta kroz metodologiju sektorskog pristupa) su bile ograničene iz razloga COVID 19 ali su se u ovom periodu odvijali bez problema. Vođa tima, Key ekspert 2 (KE) i Key ekspert 3 proveli su 319 radnih dana u planiranim aktivnosti. Nekoliko Non key eksperata (NKE) je došlo u Crnu Goru radi bavljenja specifičnim pitanjima koja zahtijevaju poseban profil ekspertize. Globalno, 3 key eksperta i 19 non key eksperta trenutno su uključeni u ovaj projekat (7 u rezultatu 1 i 12 u rezultatu 2).

U rezultatu 1 7 NKE -a radilo je 84 radna dana, uglavnom u sektorima željeznice, drumske infrastrukture, drumskog transporta i unutrašnjih plovnih puteva. U rezultatu 2, 12 NKE -a radilo je 266 radnih dana,

uglavnom u ljudskim resursima, pomorstvu, praćenju, strategijama i akcionim planovima, obukama o FIDIC procedurama itd.

Konsultanti su takođe pružali podršku u pripremi Strateškog odgovora za programiranje IPA III, posebno prioritetnog tematskog prozora koji se odnosi na transport, energiju i digitalnu ekonomiju.

Adendum broj 2 za projekat je u procesu revizije. Nova verzija Addenduma br. 2 će biti pripremljena u skladu sa promijenjenim izvorom finansiranja i dijelom koji se odnosi na poništenje odluke iz prethodnog Addenduma o mogućnosti 3 Key eksperta da 15% radnih dana na nivou projekta rade od kuće, o procesu odlučivanja na nivou Nadzornog odbora i plaćanju aktivnosti iz projekta.

Izvršene su izmjene u sastavu nadzornog odbora projekta. Odluka je poslata svim članovima Nadzornog odbora. Održano je više treninga o evaluacionim procedurama, PRAG pravilima, FIDIC procedurama i sl.

Održana obuka za FIDIK tipove ugovora 16. i 17. 2021. u Kumboru.

Delegacija Ministarstva i ŽICG je bila u studijskoj posjeti Španiji od 03-09.10.2021. godine pri čemu smo posjetili institucije lokalne i regionalne uprave u Sevilji, Granadi i Malagi.

Šesti sastanak nadzornog odbora projekta je održan 14.10.2021.

Izvještaj o napretku dostavljen 28.10.2021.

Adendum br 2 je potpisan i dostavljen Ministarstvu 25.11.2021.

Održan trening na temu kriterijuma za evaluaciju i dodjelu ugovora u Kolašinu 03-04.03.2022.

Službena posjeta međunarodnom ekspou "Intertraffic Amsterdam 2022". 28.03.-02.04.2022.

U okviru monitoringa projekta TA for Capacity Support to the Transport Sector and EU Acquis Alignment in Montenegro održan intervju sa ekspertom za monitoring i evaluaciju Evropske komisije (Results oriented monitoring) 05.04.2022.

9.1.4 Nabavka opreme za zaštitu mora od zagađenja – vrijednost 1.200.000,00 eura (Ugovoreni budžet 941.474,00)

Cilj projekta : sprečavanje potencijalnih rizika od zagađenja i reagovanje u adekvatnom vremenu u slučajevima izlivanja nafte sa brodova ili obalnih naftnih platformi u teritorijanim vodama, lučkoj infrastrukturi u Baru i Kotoru kada je potrebno ograničiti širenje naftne mrlje shodno IMO konvenciji i regulativi EU . Oprema obuhvata višenamjenska spasilačka plovila , plutajuće zaštitne brane za naftnu mrlju, hidraulične rolne za odlaganje brane, skimer sa cijevima, tankove, sorbenti, upijajuće brane itd.

Ugovor je potpisan 30.11.2021.

-Commencement order poslat 28. jan. 2022. Period implementacije je 270 dana

-DEU uputila zahtjev UJR-u 1. Feb 2022 da dostave predloge za EU visibility DEU-u na odobrenje, prije koačnog dogovora sa Izvođačem.

-UPSUL dostavio odluku o formiranju projektnog tima 18.feb.2022.

-Izvođač dostavio informacije o aktivnostima koje će prouzrokovati promjenu plana implementacije (u kom se ne navodi isporuka opreme) a što bi ga produžilo za mjesec dana, i većinu aktivnosti nepotrebno sprovodio u 10-ak dana (uključujući i obuke).

9.1.5 Nabavka opreme za poboljšanje sigurnosti pomorske i unutrašnje plovidbe u CG (VTMIS II) – vrijednost LOT 1 - 250.000/LOT 2 - 1.600.000 eura (Ugovoreni budžet 1.425.000,00 lot 2)

Cilj projekta : Shodno EU direktivi 2010/65, pomorske vlasti u CG su u obavezi da pokrenu implementaciju iste putem izrade softvera, instalacije pripadajućeg hardvera i obuke što ima za cilj pojednostavljenje procedure i administrativnih procesa primjenom IT rješenja u pomorskom saobraćaju.

Ugovor je potpisan 15.12.2021.

Zvanični početak implementacije je 9. feb 2022.

UJR poslao predlog zahtjeva za odobrenje poništenja Lota1 (Maintenance and Revitalization of Existing and Installation of New Marine Lights) tj. "cancellation of a tender procedure" za Lot1) 24. feb.2022.

UJR poslao Cancellation Notice za LOT1 DEU-u na odobrenje, 11. marta 2022. (uz prateća dokumenta: "Request for Prior approval" i "Explanatory note").

Izvođač dostavio projektni plan 18.3. (plan implementacije), kao i zvanični Site survey report (site survey obavljen 16-17 feb).

Izvođač dostavio Preliminary design dokument (PDD) 18. marta 2022.(koji uključuje dizajn svih lokacija). Nakon odobrenja, slijedi naručivanje opreme. EUD je dala komentar na PDP (Preliminary Design Document)

Izvođač dostavio 11.4.2022. zahtjev za produženje rokova implementacije.

UPSUL radi na dobijanju odobrenja za lokacije Kobila, Dražin vrt, Turski rt kako bi se obezbijedile dozvole za gradnju Navedene lokacije su uvrštene u plan privremenih lokacija od strane Morskog dobra.

Odluka od formiranju Nadzornog odbora sačinjena 19.4.2022.

9.1.6 Jedinstveni nacionalni pomorski prozor (NMSW) – 750.000,00 eura (Ugovoreni budžet 692.452,58)

Cilj projekta : nabavka opreme shodno tehničkoj specifikaciji za nadzor i kontrolu pomorskog saobraćaja u Bokokotorskom zalivu i na Skadarskom jezeru čime će se unaprijediti kontrola sigurnosti pomorske plovidbe u tim područjima . Uprava pomorske sigurnosti i upravljanja lukama koja ja je i krajnji korisnik projekta će biti u mogućnosti i da kontroliše kretanje plovniha objekata , preko odgovarajućeg Sistema koji će biti instaliran na dodatnim senzorskim lokacijama, a svi objedinjeni podaci će biti dostupni Pomorskom Operativnom Centru (Dobra Voda, Bar).

Projekat ugovoren (Lot2) 13.12.2021.

Site visit održan 7. aprila 2022. Izvođač dostavio novi projektni plan, project charter. U pripremi je Interim report (od strane izvođača). Na site visitu je urađeno i dogovoreno sledeće:

- a) Projektni plan je u načelu odobren dogovoriti plan za dodatne radionice sa izvođačem
- b) UPSUL je dostavio listu ključnih korisnika
- c) potrebno je angažovati tehničku podršku za potrebe tehn. specifikacija, posebno za hardver. Potrebno je obezbediti mišljenje što prije kako bi se Hardver naručio (a na čiju se isporuku dugo čeka)
- d) Prezentovana je demo verzija MSW

-Izvođač dostavio dokumenta (prema dogovoru sa onsite visit-a održanog 7. Apr.2022 - templejti za: Handover report, MoM internal, MoM stakeholders, Final Project status report i Project status report interim, i Testing acceptance protocol, 12.4.2022.

-Izvođač je dostavio Inception report, isti nije odobren od strane DEU. Rok za finalizaciju shodno inputima DEU je 16.maj.

9.2 ZAPADNOBALKANSKI INVESTICIONI OKVIR– WBIF

Kroz ovaj finansijski instrument aplicirano je i praćeno sprovođenje sledećih projekata:

- IZGRADNJA 110 KV 110 KV DALEKOVODA VILUSI-HERCEG NOVI SA POVEZANIM TRAFOSTANICAMA KAO I 400/110 TS BREZNA Revizija ESIA-e i Idejnog projekta; vrijednost 1,030,000EUR
- JONSKO-JADRANSKI GASOVOD (IAP) Idejni projekat (Crna Gora i Albanija); vrijednost 2,500,000 EUR
- AUTOPUT BAR-BOLJARE Idejni projekat i ESIA Zaobilaznica Podgorica dionica Smokovac - Tološi – Farmaci; vrijednost 2,390,000 EUR
- RUTA 4: ŽELJEZNIČKA PRUGA BAR–VRBNICA Sanacija tunela Projektna dokumentacija (Komponenta 2); vrijednost 1,530,000 EUR
- ZAMJENA SIGNALNO-SIGURNOSNIH UREĐAJA NA 5 ŽELJEZNIČKIH STANICA PRUGE PODGORICA – BAR Glavni projekat; vrijednost 1,500,000 EUR
- ZAMJENA SIGNALNO-SIGURNOSNIH UREĐAJA NA 11 ŽELJEZNIČKIH STANICA PRUGE PODGORICA – VRBNICA Glavni projekat; vrijednost 1,000,000 EUR
- SANACIJA KLIZIŠTA RATAČ Glavni projekat; vrijednost 1,000,000 EUR
- AUTOPUT BAR-BOLJARE DIONICA ANDRIJEVICA-MATEŠEVO Idejni projekat i ESIA; vrijednost 3,100,000 EUR
- POBOLJŠANJE NAPONSKIH PROFILA Regionalna studija izvodljivosti na Zapadnom Balkanu; vrijednost 1,100,000 EUR
- OBILAZNICA BUDVA Tehnička dokumentacija; vrijednost 4,000,000 EUR
- AUTOPUT BAR – BOLJARE Studija izvodljivosti i Studija isplativosti; vrijednost 1,300,000 EUR

- DV 400kV Bajina Bašta-Pljevlja-Višegrad Tehnička dokumentacija i podrška Operatora(ima) prenosnih Sistema; vrijednost 1,100,000 EUR
- PUT ŠĆEPAN POLJE-PLUŽINE ESIA i Glavni projekat dionice od granice na mostu do Paklica; vrijednost 600,000 EUR
- Mediteranski koridor, Željeznička interkonekcija R2 Crna Gora-Albanija, Dionica od Podgorice do granice sa Albanijom: (Studija izvodljivosti, Idejni projekat, ESIA i PIU podrška); vrijednost 1,300,000 EUR
- MODERNIZACIJA ŽELJEZNIČKE RUTE 4, GOLUBOBOVCI-BAR Studija izvodljivosti, Idejni projekat,ESIA, Glavni projekat; vrijednost 3,000,000 EUR
- Koridor Istok (Orijent)/Istok-Med, Željeznička interkonekcija R4 Crna Gora–Srbija, dionica Bar-Vrbnica Studija izvodljivosti, ESIA, Idejni projekat, Tenderska dokumentacija za napajanje, Sistemski i video nadzor); vrijednost 500,000 EUR
- Interkonekcija Crna Gora – Srbija, Dionica Bar/Vrbnica Zamjena signalne opreme u stanici Podgorica, rehabilitacija kosina, betonskih mostova, tunela, Podrška razvoju Sistema upravljanja imovinom i IS imovine u željezničkom sektoru; vrijednost 40.000.000,00 EUR (20.000.000,00 EUR kredit EIB + 20.000.000,00 EUR grant WBIF)
- Interkonekcija Crna Gora – Srbija, Dionica Bar/Vrbnica Gornji sltroj dionice Lutovo-Bratonožići-Bioče I rekonstrukcija 3 čelična mosta; vrijednost 29.796.000,00 EUR (13.530.000,00 EUR kredit KfW + 16.270.000,00 EUR grant WBIF)

9.3 PROJEKTI PREKOGRANIČNE SARADNJE

9.3.1 INTERREG IPA CBC IT-AL-MNE

- **Tematski projekat ALMONIT (Albanija, Crna Gora, Italija multimodalna saobraćajna povezanost)** - Uspostavljanje dugoročnog partnerstva između glavnih aktera projekta (Regija Puglia, Regija Molise i Albanski razvojni fond) kroz razvoj multimodalnog saobraćaja i uspostavljanje unutrašnjih plovnih puteva i pomorskih linija . Glavna aktivnost MKI-a je izgradnja Luke Virpazar

Inicijalni budžet 2.440.000,00€, EU grant 2.074.000,00€, kofinansiranje 366.000,00 €

Nakon sprovedenog tenderskog postupka za izradu tehničke dokumentacije, ugovor sa uspješnim ponudjačem (Gradjevinski nadzor i labaratorijska ispitivanja) potpisan je 22. marta 2021.godine.

Vrijednost ugovora je 84.500,00€. Ugovor nije u potpunosti realizovan, zbog pitanja nastalih prilikom izrade Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu.

Ugovor o reviziji tehničke dokumentacije potpisan sa Institutom za razvoj i istraživanja u oblasti zaštite na radu 05. Maja 2021. na iznos od 8.300,00 €.

Idejno rješenje dostavljeno je od strane Projektanta 10.05.2021. Održana je prezentacija varijanti Idejnog rješenja od strane projektanta, kojoj je prisustvovao i Ministar, kada je odlučeno da se u daljoj dokumentaciji razrađuje varijanta V2a. Nakon pozitivnog mišljenja Revidenta na Idejno rješenje, 27. jula na reviziju je upućen i Idejni projekat.

U skladu sa dostavljenim Idejnim projektom i datom procjenom u okviru predračuna radova, pripremljena je i dostavljena Ministarstvu finansija, KEPIF i Vladi informacija o neophodnim finansijskim sredstvima za realizaciju projekta, koju je Vlada usvojila i zadužila Ministarstvo finansija i socijalnog staranja da Predlogom zakona o budžetu za 2022. godinu planira nedostajuća sredstva za realizaciju projekta.

Sa predstavnicima Lučke kapetanije Bar, Uprave pomorske sigurnosti i upravljanje lukama, Zavoda za hidrometeorologiju i seizmologiju i prof. Branislavom Gloginjom (ZHMS) održan sastanak na temu definisanja plovnog puta na Skadarskom jezeru. Na osnovu okvirne procjene troškova dostavljenje od strane gdina Gloginje, u budžetu za 2022. godinu planirana su sredstva za vršenje predviđenih mjerenja plovnog puta.

Elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu dostavljen od strane Projektanta poslat je Agenciji za zaštitu životne sredine 30. septembra. Javna debata vezanu za procjenu uticaja izgradnje Luke Virpazar na životnu sredinu održana je 01. novembra. Nakon dostavljanja izvještaja komisije na Elaborat, koji je sadržao veliki broj primjedbi, održan je sastanak u Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma u cilju prevazilaženja određenih spornih pitanja. U skladu sa zaključcima sa sastanka istom Ministarstvu upućen je dopis vezano za izjašnjenje o zonama zaštite Skadarskog jezera, konkretno u dijelu Nacionalnog parka gdje je planirana izgradnja luke.

Glavni projekat revidovan je i dostavljen MKI 12. oktobra nakon čega je tender za izvođenje radova objavljen 29. novembra, sa krajnjim rokom za dostavljanje ponuda 2. februara. Vrijednost radova prema Glavnom projektu iznosi 4.773.592,52 bez PDV-a.

U skladu sa objavljenim tenderom, organizovan je obilazak lokacije buduće luke Virpazar sa predstavnicima osam kompanija zainteresovanih za učešće u tenderskom postupku, kad je utvrđeno postojanje vodovodne infrastrukture Regionalnog vodovoda koja se nalazi u zoni buduće luke, a koju projektant nije imao u vidu prilikom izrade dokumentacije. U odnosu na novonastalu situaciju, pripremljeni su i poslani dopisi Projektantu, Revidentu i Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma (MEPPU). Od strane Regionalnog vodovoda i MEPPU naknadno su dostavljeni Urbanističko tehnički uslovi koji tretiraju i mrežu regionalnog vodovoda.

U okviru tenderskog postupka za izbor izvođača radova utvrđeno je da dvije pristigle ponude znatno prevazilaze raspoloživi budžet za realizaciju projekta, pa je tender otkazan.

Kako je pitanje Elaborata, a nakon tendera i cijene izgradnje bilo sporno, kroz niz sastaka održanih sa predstavnicima MEPPU, Agencije za zaštitu životne sredine (AZŽS), Nacionalnih parkova i Projektanta pokušavalo se naći rješenje za punu realizaciju projekta. Shodno zaključcima sa jednog od sastanaka, Projektant je izvršio izmjene projektne dokumentacije, na način kojim bi se smanjili troškovi izgradnje kao i uticaj na životnu sredinu. (što je podrazumijevalo projekat kojim bi se smanjio kapacitet luke tj. kojim bi se iz glavnog projekta radila samo saobraćajnica, turistički objekat i plutajući pontoni). Međutim, ostalo je sporno pitanje zoniranja Skadarskog jezera i mogućnosti realizacije projekta u predviđenoj zoni F, s

obzirom da novi Prostorni plan posebne namjene nije usvojen, a da prema postojećem izgradnja novih infrastrukturnih objekata nije moguća na predviđenoj lokaciji.

Trenutno se čeka odgovor AZZZŠ i MEPPU na dopis kojim je MKI ukazalo na zakonske odredbe koje tretiraju oblast sigurnosti i bezbjednosti plovidbe i održavanja plovnih puteva, kako bi se projekat mogao tretirati i realizovati kroz navedene aktivnosti.

Iznos budžeta je u skladu sa smjernicama Vodećeg partnera i Zajedničkog sekretarijata umanjen za 5% (122.000,00 EUR). Imajući u vidu da su svi ostali troškovi ugovoreni ili raspoređeni, smanjen je iznos za radove sa 2.175.000 na 2.053.000 evra.

Rok za implementaciju projekta je promjeren na jun 2023.

9.3.2 INTERREG ADRION

- **Projekat ECOWAVES (Enhancing COoperation in Waste management from VESsels in ADRION ports)** - Uspostaviti transnacionalnu održivu saradnju i model upravljanja otpadom sa plovila, uključujući tehničke aspekte u cilju očuvanja eko sistema i vodenih resursa

Ukupni budžet 90.000,01 €, EU grant 76.500,00 €, Kofinansiranje 13.500,01 €

U skladu sa ugovorom za vršenje konsultantskih usluga, dostavljena su sva dokumenta u predviđenom roku:

- Studija o ekološkom statusu područja
- Analiza kretanja u pomorskom saobraćaju i stvaranje otpada
- Zajednički izvještaj o dostupnosti i korišćenju lučkih objekata za prihvatanje otpada
- Istraživanje o metodologijama i tehnologijama za upravljanje otpadom
- Priručnik dobre prakse za regulisanje otpada sa brova (Good Practice Handbook)
- SWOT analiza dostupne regulative vezane za luke
- Transnacionalne smjernice za lučke vlasti kako bi poboljšale svoj ekološki status pripremljene od strane konsultanta i postavljene na zajedničku platformu projekta
- Studija izvodljivosti za optimizaciju kapaciteta lučkog otpada

Dokumentacija je dostavljana na mišljenje i komentare kolegama iz sektora za pomorstvo, kao i Agenciji za zaštitu životne sredine, u cilju izrade što kvalitetnijih dokumenata.

U tekućoj godini uspješno je realizovana radionica na temu „Jačanje kapaciteta za unaprjeđenje sistema upravljanja otpadom u lukama“, koja je okupila znatan broj predstavnika svih nadležnih institucija, organizacija i tijela koji su značajni za sprovođenje politike koja se odnosi na prevenciju zagađivanja mora sa ciljem boljeg povezivanja i razmjene iskustava.

Potpisan je Sporazum o implementaciji transnacionalne politike o održivom upravljanju otpadom u luka Jadransko-jonske regije, koji je bio jedan od rezultata ovog projekta.

- **Projekat SEAVIEWS (Sector Adaptive Virtual EarlyWarning System for Marine Pollution)** - Povećanje društvenog nivoa svijesti o prevenciji i upravljanju zagađenjem mora, razvijajući kod građana kulturu upravljanja životnom sredinom

Budžet projekta je 261.000,00 EUR, od čega je kofinansiranje 221.850,00 EUR, a nacionalna kontribucija 39.150, 00 EUR.

Na prvom mjestu projekat predviđa razvoj inovativnog virtuelnog sistem ranog upozorenja za sprečavanje i upravljanje zagađenjem mora iz različitih izvora, što podrazumijeva razvoj transnacionalne mreže koja će primati, skladištiti i analizirati podatke o kvalitetu morske vode iz mreže pametnih senzora raspoređenih u kritičnim tačkama.

U cilju realizacije navedenog, a u skladu sa ugovorom za vršenje konsultantskih usluga, pripremljen je dokument Izvještaj o specifikacijama za web platformu, kao i dokument Marine pollution hub u okviru aktivnosti 1.5.1. Hub-ovi (tj. kancelarije) će biti formirane u svakoj zemlji učesnici i radiće zajedno sa partnerima projekta i pridruženim partnerima kako bi se obezbijedio novi okvir koji će se baviti razmjenom znanja, kao i poboljšanjem kvaliteta i interoperabilnosti informacija i komunikacije u regionu.

U tom smislu Ministarstvo je potpisalo Memorandum o razumijevanju sa Agencijom za zaštitu životne sredine (AZŽS) kojim je definisano da zapravo Agencija bude institucija koja će preuzeti upravljanje sensorima i njihovo održavanje, praćenje podataka i učešće u radu Biroa za zagađenje mora, uz podršku Ministarstva kapitalnih investicija. Osim Agencije, Institut za biologiju mora, Fakultet za pomorstvo i Uprava pomorske sigurnosti i upravljanje lukama su potpisali pisma namjere kojima su iskazali spremnost i zainteresovanost da budu dio ove mreže.

Na osnovu sprovedenog istraživanja tržišta pripremljen je tender za nabavku predmetnih senzora. Prvi tenderski postupak (23.06. 2021.) je bio neuspješan, dok je u okviru drugog postupka izabran ponuđač ALEM sistem doo iz Sarajeva sa kojim je potpisan ugovor za nabavku i ugradnju senzora. Ugovor je u potpunosti realizovan i senzori su postavljeni na pet lokacija: u lukama Bar i Kotor, te marinama: Budva, Tivat i Herceg Novi. Sa predstavnicima AZŽS, luka i marina odrađena je obuka o načinu funkcionisanja i korišćenja senzora i prikupljenih podataka.

U okviru drugog radnog paketa Izvještaj o nacionalnom pravnom i institucionalnom okviru u Crnoj Gori u oblasti zaštite mora i njihovoj povezanosti sa drugim aspektima zaštite životne sredine pripremljen je od strane Premium consulting-a.

Takođe, potpisan je i ugovor za usluge eksterne tehničke podrške u pripremi dokumentacije i vođenju Marine pollution hub-a. Ugovorom je obuhvaćena i organizacija tehničke radionice u okviru projekta, koja je planirana za period maj/jun.

9.3.3 INTERREG MEDITERRANEAN

- **Projekat MED OSMoSIS (Mediterranean governance for Strategic Maritime Surveillance and Safety Issues)** - Razvoj inovativnih rješenja u oblasti pomorskog nadzora i olakšavanja razmjene informacija u cilju podrške interoperabilnosti sektorskog sistema

Ukupni budžet 82.000,00 €, EU grant 69.700,00 €, Kofinansiranje 12.300,00 €

Zbog COVID-19 pandemije u prvom periodu realizacije projekta nije bilo značajnijih aktivnosti. Realizovana je bilateralna posjeta Hrvatskoj, koja je obuhvatila prisustvo sastancima u Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvu regionalnog razvoja i EU fondova, Plovput Split i BINA Istra.

U tekućoj godini sprovedeno je testiranje pilot studije izrađene od strane partnera iz Francuske. Poziv je upućen Hidrografskom zavodu Crne Gore, kao relevantnoj instituciji koja bi imala konkretne koristi od

testiranja ovog pilot projekta, međutim odgovor s njihove strane nijesmo dobili. S tim u vezi, u toku je planiranje zajedničke tehničke radionice u Opatiji sa partnerima iz Hrvatske i Slovenije, gdje se očekuje aktivno učešće naših predstavnika.

Nacionalni izvještaj o stanju u oblasti sektora pomorstva pripremljen je u okviru ugovora za konsultantske usluge. Isti je ocijenjen kao pozitivan od strane projektnih partnera i uključen je u Globalni projektni izvještaj. U toku je implementacija ugovora za prikupljanje podataka u oblasti nadzora u pomorstvu u cilju pripreme dokumenta - Smjernice za IPA zemlje.

9.4 OSTALI PROJEKTI

9.4.1 EUIF – Studija izvodljivosti za multimodalnost u Luci Bar- Projekat se realizuje u saradnji sa Delegacijom EU

NIPAK kancelariji je 15.04.2021. poslata EUIF (Instrument za evropsku integraciju) aplikacija kojom je obuhvaćen predlog za finansiranje izrade Studije izvodljivosti za multimodalnost u luci Bar u okviru pomenutog fonda. Aplikacija u vrijednosti od 350.000 eura zvanično je odobrena 14.06.2021.

Evaluacioni proces je završen i izvještaj je potpisan 25.11.2021.

Projekat je počeo 10.01.2022.

NIPAKU upućen zahtjev za obezbjeđivanje JASPERS podrške za reviziju Studije izvodljivosti za multimodalnost u Luci Bar 14.04.2022.

Prezentacija Uvodnog izvještaja 01.04.2022. Dostavljanje komentara i revizija istog su aktuelne.

9.4.2 Podrška promjeni paradigme ka niskokarbonskom saobraćaju u Crnoj Gori – Projekat se realizuje u saradnji sa UNDP-om

Uvodni konsultativni sastanak za ovaj projekat je održan 11.05.2021. Kao prva predložena I usaglašena aktivnost predloženo je osnivanje interresorne radne grupe sa predstavnicima privatnog sektora, ministarstava, Glavnog grada i predstavnicima NVO.

Rešenje o formiranju radne grupe poslato svim članovima 28.06.2021.

Uz ekspertsku pomoć predložena su i analizirana konkretna rješenja za dekarbonizaciju saobraćaja (tiču se uglavnom modaliteta masovnog prelaska stanovništva na korišćenje gradskih i prigradskih autobusa, kao i izgradnju prateće infrastrukture), prikupljanje mišljenja zainteresovanih strana o potencijalnim mjerama, prevod materijala koji uključuje sprovođenje predloženih mjera u obliku „teorije promjene“.

Pripremljen i objavljen Javni poziv za javnu raspravu povodom Mape puta dekarbonizacije saobraćaja u Crnoj Gori 22.03.2022. Mapa je sačinjena da bi se trasirao put kojim će se projekat

dalje razvijati te konkretnim koracima za realizaciju potencijalnih aktivnosti. Potrebno je da Mapu puta usvoji Vlada Crne Gore.

Okrugli sto povodom javne rasprave o nacrtu Mape puta dekarbonizacije saobraćaja u Crnoj Gori održan 15.04.2022.

9.5 IPA – Programiranje

U odnosu na pismo Evropske komisije upućeno Crnoj Gori, tj. Nipak kancelariji i dalje proslijeđeno resornim ministarstvima, EC je jedino prepoznala/odobrila projektne aktivnosti iz 2019. godine, te su one planirane za 2021. i 2022. programsku godinu (zbog Covid 2020. godine). Ovdje izuzimamo aktivnosti vezane za željeznicu koje iako su prvobitno odobrene 2019. godine u ovoj perspektivi su odbijene.

Akcioni dokument 2021 je izrađen po smjernicama izdatih od strane EC/NIPAC-a. Kroz AD 2021 navedeni su sljedeći ciljevi i prioritetne projektne aktivnosti:

1. Povećanje performansi i efikasnost unutar transportnog sistema (1 685 000 €)

- 1.1. Pomoć u pripremi projekata radi dostizanja zrelosti
- 1.2. Mjere pomorske sigurnosti za Boku Kotorsku analizirane i osmišljene do zrelosti za implementaciju
- 1.3. Intervencije na dionicama puta sa kritičnim tačkama, osmišljene do zrelosti za implementaciju

2. Jačanje administrativnih kapaciteta i unaprijeđena usklađenost zakonodavstva za EU pravnim tekovinama za saobraćaj (1 800 000 €)

- 2.1. Povećanje kapaciteta za nadzor i upravljanje u Institucijama uključenim u implementaciju Saobraćajne politike
- 2.2. Nacionalno zakonodavstvo i Strategije usklađene sa EU pravnim tekovinama za saobraćaj
- 2.3. Nacionalna strategija za vozila sa održivim alternativnim gorivima (prema mobilnosti bez emisija)

Ukupno: 3 485 000 €

- **Strateški odgovor** je dokument koji se priprema za višegodišnji period sa listom prioriternih aktivnosti iz određenih oblasti. MKI kao koordinirajući resor pokriva oblast za Prozor 3 – Zelena Agenda i održivo povezivanje. Nadalje, MKI je izradilo finalni nacrt ovog dokumenta koji je dostavljen Nipak kancelariji, odnosno kasnije Evropskoj komisiji u nov/dec 2021. god. **U okviru Prozora 3, podijeljene su dvije oblasti: 1. Zaštita životne sredine, 2: Saobraćaj, digitalna ekonomija i društvo, i energetika.**

Pregled predloženih aktivnosti kroz Strateški odgovor za programsku 2023-2024 godinu:

- I. Aktivnosti vezane za infrastrukturu i pravne tekovine EU koje pružaju podršku u upravljanju vodama u Crnoj Gori;
- II. Aktivnosti vezane za infrastrukturu i pravne tekovine EU koje pružaju podršku u upravljanju otpada u Crnoj Gori;

- III. Infrastruktura u vezi sa komunalnim vodosnadbijevanjem I otpadnim vodama u Crnoj Gori
- IV. Infrastruktura za zaštitu životne sredine i aktivnosti vezane za pravne tekovine (*acquis*) u Crnoj Gori
- V. Izgradnja institucionalnog kapaciteta i usklađivanje za saobraćaj, digitalnu ekonomiju i društvo, i energetiku:
 - Svaha ovog ugovora je podržati process transpozicije I razviti institucionalni kapacitet za strateško planiranje, implementaciju pravnih tekovina EU, u skladu sa nacionalnim i regionalnim strategijama za saobraćaj, digitalnu ekonomiju i energetska politiku
- VI. Promovisanje digitalne ekonomije i digitalnog društva u Crnoj Gori. Ova aktivnost je predviđena za tri polja podrške:
 - 1) Razvoj pametnih gradova u Crnoj Gori (smartcities development)
 - 2) Razvoj širokopoljasne mreže za ruralna područja
 - 3) Projekat radio digitalizacije u Crnoj Gori
- VII. Integrisana podrška za promovisanje efikasnosti, učinka i pametne mobilnosti u okviru saobraćajne mreže.

9.5.1 IPA TASK MENADŽMENT I PROGRAMIRANJE - ostale aktivnosti

- Izrada i dostavljanje AMD-a za 2021. God
- Izrada WLA za 2022, 2023, 2024
- Izrada godisnjeg plana rada za 2022
- Izrada plana obuka za 2022
- Izrada registra za revizije
- Ispunjavanje i dostavljanje kontrolnih lista za kvaratalne izvjestaje
- Komentari, i dostavljanje konacnog izvjestaja unutrašnjoj reviziji
- Finalizacija registara za reviziju (internal control, interal audit reports)
- Dostavljanje dodatne informacije u vezi CAP 2017.
- Definisane narednih koraka u fazi programiranja prema AD 2021.
- Očekuju se komentari EK na Strateški odgovor, te se shodno tome dokument unapređivati uz učešće Radne grupe za IPA III.
- Održan sastanak sa UNDP u vezi Akcionog dokumenta 2021 i izrade Nacionalne strategije. Nakon sastanka postignut dogovor da se istraže opcije na koji način će se izraditi Strategija, a da je relevantna za budući period.
- Održana programska misija DG NEAR-a u Crnoj Gori u vezi sa novim smjericama IPA III perspektive. Od strane EK su predstavljene nove smjernice i Operativni programi koji se odnose na višegodišnje planiranje IPA sredstava.
- Koordinacija i organizacija sastanaka u vezi sa novim godišnjim i višegodišnjim planiranjem IPA sredstava
- Planirana se unapređenje Strateškog odgovora nakon dobijanja komentara EK
- Do kraja juna 2022. popuniti KRI i dostaviti DMS-u
- Azuriranje registra za rizike na polugodisnjem i godisnjem nivou u skladu sa Ipa prirucnikom o procedurama;
- Izrada dodatnih potrebnih aneksa u skladu sa Ipa prirucnikom o procedurama;

9.6 AKTIVNOSTI VEZANE ZA TRANSPORTNU ZAJEDNICU (TCT)

-Dostavljeni podaci za izradu Petogodišnjeg plana rada.

-Komunikacija sa članovima TDG TC Crna Gora u vezi sa prevodom Aneksa Direktive 2008/68/EC. Prilikom prevođenja koristiti verzije koje su već prevedene na hrvatski i srpski jezik radi lakšeg prevođenja na crnogorski.

-Koordinacija i komunikacija između Direktorata i TCT vezano za proširenje TEN-T i Petogodišnjeg plan rada

-Započet projekat TODIS, pri čemu su održani sastanci sa direktoratom u okviru Ministarstva, i drugim relevantnim institucijama koje su pod Ministarstvom.

-Dostavljanje informacija o usklađenosti direktiva iz oblasti pomorskog, željezničkog i drumskog saobraćaja sa EU pravnim tekovinama.

-Održan bilateralni sastanak TCT-DG MOVE u vezi sa proširenjem TENT mreže (pruga Podgorica-Čapljina, Aerodrom Tivat)

-Redovne aktivnosti u radu TDG TCT

-RSC sastanak u vezi planiranja budućih događaja i definisanja daljih koraka.

-Planirana je sjednica za TDG TCT 19.05 u Skoplju

-TAIEX aplikacija za obuku vatrogasaca je odobrena. Dgovoreno je da se sa aktivnostima započne od mjeseca septembra 2022.

9.6.1 Koordinacija i unapređenje aktivnosti i saradnje Ministarstva u procesu sprovođenja politike pridruživanja

- Koordinacija i priprema Priloga godišnjem izvještaju EK i odgovora za Poglavlja **14** (Saobraćajna politika), **15** (Energetika) i **21** (Trans evropske mreže) za period od 1. I 2020. - 31. XII 2020;
- Koordinacija I priprema Priloga za 14. sastanak Pododbora za saobraćaj, životnu sredinu, energetiku i regionalni razvoj I odgovora na dodatna pitanja, 8-9. juna 2021. za period od 1. VI 2020. - 31. V 2021;
- Priprema informacija o realizaciji projekta MKI kroz sistem EIP- ekonomsko investicioni plan EU i IPA III;
- Koordinacija i priprema II Priloga godišnjem izvještaju za period od 1. I 2021.- 15. VI 2021;

- Koordinacija i priprema Akcionog plana Strategije razvoja saobraćaja 2021-2022. sa Izvještajem o realizaciji Akcionog plana 2019 -2020;
- Koordinacija i priprema odgovora na tabelarnu mapu za Regulativu 1315/2013 (Regulation (EU) No 1315/2013 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2013 on Union guidelines for the development of the trans-European transport network and repealing Decision No 661/2010/EU Text with EEA relevance);
- Koordinacija i priprema konstituisanja radnih grupa za pregovaračka poglavlja **14** (Saobraćajna politika), **15** (Energetika) i **21** (Trans evropske mreže);;
- Koordinacija i priprema Mape puta za pregovaračka poglavlja **14** (Saobraćajna politika), **15** (Energetika) i **21** (Trans evropske mreže);
- Koordinacija i priprema Preliminarnog nacrta AP za adresiranje ključnih preporuka iz Izvještaja EK o CG 2021;
- Izrada Nacrta programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2022-2023;
- Dostavljanje odgovora na dodatna pitanja Evropske Komisije vezana za 14. sastanak Pododbora za saobraćaj, životnu sredinu, energetiku i regionalnu politiku koji je održan u periodu 8-9. jun 2021;
- Ažuriranje liste nerealizovanih obaveza iz PPCG-a 2021-2023 za pregovaračka poglavlja 14, 15 i 21;
- Izrada Priloga za XI sastanak Odbora za stabilizaciju i pridruživanje;
- Definisanje koordinatora i stručnih redaktora za pripremu crnogorske verzije pravne tekovine EU;
- Konstitutivna sjednica za PP 21- Transevropske mreže;
- Ažuriranje Nacrta Izvještaja o realizaciji Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za II i III kvartal 2021. Godine;
- Izrada Priloga za XI sastanak Odbora za stabilizaciju i pridruživanje održanog 26.01.2022. godine;
- Priprema Izvještaja o realizaciji Akcionog plana za adresiranje ključnih preporuka iz Izvještaja Evropske komisije o Crnoj Gori za 2021. godinu.
- Koordinacija i priprema I Priloga Izvještaju EK o Crnoj Gori za 2022. godinu za period od 15.06.2021. – 20.03.2022. godine.
- Treća plenarna sjednica Radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine EU koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 21 – Trans-evropske mreže.

9.6.2 Unapređenje bilateralne i multilateralne saradnje

- Pripremane su informacije o bilateralnoj saradnji sa: Tunisom, Grčkom, Mađarskom, Francuskom, Marokom, Albanijom, Brazilom, Republikom Srbijom, Novim Zelandom, Kazahstanom, Kinom, Peruom, Čileom, Rumunijom, Portugalom, Italijom, Slovenijom, Kraljevinom Španijom, Njemačkom, Kraljevinom Holandijom , Belgijom, Austrijom, Kuvajtom, Indonezijom,

Bangladešom, Južnoafričkom Republikom, Azerbejdžanom, Švajcarskom Konfederacijom, Velikim Vojvodstvom Luksemburgom, Izraelom, Argentinom, Turskom, Ukrajinom, Poljskom, Turskom, Bahreinom, Kuvajtom, Iranom, Egiptom, Indijom, Indonezijom, Jordanom, Južnom Korejom, Katarom, Saudijskom Arabijom, R. Kipar, R. Angolom, Kraljevinom Kambodžom, Laoskom Narodnom Demokratskom Republikom, Malezijom;

- Dostavljeni izvještaji o saradnji sa službenicima Ministarstva vanjskih poslova koji su stupili u službu u Ambasadi CG u Mađarskoj, UAE, SAD, BIH, Ujedinjenom Kraljevstvu Velike Britanije i Sjeverne Irske, Bosni i Hercegovini, u Republici Hrvatskoj, Grčkoj, R. Kosovo, R. Italiji, NR Kini, V. Britaniji, Sj. Irskoj, R. Poljskoj, R. Turskoj;
- Koordinacija na pripremi MIBO (Montenegro Investment & Business Opportunities);
- Aktivno učešće u izradi registra podsticajnih mjera u saradnji sa Ministarstvom ekonomskog razvoja;
- Koordinacija i priprema Sektorskih radnih grupa za SPP listu za energetiku i saobraćaj;
- Koordinacija i priprema prvog radnog sastanka Sektorske radne grupe za SPP listu za saobraćaj;
- Pripremljene su informacije o bilateralnoj saradnji sa: R. Jermenijom, Ujedinjenim Arapskim Emiratima, Državom Katar, R. Grčkom, R. Sjevernom Makedonijom, Islamskom Republikom Pakistan, R. Kipar, Indijom, Italijom, Češkom, Slovačkom, San Marinom, Maltom i Gruzijom.
- Dostavljeni izvještaji o saradnji sa službenicima Ministarstva vanjskih poslova koji su stupili u službu u:
 - Ambasadi CG u Narodnoj Republici Kini
 - Misiji Crne Gore pri EU
 - Komunikacija sa Ambasadom Japana u vezi mogućnosti učešća MKI u program POPOS donacija.
 - U okviru zvanične razvojne pomoći (ODA) R. Koreje za 2023. godinu, Ministarstvo kapitalnih investicija je kandidovalo četiri projekta, od kojih su dva predložena od Aerodroma Crne Gore (Ambulift i Anti-drone system), po jedan od Odjeljenja za unapređenje korporativnog upravljanja i Odjeljenja za borbu protiv korupcije. Ministarstva kapitalnih investicija (Technical assistance and policy advising).

9.6.3 Saradnja ministarstva sa nacionalnim institucijama, međunarodnim organizacijama i inicijativama koje se tiču međunarodne politike

Centralno – evropska inicijativa (CEI)

- Organizacija i koordinacija Konferencije za saobraćaj na visokom nivou u saradnji sa CEI i TCT 21. i 22. oktobra. U sklopu konferencije, organizovan je i sastanak Aplicirano je po pozivu Centralno-evropske inicijative (CEI) za sufinansiranje projekata iz sredstava Fonda za saradnju, sa projektom: "Radionica o transponovanju i implementaciji Regulative 1315/13 u Crnoj Gori".
- Regionalnog upravnog odbora Transportne zajednice 20.10.2021. godine;

Centralnoevropski ugovor o slobodnoj trgovini (CEFTA)

- Dostavljanje komentara na Nacrt izvještaja vezano za usklađenost domaćih regulatornih režima u oblasti usluga sa obavezama koje proističu iz Dodatnog Protokola 6 CEFTA sporazuma;
- Nacrt CEFTA odluke o smanjenju troškova u trgovini;
- Priprema informacija za Regionalni forum za održivi razvoj za UNECE region u organizaciji Savjeta za regionalnu saradnju (RCC), povodom ispunjenja ciljeva održivog razvoja definisanih Strategijom jugoistočne Evrope 2030.
- Priprema informacija o trgovini na Zapadnom Balkanu u okviru UNECE.

10. ODJELJENJE ZA BORBU PROTIV KORUPCIJE

Odjeljenje za borbu protiv korupcije Ministarstva kapitalnih investicija (MKI) počelo je sa radom u prvoj polovini januara 2021. i do kraja te kalendarske godine primilo je elektronski ili neposredno 33 opravdane informacije (prijave) vezano za nepravilnosti i zloupotrebe u ovom resoru.

Trinaest nepravilnosti bilo je tehničke prirode, osam nepravilnosti se odnosilo na ugovore, jedna je bila finansijske, a šest administrativne prirode. Dvije opravdane prijave bile su sistemske, dok su se tri odnosile na nepotizam u kompanijama u našem resoru. Važno je napomenuti da je mimo navedene statistike Odjeljenje primilo još desetak prijava koje se nijesu odnosile na nadležnosti i djelokrug rada MKI. Te prijave su proslijeđene drugim državnim organima ili su zviždači (podnosioci prijave) upućeni na dalje postupanje.

Postupci sprovedeni u okviru Odjeljenja riješeni su u 18 slučajeva, dva su proslijeđena Upravi za inspeksijske poslove, dok je ukupno 13 pripremljenih informacija (sa detaljnim priložima) proslijeđeno Vrhovnom državnom tužilaštvu, Specijalnom državnom tužilaštvu i Osnovnom državnom tužilaštvu u Podgorici . Na kraju 2021.godine u radu kod Odjeljenja za borbu protiv korupcije bilo je pet predmeta.

U prvoj polovini 2021. Odjeljenje je unutar kompanija i uprava nad kojima MKI obavlja nadzor i kontrolu sprovelo reklamnu kampanju kroz kompanije iz ovog resora: **“Prijavite korupciju, nepotizam i sve zloupotrebe u našem resoru“**, dok je u drugoj polovini godine sprovedena kampanja: **“Čutanje nije zlato”**.

Tokom prošle godine po osnovu ugovora o djelu bila su, u različitim periodima, konstatno angažovana po dva lica, odnosno, ukupno tri lica tokom čitave 2021.godine. Rad Odjeljenja otežava nedostatak osnovnih sredstava za rad, i neriješen radno-pravni status angažovanih ljudi. Važećom sistematizacijom u Odjeljenju za borbu protiv korupcije su predviđena četiri radna mjesta. Oglas za načelnika Odjeljenja, koji je uspješno okončan, Uprava za kadrove je oglasila tek 17.decembra 2021.godine, tako da je danas u Odjeljenju samo načelnik zaposlen, dok je drugo lice angažovano po osnovu ugovora o djelu.

U dokumentu MKI „365 izazova Ministarstva kapitalnih investicija“ na stranama 6, 7 i 8. pobrojani su od rednog broja 52 do 81 glavni izazovi kojima se bavilo Odjeljenje za borbu protiv korupcije tokom prošle godine .

Odjeljenje je lani ukazivalo zaposlenima i odgovornim menadžerima kompanija u našem resoru na različite zloupotrebe, namještene tendere, nepotizam, falične ugovore, falsifikovana dokumenta. Samo u CEDIS-u su, na primjer, zaustavljeni unaprijed namješteni tenderi vrijedni ukupno skoro 30 miliona eura.

Načelnik Odjeljenja pohađao je prošle godine obuku Uprave za kadrove i Agencije za sprječavanje korupcije (ASK) za menadžere integriteta, koja je on line trajala mjesec i po. Krajem jula prošle godine sačinjen je prvi Plan integriteta MKI, a upravo predstavnik ovog Odjeljenja je među pet članova Radne grupe bio nosilac tog posla.

Tokom decembra 2021. godine Odjeljenje je donijelo tri interna uputstva kojima je regulisana evidencija i prijavljivanje poklona, potencijalni sukob interesa, i postupak nakon prijave zviždača.

U Novoj 2022. godini, zaključno sa današnjim danom, Odjeljenje je primilo dodatno šest novih prijava, među kojima su polovina bile anonimne. Za tri se trenutno prikupljaju informacije, ali nemaju značaj koji bi, vjerovatno, u narednom periodu rezultirao predajom novih informacija tužilačkim organizacijama.

Vrhovnom državnom tužilaštvu ove godine predate su dvije informacije, koje je VDT odmah proslijedio Specijalnom državnom tužilaštvu .

Glavni izazovi, za sada, u ovoj godini su problematični tenderi za nabavku dampera u pljevaljskom Rudniku uglja AD, sa čim je detaljno i blagovremeno upoznat bivši ministar MKI kao i Odjeljenje za unaprijeđenje korporativnog upravljanja, koje na žalost danima još čeka na tražene informacije od dijela neodgovornih menadžera pljevaljskog Rudnika uglja.

Drugi važan izazov, prema stavu ovog Odjeljenja, je prilično netransparentno poslovanje avio-kompanije To Montenegro. I dalje prikupljamo informacije o prilično kontroverznom poslovanju i javnim nabavkama tog preduzeća.

Odjeljenje je prije 10-tak dana pokrenulo novu kampanju među kompanijama i upravama unutar resora pod sloganom: „**Prijavi korupciju, nema nedodirljivih**“.

Načelnik Odjeljenja za borbu protiv korupcije, od početka marta ove godine, je formalno menadžer integriteta MKI i u skladu sa preporukom ASK-a od 22. februara ove godine za taj posao je dodatno nagrađen.

Dana 13. aprila 2022. ove godine ispunili smo zakonsku obavezu MKI i Agenciji za sprječavanje korupcije predali prvi Izvještaj o sprovođenju Plana integriteta Ministarstva kapitalnih investicija za 2021. godinu.

Posljednjeg dana marta ASK-u smo poslali uredno popunjene obrasce za prijavljene poklone funkcionera MKI, tokom 2021. godine, kao i obavještenje da tokom prošle godine ovaj resor nije imao sponzorstava i donacija.

Agencija za spječavanje korupcije (ASK) predstavila je 6. aprila u Hotelu „Hilton“ rezultate primjene antikorupcijskih mjera prema Metodologiji usvojenoj krajem prošle godine, a Ministarstvo kapitalnih investicija je među analiziranim resorima, u izvršnoj vlasti, zauzelo drugo mjesto sa 61,3 odsto ostvarenog učinka.

Aktivnosti i primjedbe ASK-u, upućene prethodno od MKI tokom marta 2022. godine, pokazalo se, urodile su plodom jer je konačan rezultat u odnosu na prvi Preliminarni izvještaj o procjeni antikorupcijskih mjera u našem resoru, poboljšan sa 54,03 na 61,3 odsto.

Metodologija je, inače, nastala prošle godine uz podršku Vlade Norveške i ima za cilj da utvrdi da li organ vlasti u Crnoj Gori sprovodi antikorupcijske mjere, ali i da podstakne organ vlasti da bude proaktivan prilikom planiranja i primjene antikorupcijskih mera.

U cilju jačanja integriteta MKI, u narednom periodu, posebno je važno ispunjavanje zakonskih obaveza u pogledu povećanja broja zaposlenih u Odjeljenju za internu reviziju i Odjeljenju za borbu protiv korupcije, kao i angažovanje makar još jednog lica u dijelu administrativnih poslova vezanih za slobodan pristup informacijama.

U skladu sa prethodnim dogovorom, Upravi za katastar i državnu imovinu predat je zahtjev za obezbjeđivanje prostorije za čuvanje tajnih podataka MKI.

11. ODJELJENJE ZA UNAPREĐENJE KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

“Formiranjem Ministarstva kapitalnih investicija, tačnije stupanjem na stagu sada važećeg Akta o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Ministarstvu, formirano je Odjeljenje za unapređenje korporativnog upravljanja koje je prema sistematizaciji Ministarstva trebalo da preuzme rad na praćenju 21 kompanije sa većinskom državnim kapitalom koje se nalaze pod resornom nadležnošću ovog Ministarstva. Cilj formiranja Odjeljenja je bio da se putem uspostavljanja finansijskog i drugih oblika izvještavanja, uz prethodnu analizu i obradu prikupljenih podataka, omogući Ministarstvu direktan uvid u poslovanje kompanija iz njegove resorne nadležnosti, kako bi se po potrebi moglo reagovati u što realnijem vremenskom okviru. Uz prethodno, ne manje značajan proklamovani cilj je bilo i javno objavljivanje kompanijskih izvještaja o poslovanju kako bi se njihov rad učinio transparentnijim za javnost, a sve sa krajnjim ciljem da se nosioci funkcija u tim kompanijama sudom javnosti „prisile“ da svoje dužnosti obavljaju što bolje. U tom smislu Odjeljenje za unapređenje korporativnog upravljanja, odnosno Ministarstvo kapitalnih investicija je u prethodnom periodu postiglo rezultat koji se ogleda u činjenici da je nivo transparentnosti poslovanja državnih kompanija najviši upravo kod kompanija iz nadležnosti našeg resora, i da je pažnja javnosti u najvećoj mjeri usmjerena na rad ovih kompanija, što nam je i bio prvobitni cilj.

Odljeljenje je počelo sa radom u maju 2021.g. angažovanjem dvoje lica putem ugovora o djelu. Od maja mjeseca 2021. do danas Odjeljenje je:

- Uspostavilo praksu redovnog kvartalnog, polugodišnjeg i godišnjeg izvještavanja kompanija prema Ministarstvu, prema formama izvještavanja koje je Odljeljenje izradilo;
- Prikupilo i objavilo opšte akte privrednih društava za koje je vladalo interesovanje javnosti uključujući: statute, kolektivne ugovore, akte o organizaciji i sistematizaciji, pravilnike o rješavanju stambenih potreba zaposlenih, pravilnike o pristupu informacijama, pravilnike o upotrebi službenih vozila i pravilnike o izdvajanjima za troškove reprezentacije;
- Objavilo sve finansijske i revizorske izvještaje privrednih društava za period od kad je Odljeljenje počelo da radi;
- Uspostavilo praksu internog izvještavanja prema Državnim sekretarima i Ministru o svim bitnim činjenicama vezanim za poslovanje privrednih subjekata, a na osnovu podataka koje Odljeljenje prikuplja.
- Prezentovalo javnosti tri sumarna izvještaja o radu privrednih društava iz resora MKI za prvi kvartal 2021. kao i za periode januar-jul i januar-septembar 2021.g. sa uporednim periodima koji obuhvataju tri prethodne godine (u toku je priprema sumarnog izvještaja za 2021.g. na osnovu prikupljenih godišnjih izvještaja privrednih društava);
- Uspostavilo praksu prethodnog davanja saglasnosti Odljeljenja odnosno Ministarstva, na pojedine kategorije odluka privrednih društava koje su od posebnog ekonomskog ili pravnog interesa;

- Uradilo finansijsko-pravnu analizu mogućnosti za restrukturiranje i spajanje Barske plovidbe AD i Crnogorske plovidbe AD;
- Pripremio informaciju za Vladu u vezi sa otkupom sopstvenih akcija Elektroprivrede AD;
- Uradilo analizu preloga EPCG AD za retroaktivno davanje knjižnih obobrenja za Cedis d.o.o. i pripremio izdvojeno - negativno mišljenje ovog Ministarstva na predmetni predlog;
- Pripremio više predloga izmjena osnivačkih akata, izmjena i dopuna kao i novih statuta privrednih društava kod kojih te akte donosi Vlada;
- Obavezalo privredna društva da svake godine za narednu godinu moraju donositi planove poslovanja – budžete, od kojih su neka to uradila po prvi put od svog postojanja za tekuću 2022.g. Kod realizacije ove obaveze Odjeljenje aktivno učestvuje davanjem smjernica, savjeta i preporuka privrednim društvima;
- U planove poslovanja – bužete, po prvi put je na inicijativu Odjeljenja uvedeno definisanje ključnih pokazatelja ostvarenog učinka sa mogućnošću periodičnog praćenja ostvarenja.

Pomenuti izvještaji privrednih društava, kao i opšti akti kompanija su javno objavljeni na adresi Ministarstva kapitalnih investicija: <https://www.gov.me/cyr/mki/privredna-drustva>

U svemu prethodno navedenom Odljeljenje ostvaruje svakodnevnu komunikaciju sa privrednim društvima dajući uputstva, savjete i preporuke za izradu traženih izvještaja, istovremeno vršeći kontrolu dostavljenih podataka, trudeći se da pravovremenom reakcijom preduprijedi štetne posledice pojedinih odluka na nivou kompanija, kada ocjeni da za tim ima potrebe, te o svim značajnim činjenicama neposredno izvještava Državne sekretare i Ministra. Takođe, Odljeljenje u skladu sa aktom kojim je uspostavljena obaveza davanja prethodne saglasnosti na preloge akata razmatra predložene akte, daje sugestije i savjete, te na kraju i saglasnost na njihovo usvajanje. U smislu prednjeg kao najznačajnije izdajem da Odljeljenje daje prethodnu saglasnost na predloge statuta, kolektivnih ugovora, sistematizacija, ugovora o radu izvršnih direktora, politika naknada, opštih akata kojima se utvrđuju redovni ili vanredni bonusi menadžera i rukovodnog kadra itd... a sve u cilju „obuzdavanja“ donosilaca odluka na nivou privrednih društava, kako bi se preduprijedili neopravdani troškovi i negativni publicitet koje njihove odluke mogu izazvati. U smislu prednje istaknutog, posebno je važno napomenuti da je institucionalno-zakonski okvir za direktno djelovanje Odjeljenja prilično uzak, a koji je ograničen prije svega postojećim rješenjima iz Zakona o privrednim društvima, koji ne pravi distinkciju između kompanija u odnosu na činjenicu da li se neka kompanija nalazi u privatnom ili državnom vlasništvu. Zakon o privrednim društvima daje značajnu „autonomiju“ kompanijskim organima, što uslovljava da je naše djelovanje u najvećem dijelu ograničeno na nivo „preporuka“, koje opet imaju svoju težinu obzirom da dolaze sa zvanične adrese Ministarstva. U smislu prednjeg, u Odljeljenju smo stala da je potrebno uložiti dodatne napore kako bi se uspostavio institucionalni okvir za efikasno upravljanje državnim kapitalom.

U dijelu jačanja insutucionalnog okvira za djelovanje države u sferi poslovanja privrednih društava sa većinskom državnim kapitalom, Načelnik Odljeljenja je ispred ovog Ministarstva imenovan u radnu grupu koja ima za zadatak da pripremi izmjene postojećeg Zakona o zaradama u javnom sektoru, gdje je predložio njih konkretnih rješenja koja imaju za cilj da se uspostavi transtapentnost, odgovornost i pravednost u ovom segmetnu rada državnih kompanija. Pored navedene radne grupe, Načelnik Odjeljenja je i član adne grupe za pripremu predloga izmjena i dopuna Zakona o civilnom vazduhoplovstvu, a ranije je uzemao učešće u radu radne grupe koja je pripremila predlog novog Zakona o željeznici, koji se nalazi u daljoj proceduri.

Prethodno izloženo u najkraćim crtama prestavlja djelokrug rada Odljeljenja, kao i izvještaj o sprovedenim aktivnostima u 2021.g.”